

Tekma brez jasnih favoritov

VOJMIK TAVCAR

Pravilo, ki velja za konklave - kdor vstopi kot papež, ga zapusti kot kardinal - je doslej veljalo tudi za predsednika italijanske republike. Kandidati, ki so sprva veljali za najbolj verjetne, so bili vsi požgani, potrebnih je bilo vselej deset glasov, preden so se parlamentarci in predstavniki dežel v zadostnem številu odločili za novega stanovalca palače na Kvirinalu. V vsem povojnem obdobju je bila ena sama izjema, Francesco Cossiga, ki je bil s sponzorstvom Ciria De Mite izvoljen že pri prvem glasovanju.

Vprašanje je, ali bo Italija v sedanjih izrednih razmerah uspela izbrati novega predsednika republike, ki bo moral prevzeti od Oskarja Luigija Scalfara nelahko dediščino: država je na prvem okupu balkanske krize, kar zadeva ustavne reforme je sredi poti, v ekonomskem stroju, kot kažejo podatki zadnjih dni, marsikaj skripa, kriza je prizadela tudi evro, ki bi bil moral postati eden od adutov evropske gospodarske rasti in se bi lahko naselili.

Predsednik vlade Massimo D'Alema se je osebno angaziral, da bi novega predsednika republike izvolili že pri prvem glasovanju. Po njegovem mnenju, kot je jasno ponovil tudi včeraj, je izvolitev neke neodvisne osebnosti že v prvem krogu edini način, da novi šef države ne bo vezan na neko politično večino.

Leva sredina je doslej evidentirala dva možna kandidata, notranjo ministrico Rosa Russo Jervolino, ki bi bila ob izvolitvi velika novost že zaradi dejstva, da je ženska, in ministrica za gospodarstvo Carla Azeglia Ciampija, ki bi bil na Kvirinalu novost zaradi svoje politične neodvisnosti.

Jutri ne na programu srečanje večine. Če bo leva sredina dokazala zadostno strnjeno, bi lahko prislo do tvornejšega dialoga s Silviom Berlusconiem in njegovo Forza Italia, medtem ko ni se jasno, kaj namerava Gianfranco Fini. Če pa sedanje vladno zavezništvo ne bo znalo uskladiti glasov, bo FI zaprt v svoji trdnjavi čakala na razvoj dogodkov.

Nobenega dvoma ni, da je za izvolitev predsednika republike v prvem krogu, ko je potrebna dvotretinska večina, nujen prispevek opozicije. Zato ima tudi izvolitev neko politično ceno, kar je se tembolj res, ko je voditelj opozicije Berlusconi. V primeru dvodomne komisije je bila Berlusconijeva cena nesprejemljiva. Ali bo sedaj sprejemljivejša?

NATO-ZRJ / ČERNOMIRDIN SE IZ NEW YORKA VRAČA V MOSKVO IN NE V BEOGRAD

Diplomacija sedaj upa v posredniško moč G-8

Nato demantiral lastno vpletenost v ponedeljkov napad na civilni avtobus s kosovskimi begunci

NEW YORK, MOSKVA, BEOGRAD - Černomirdin se je po pogovorih z ameriškim predsednikom Clintonom, s podpredsednikom Alom Gorom in z generalnim tajnikom OZN Kofijem Annanom odločil, da ne bo odpotoval v Beograd, ampak se bo vrnil v Moskvo. O nadaljnji usodi kosovskega in jugoslovanskega spopada bo odločali zunanji ministri najrazvitejših držav Zahoda in Rusije (G-8). Že včeraj je na ravni visokih funkcionarjev G-8 Rusija pristala na vojaško prisotnost na Kosovu pod pokroviteljstvom OZN. Ob teh diplomatskih naporih pa se stopnjujejo Natovi zračni napadi. Zaveznštvo je včeraj odločno zanikalo, da bi po pomoti v ponedeljek napadlo avtobus pri črnogorski meji. Napadi so se včeraj stopnjevali, kar pa ni izhajalo iz srbskih elektronskih medijev. Ponovno so napadli rafinerijo v Novem Sadu (na sliki AP) in tudi topniške položaje ob albanski meji. Drama z begunci se medtem se stopnjuje, vsi se trudijo, da bi razbremenili Makedonijo, tako bo Italija sprejela 10 tisoč kosovskih izgnancev.

Na 3. strani

ITALIJA / IZVOLITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Jervolinova trenutno glavni favorit v tekmi za Kvirinal

RIM - Rosa Russo Jervolino je trenutno v rahli prednosti pred Carlom Azegliom Ciampijem, marsikateri igra pa je se povsem odprta. Tako bi lahko s sportnim besediščem označili priprave na volitve predsednika republike, ki se bodo začele 13. maja v poslanski zbornici. Nekateri upajo, da bo predsednik (ali predsednica) izvoljen že v prvem glasovanju, drugi pa so prepričani, da bo glasovanje kar precej.

Ministrski predsednik Massimo D'Alema je izrazil upanje, da bo novi predsednik cimbolj »super partes« in da bo izvoljen brez večjega taktiziranja po možnosti cimprej. Notranja ministrica Jervolinova je medtem v nekem intervjuju dejala, da sploh ne razmišlja o Kvirinalu. Trenutno se ukvarjam z dramatičnim problemom kosovskih beguncev, vse drugo so postranske zadeve, je dejala.

Na 9. strani

RIM / SLOVENSKI DRŽAVNI SEKRETAR KONČAL DVODNEVNI OBISK

Violante zagotovil Juriju zanimanje za zaščitni zakon

RIM - Državni sekretar v slovenskem ministrstvu Franko Juri je včeraj končal dvodnevni obisk v Rimu, kjer se je pogovarjal predvsem o postopku za odobritev zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Juri se je že predsinocnjim srečal s predsednikom poslanske zbornice Lucianom Violantejem, nato pa se je pogovarjal tudi z ministrom Pierom Fassinom.

Pogovor z Violantejem je zadeval predvsem parlamentarni postopek in predsednik poslanske zbornice je slovenskemu sogovorniku zagotovil veliko pozornost za vprašanje zaščitnega zakona. Na znanje je vzel slovensko željo, da bi poslanska zbornica odobrila ta zakon pred poletjem, kajti

jeseni bodo pred parlamentom nove obveznosti in Violante je zagotovil, da se bo o tem pogovoril z načelniki svetovalskih skupin, ko bo določal spored parlamentarnega dela v času od predsedniških volitev do poletnih počitnic.

Juri in Violante se nista pogovarjala o vsebini zakona samega, čeprav je slovenski predstavnik izrazil prepričanje, da bo vladna večina dosegla soglasje o vsebini zakona in da se bo o tem pogovorila tudi s predstavniki slovenske manjšine v Italiji.

Srečanje s Fassinom je bilo osredotočeno predvsem na stališča vladne večine; Juri se je pogovarjal s Fassinom predvsem kot s človekom, ki

pozna problematiko in ji je zadnja tri leta podrobneje sledil in Fassino mu je zagotovil, da mu njegova sedanja ministrska funkcija ne bo preprečevala, da se se naprej s tem ukvarja.

S tem dvodnevnim obiskom je Juri opravil posvetovalno nalogo o zascitnem zakonu, ki mu jo je zaupal predsednik vlade Janez Drnovsek. Tudi ti pogovori so potekali v prijateljskem vzdušju in so odražali voljo po resitvi odprtih vprašanj. Sicer pa se bodo pogovori nadaljevali, saj bo čez dva tedna obiskala Ljubljano ministrica za dežele Katia Belillo, verjetno pa bo obiskal Slovenijo tudi predsednik ustavne komisije poslanske zbornice Antonio Maccanico.

Dolina: Pangerc bo spet kandidat

DOLINA - Boris Pangerc bo spet županski kandidat koalicije »Skupaj-Insieme« na junijskih volitvah v dolinski občini. Tako so se predsinocnjim sporazumeli predstavniki Levih demokratov, SKP, SIK, SSK in gibanja za Dolgo krono, ki sedaj preverjajo možnost, da bi to zavezništvo razširili še na zelene in na Ljudsko stranko.

Glede volilnega programa najbrž ne bo velikih problemov, saj imajo koalicijske stranke v glavnem kolikor toliko skupna stališča o vseh najbolj aktualnih vprašanjih. Treba bo v glavnem strniti oziroma poenotiti programske dokumente, ki so jih v prejšnjih dneh izoblikovale občinske sekcije strank.

Na 5. strani

Množično proti selitvi bolnišnice

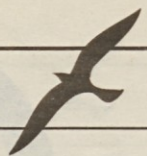
GORICA - Predstavniki velikega, najbrž večinskega dela goriske javnosti, ki noče selitve splošne bolnišnice v premahno in neprimerno poslopje Janeza od Boga, so se predsinoci v velikem številu zbrali na sedežu pokrajine na javnem srečanju združenja »Darko Bratina«. Poudarjeni so bili ekonomski, tehnični in urbanistični razlogi, zaradi katerih selitev ni sprejemljiva in bi pomenila začetek zapiranja goriske bolnišnice. V nasprotju s tem pobudniki večera, med katerimi je bil tudi poslanec Mario Prestamburgo, predlagajo čezmejno integracijo kot edino možno pot za ohranitev zdravstvene oskrbe v sirsem, čezmejnim goriskem prostoru.

Na 10. strani

Haider se bo sam ukvarjal z manjšino

CELOVEC - Novi koroski deželni glavar Jörg Haider namerava sam oblikovati politiko do manjšin in politiko do sosedov. To je Haider izjavil po včerajšnji seji vlade. V intervjuju za Gorenjski glas pa je bil videti deželni glavar zelo spravljen: dejal je, da je pred desetimi leti manjšini že pokazal veliko odprtost, vstopu Slovenije v EU pa ne nasprotuje, ampak jo pogojuje z dosego primerno visokega standarda. Haider je tudi napovedal skorajšnji obisk Antonioneja v Celovcu.

Na 12. strani

OGLEDALO

Strankarskih egoizmov ne ublaži niti bližina vojne

ACE MERMOlja

V Ogledalu iz prejšnjega tedna sem pisal, da je pomemben sovražnik novinarske nepristranskosti površnost. Nekaj dni pozneje so se mi ponudili hecni dokazi.

V zadnji prilogi prestižnega italijanskega dnevnika Repubblica Il Venerdì, sta bila dva članka posvečena Trstu kot oknu na Balkan. Uvodnik je napisal direktor in znani komentator Paolo Garimberti. Skoraj polovico članka zaobjema citat iz knjige Il giorno di San Vito Jozeta Pirjevca. Priimek Pirjavec pa izgubi v koncnici vokal e, ki se spremeni v i in Pirjavec postane Pirjevic. Natancni bralec pravilno citira ime avtorja knjige, za pisce uvodnikov sta i ali e nepomembna razlika. V casopisu je vseeno, ce je nekdo Garimberti ali Garem-berto, po domače Berto. Berto - Garimberti omenja glede Trsta in Balkana se svoje nekdane pogovore z Volcicem, Cancianijem in Rumizem. Na osnovi zapisanega bralec sumi, da so Pirjevceva knjiga in priložnostni razgovori osnovni, če že ne edini viri, ki se jih pomemben komentator poslužuje, ko piše o kompleksnem balkanskem labirintu. Ko piše o vsem, zadostuje tudi turistični vodič, zal pa imajo članki in komentarji v casopisih in po televiziji večjo tezo od se tako poglobljenih knjig, ki jih bere ozek krog specialistov. Pa nadaljujmo s površnostmi.

Il Venerdì objavlja se članek Attilia Giordana »La finestra sui Balcani«. Tudi tu je več nerodnosti in napak. Ze nastava je dvomljiva. Enkrat je Trst mitelevropsko mesto, drugič mešanica, ki spominja na Istanbul. Ob tem se iskrijo podrobnosti. Pisec opisuje nasilna trenja na različne načine. Tako navaja primer, ko se je pri istrskih beguncih trzaski Pribaz spremenil v slovanski Pribac. Novinar ni filolog, ko pride v Trst sam sebi skuha sila zapleteno minestro, kjer se mešajo Tržacani, Istrani, Slovenci, Slovani in druga plemena. V melting potu se pisec s težavo znajde. Slovenska redakcija trzasko postaje RAI postane splošno slovanska, morda je v njej tudi kakšna srbska infiltracija. O Srbih je namrec nekaj zanimivih odstavkov, predvsem o tistih iz Posarevca (Pozarevca). Po mnenju Giordana naj bi se ti srbski delavci v sobotah in nedeljah vračali domov. Sicer piše, da je Pozarevac jugovzhodno od Beograda, očitno pa živi v prepričanju, da je Beograd oddaljen nekaj kilometrov od Sezane, drugače bi morali imeti srbski delavci osebna letala. Po taksem branju se ne čudim, da me je odvetnik iz Merana vprašal, ali je Beograd blizu Ljubljane. Turisti pa ne gredo v Portoroz, ker mislijo, da je igralnica eden izmed ciljev Nata. Članek se nadaljuje z domaćimi imeni. Milos Budin postane izobražen čudak, ker ne izraza adekvatne netolerance do Italijanov ali kdo ve do koga, Spetic pa se spremeni v samozvanega filologa. Skratka, prekrasni in po Balkanu dišeci Trst je obljuden s čudaki, ki živijo na robu sveta. Nad namisljenimi podatki se ne zgram. Problem je, da se novinarski površnosti zavemo, ko se poročila ticejo krajev in problemov, ki jih poznamo. Zato nam je težko ugotoviti verodostojnost različnih slik. Toliko težje je, ko gre za dogodke, kot je vojna v Jugoslaviji. Iz zapisanega lahko bralec razume, da ostajam do industrije informacije razmeroma pesimist. Težko je namrec mimo spleta interesov, manipulacije in iskrene površnosti, ki mešajo informacijo z dezinformacijo.

Se nekaj moram napisati o vojni. Srečal sem trzaskega pesnika Roberta Dedenara in mi je rekel, da ga molk intelektualcev spravlja v zadrego. Sam sem o vojni večkrat pisal, priznam pa zadrego. Obrisi niso tako jasno začrtani, da bi dovolili jasno navijanje. Ostajam pri stališču, da bombe ne rešijo proble-

mov, vendar je stališče sibko, ko bombe padajo. Glede vojne v Jugoslaviji se za načeli ostri večplastna stvarnost, kjer se razlogi moci in pietete spajajo v strupeno mešanico.

a) Milosevicev »lumpen režim« se je po padcu socialistične Jugoslavije povezal s srbskim nacionalizmom. Mešanica skorumpirane samoupravno-socialistične birokracije, vojske in direktorjev ter starega in novega velikosrbskega nacionalizma je ustvarila skrajno agresivno pošast, ki pozira lasten narod. Vojna na prostoru bivše Jugoslavije pa ni bila in ni proizvod enega samega nacionalizma. Nacionalistične pozicije so zmagale na Hrvaškem, v Bosni, deloma v Sloveniji in tudi med Albanci na Kosovu. Krivde in odgovornosti so različno porazdeljene, nacionalno sovražstvo pa veže rablje in žrtve. Kar se dogaja danes, je vrh (?) drame, kjer so narodni voditelji streljali v tilnik ideje in prakse veckulturne, multietnične in večverske družbe. Nacionalistični fundamentalizmi so zapolnili krizo, ki je nastala po padcu socializma. Etnična čistka je postala skrajna posledica razpada kulture dialoga in sožitja. Na Balkanu je veriga, ki je Evropa in ZDA niso znale presekat z učinkovitimi sredstvi. Srbi so pocistili Kosovo, prej so Hrvati pocistili Srbe s hrvaškega državnega ozemlja, v Bosni so čistili Srbi, Hrvati in Muslimani. Ko danes padajo bombe na strehe rabjev in žrtev, nas v srcu stiska in sprašujemo se, kaj bo jutri.

Glede posega Nata menim, da je treba upoštevati dve mednarodno sprejeti stališči. Eno govori o suverenosti držav, drugo o osebnih in kolektivnih pravicah ljudi in manjšin. Menim, da ima mednarodna skupnost pravico, da prepreči nasilje nad človekom in etnična čiščenja. Zal pa svet ne razpolaga z učinkovitim organizmom, ki bi bil etično verodostojen in nepristranski, ko bi slo za humanitarne posege. Združeni narodi so paralizirani, ostaja Nato, ki pa ni splošno priznan razsodnik. V omenjenem vojaškem zavezištvu je Evropa zal skupek vagonov priklapljenih na amerisko lokomotivo, kar vzbuja dodatne dileme. Realistično sta ZDA in nato edina učinkovita redarja, ki pa nimata splošno priznane vloge policaja. Pravico si jemljata na osnovi moci, zato se naša zavest nujno deli. ZDA so se res udeležile vojn, ki so reševale Evropo pod nacizmom in nasilnimi diktaturami. V prid lastnih nacionalnih interesov pa so pomagale na oblast diktatorjem, ki so bili podobni Miloseviću. Vprašanje je tudi, koliko je poseg učinkovit in če bo resnično koristil Albancem in samim Srbom. Mislim tudi na Srbe, ker ne pristajam na demonizacijo srbskega naroda kot naroda. Jutrajsnji mir ne bo mogel biti pristranski in poniževalen do tega ali drugega naroda. To pomeni, da bo brez povojnega Marshallovega plana Miloseviću sledil Milosević. Srbi bodo dokončno izgubili svojo suverenost in postali reveži. Albanci bodo doma lahko jedli le se travo in ziveli pod sotori. Biznis bodo ustvarjale srbske, albanske in druge mafije. Skratka, to so pogoji za novo jutrisnjo vojno.

Tretji argument, o katerem sem nameraval pisati, so evropske volitve. Ob doslej povedanem bosta zadostovala dva stavka. Evropske volitve bodo imele smisel, če bodo izpostavile vprašanje evropske kohezije in avtonomije ter postavile prestevanje sil v čisto notranje (pri nas italijanske) namene. Pogled v usodo Evrope narekuje sama vojna, zal pa v Italiji zmaguje druga varianta. Strankarskih egoizmov ne ublaži niti bližina vojne. Egoizme je objektivno podkrepil tudi propad referendum.

LJUBLJANA / PREDSDODKI NA PRAGU NOVEGA TISOČLETJA

Moderni rasist se noče zavedati svojega rasizma

Okroglo mizo na temo Predsodki in diskriminacije so pripravili v okviru pobud ob 50-letnici Sveta Evrope

LJUBLJANA - Dan pred praznovanjem 50. obletnice Sveta Evrope so v ljubljanskem Informacijsko dokumentacijskem centru Sveta Evrope pripravili pogovor na temo Predsodki in diskriminacije. Urednica istoimenskega zbornika Mirjana Nastran Ule je med drugim dejala, da gre danes pri predsodkih za pojav novega medija oz. za premik izražanja predsodkov. Gre za premik iz javne na zasebno raven izražanja predsodkov ter za kvalitativne spremembe predsodkov.

Tradicionalne predsodke po besedah Mirjane Nastran Ule nadomestajo moderni predsodki, "kricavi" rasizem se nadomestja z mnogo bolj subtilnim in odklonilnim rasizmom. Nenaklonjenost do določenih družbenih skupin se ne izraža več neposredno, kot je to veljalo za tradicionalne predsodke in rasizme, ampak prikrito in sim-

bolno. Vcasih so posamezniki izrazili predsodke v neposrednih stikih z ostalimi družbenimi skupinami, danes pa to počnejo predvsem skozi izogibanje stikov z njimi. Medtem ko naj bi pri tradicionalnem rasizmu prevladovalo odkrito sovraštvo in nasilje do drugih skupin, sedaj prevladuje ignoriranje, distanca in cinizem. Novi rasizem ne izraža odkrito negativnih čustev, ampak se vzdržuje pozitivnih čustev do njih.

Raziskave so pokazale, da je moderni rasist bolj kultiviran in da se noče zavedati svojega rasizma. Moderni rasist skriva svoja občutenja, mnenja in stališča tako, da jih javnost ne opazi. Zato je takšne predsodke težko odkriti in se proti njim posledično tudi težko boriti. Sodobne oblike predsodkov niso zgolj skupek slaboumnih in nasilnih fraz o drugačnih, ampak so predvsem argumentativne

strategije, ki skušajo doseči strinjanje tudi pri tistih, ki jih predsodki neposredno zadevajo. Cilj sodobnih predsodkov ni več neposredno, nasilniško odiranje tistih z obrobja se bolj na rob, ampak pritisk, da bi tudi oni sprejeli našo govorico o njih kot svojo lastno govorico.

Lev Kreft je dejal, da so predsodki neka predmoderna vednost, ki je skorajda neutemeljiva v nacelih razuma in kar je ovira gospodstvu človeka nad naravo. Po

mnenju Zorana Pavlovica pa so predsodki vedno neresnične misli, ki pa imajo pomembno funkcijo pri skupinskih identitetah. Po njegovem mnenju je družboslovju uspelo predsodke iziniti iz javnosti, vendar pa jih je usmerilo v zasebnost, kar pa je po njegovem mnenju še slabše.

Luj Sprohar z vladnega urada za invalide je v razpravi dejal, da je ena izmed strategij nevtraliziranja predsodkov osveščanje javnosti.

Bralce obveščamo, da, kot običajno v času volilne kampanje, to je vse do volitev 13. junija (oziroma, v primeru drugega kroga, do 27. junija), Primorski dnevnik ne bo objavljaj mnenjskih rubrik, mnenjskih člankov in pisem uredništva, katerih avtorji bi bili kandidati ali vidni predstavniki strank, angaziranih v volilni kampanji, ali bi kakorkoli posegali v dejavnost upravnih teles, za katera je v teku volilna kampanja ter v delovanje zainteresiranih krajevnih uprav. Ur.

PISMA UREDNIŠTVU

Odprto pismo SCGV Emil Komel

V zadnjih tednih je postala glasbena sola Emil Komel predmet nenadnega zanimanja s strani Glasbene maticice. Na dan prihajajo izjave o nujnosti združitve obeh sol in to v tonih, ki dišijo bolj po zahtevah in ukazih kot po iskrenih in odprtih predlogih. Iz casopisnega porocanja kaze, da sedaj celo politični predstavniki z visokimi institucionalnimi funkcijami vsiljujejo to kot nujnost.

Zavedamo se težav, ki bremenijo sistem slovenske glasbene vzgoje v zamejstvu. Gre za težave, ki so skupne domala vsem našim ustanovam in so vezane na velike zamude pri izplačevanju deželnih prispevkov. Poleg tega je pri porazdelitvi sredstev iz Slovenije opazno daleč premajhno upoštevanje razlik med našimi ustanovami. Glasbena sola se že v svojem bistvu zelo razlikuje od kateregakoli prosvetnega društva ali druge organizacije.

S tem v zvezi je sola Emil Komel v podobni situaciji kot Glasbena matica. Upravitelji pa se skušamo s svojimi močmi prebijati skozi težave in tako omogočati nemoteno nadaljevanje redne solske dejavnosti. Ucnemu in neucnemu osebju zagotavljamo redno plačo s pomočjo bančnih posojil. Predvsem pa ne mečemo krivde na drugo stran.

Zato obsojamo način, s kakršnim so predstavniki različnih organov GM prišli na dan z zahtevami po zdruzevanju. Iz njihovih izjav se zdi, kot da je sola Emil Komel kriva za težave, ki bremenijo GM. Nemotivirane zahteve nikomur ne koristijo. Pričakovani bi bolj konstruktiven pristop. Kdo nam zagotovi, da bo zdruzev resila probleme (kaksne probleme: zgolj Glasbene maticice ali glasbenega solstva v globalnem in daljnoročnem smislu?). Morda pa bi prav zdruzev privedla do nujne racionalizacije in posledičnega krčenja delovnih mest.

Poleg tega marsikdo verjetno ne ve, da je imela Gorica svojo glasbeno ustanovo že leta 1901, torej pred ustanovitvijo GM. Prebila se je skozi obdobje obeh vojn in skozi povojno enoumje ter danes dovolj castno posega v svet glasbene ustvarjalnosti. Nekorektno (in nerazumljivo, glede na finančno stanje GM) pa se nam zdi, da GM na Goriskem odpira podružnice tam, kjer je že utečena dejavnost sole Emil Komel.

SCGV Emil Komel je bil vedno pripravljen sodelovati z GM, že v letih, ko je njegova dejavnost slonela na prostovoljnem delu, medtem ko je GM prejemale redne prispevke iz Jugoslavije. Vedno pa smo slisali le zahteve, tako kot zdaj, ki so dejansko težile po uničenju naše avtonomije. Če je GM v prejšnjih letih zapravila svoj ekonomski potencial, to ni naša krivda. Pa tudi resitev ne more priti iz neke enostranske prepojitve sole Emil Komel v Glasbeno matico.

Upravni odbor in profesorski zbor
SCGV Emil Komel

Slovenski klub o Glasbeni matici

Ko smo se pred časom v SK zbrali v novi odbor, smo razpravljali o namenih tega krožka in ugotovili, da je primerno, če nadaljujemo po že začrtani poti in izpostavljamo zamejsko problematiko, oz. tukajšnji pogled na dogajanje. Zato smo na samem začetku delovanja našega odbora sklenili, da osvetlimo stanje tukajšnjih slovenskih ustanov. Po treh večerih smo prekinili s tovrstnimi predstavitvami, ker smo bili nad obiskom razočarani. Sprasevali smo se, čemu tolikšna, vsaj navidezna, brezbriznost in po svoji uvidevnosti ugotavljali razloge. Predstavili smo tudi Glasbeno matico: predsednik upravnega sveta in ravnatelj sta na večeru govorila o finančnih in upravnih težavah, predstavnik učnega osebja pa je argumentirano nakazal razvojne možnosti. Na eni strani sta bili po-

verjeni osebi, ki upravljata in vodita ustanovo, na drugi pa operativci, ki ima uprt pogled v naprej, ker je pač njegova bodočnost odvisna od dela. Tercet ni bil uglasen in med razvojnimi predlogi in strogo birokratskimi postavkami upravnih organov ni bilo nobenega skladja. Čeprav je slika danes veliko bolj izostrena, smo tudi takrat doumeli našo naivnost in pislo udeležbo občinstva na večeru pripisali naveličanosti poslušanja lajnarjev, ki naj bi s ponavljanjem enega in istega motiva dokazovali svojo virtuoznost, ali celo »predano žrtvovanje za narodov blagor«.

Glasbena matica ni le ena »naših«(??) najuglednejših ustanov, pač pa tudi dejavnik, ki nam omogoča skladno rast. Morda bi se lahko zdaj, ob nelahkem boju uslužbencev GM za obstoj te ustanove, pogovorili o dejanskih problemih ter odkrito izkazali našo voljo po ohranitvi temeljev naše organiziranosti. Sindikalnemu zastopstvu in vsem uslužbencem GM izražamo našo solidarnost in jih vabimo naj nam, sirsemu, a dejavnemu občinstvu, pojasnijo svoja gledišča in stališča na našem prihodnjem torkovem večeru 11.11.m. v Gregorčevi dvorani.

S spoštovanjem

Odbor Slovenskega kluba

SKP o prvomajskem shodu

Potem ko sem prebral kroniko prvomajskega shoda, ki je bila objavljena v Primorskem dnevniku dne 4.5.1999, sem Vašim bralcem dolzan pojasnilo v zvezi z obnašanjem članov Stranke komunistične prenovne, zato da ne bo morebitnih nesporazumov.

Podobno kot v prejšnjih letih je SKP bila na repu spreveda, na čelu katerega so bili seveda sindikati kot organizatorji manifestacije. Nobene želje po razlikovanju torej, ampak le spostovanje različnih institucionalnih vlog.

Kar zadeva gesla, ki jih omenja clankar, ki bi rad pojasnil, da ogorčenje na račun vlade, ki je spregledala ustavnacela in pripeljala Italijo v vojno ter protest v imenu žrtev bombnih napadov Nata, ni hotelo odrazati podpore jugoslovanski vladi za preganjanje, katerega žrtev je že več let albanska manjšina na Kosovu, kateremu so odrekli avtonomijo, ki jo je uzivalo od leta 1974.

Nasa stranka se je na vsedrjavni in na krajevni ravni vedno izrekla proti kakršnim koli oblikam etničnega čiščenja, je pa prepričana, da je vojna v vsakem primeru napacno sredstvo, saj je v tem primeru močno oskodovala predvsem prebivalce Kosova, ki jih je hotela z besedami zascititi. Besedna kontestacija na trgu je bila naperjena proti govorniku ne toliko zaradi besed, ki jih je izrekel na govorniskem odru in s katerimi smo v glavnem soglasali, a v kolikor je zastopal CGIL, CISL in UIL. Slednje so v nekem uradnem sporocilu ocenile vojno za potrebno, kar je v kričnem nasprotju s čustvi vecine delavcev, ki jih sindikati zastopajo, ter hkrati tudi v nasprotju z vrednotami solidarnosti, katerih sindikati so od vedno nosilci. Od sindikalnih organizacij smo tudi odlocno zahtevali splosno stavko proti vojni.

Zaključujem z obvezo, da bo SKP se naprej iskala enotnost pri teh vprasanjih z vsemi silami, ki se borijo za mir kot pricata nasa vkljucitev v trzaski Odbor za mir in za sozitie, ter nasa angaziranost, pri kateri so soudelezene vse strankine sekcije, za pomoc ljudem iz Srbije, Kosova in Makedonije, ki jih ta vojna vsakodnevno prizadene.

Sergio Facchin
pokrajinski tajnik SKP - Trst

Pripis urednistva: Pismo tajnika SKP v bistvu potrjuje nasa kronika prvomajskega shoda. Napisali smo, da smo slisali gesla proti italijanski vladi in proti Natu, o Milosevicu pa nic.

DIPLOMACIJA / ČERNOMIRDIN SE IZ NEW YORKA VRAČA V MOSKVO IN NE V BEOGRAD

Rusija pristala na vojaške sile pod zastavo Združenih narodov

Viktor Černomirdin (levo) in Bill Clinton med pogovorom (AP)

VOJNA / ZRJ-NATO

Nato zanikal, da bi v ponedeljek napadel avtobus z begunci

Napadi so se tudi 41. noč nadaljevali po vsej Srbiji in tudi na meji z Albanijo

BRUSELJ, BEOGRAD, TIRANA - Zveza Nato je včeraj zanikala ponedeljkov napad na avtobus blizu Peći na zahodu Kosova. Srbski mediji so poročali, da naj bi v napadu umrlo 17 ljudi, 43 pa je ranjenih. »Nismo našli dokazov o tem, da bi bile naše aktivnosti povezane s tem incidentom«, je izjavil vojski tiskovni predstavnik zavezništva major Jan Joasten. Predstavnik za tisk zvezništva Jamie Shea pa je navedel, da so skrbno preverili vse zračne akcije in da ni ugotovili dejstev, da bi avtobus napadle Natove sile na območju Savingoda, zahodno od Peći. Neki vir zavezništva, ki pa je hotel ohraniti anonimnost, je kasneje navedel, da je območje kot nalašč za zasede. Isti vir je tudi izjavil, da ni receno, da so bili v avtobusu civilisti, ker jugoslovanska policija regularno uporablja civilna vozila za prevoz svojih enot. V tem primeru bi bili napadalci pripadniki Osvobodilne vojske Kosova. Ni pa izključeno, da so bili v avtobusu res kosovski begunci in da so vozilo napadle srbske sile.

Jamie Shea je tudi navedel, da je Nato v zadnjih 24 urah napadel široko paleto vojaških ciljev v Srbiji in se posebej na Kosovu. Da bi »paralizirala« srbske sile na Kosovu, je zveza Nato, ki ji je »pomagalo« tudi lepo vreme, napadla »blindirana vozila, prostore poveljstev, topništvo, rakotomete policijske in vojaške enote«, je dejal Shea. Prav tako so bombardirali jugoslovanske topniške položaje ob meji med Kosovom in Albanijo nedaleč od Morinija. Zavezniška letala so prav tako bombardirala »strateške

cilje« v Srbiji, med drugim poveljniški bunker na Avali, sedež specialne policije v Valjevu, radijske oddajnike in letala, ki so bila nameščena na dveh letališčih, je se povedal Shea in dodal, da je zavezništvo tako srbske sile na Kosovu se bolj »odrezalo« od ostalega dela Srbije. Shea je tudi potrdil, da so se vsa letala, ki so sodelovali v nočnih operacijah proti ZR Jugoslaviji, neposkodovano vrnila v svoja oporišča.

Pentagon pa je včeraj priznal, da so v soboto delci protiletalske rakete SA-3 jugoslovanske protiletalske obrambe poskušali nevidni lovski bombnik F-117. Kljub poškodbam se je letalo vrnilo na svoje oporišče v Nemčijo. Incident potrjuje skrb Pentagona ob prehodu v novo fazo bombardiranja, ko letala z nizje višine napadajo tanke, oklopne transporterje in druga vojska vozila. Pri takih napadih so letala bolj izpostavljena jugoslovanski protiletalski obrambi. Po poročanju televizijske mreže CNN, ki se je sklicevala na vire v Pentagonu, je prejšnjo noč ameriški F-16 v zračnem dvoboju sestrelil jugoslovanski mig-29.

Jugoslovanski predsednik Zivadin Jovanović pa je včeraj televiziji CNN sporočil, da je bilo od zacetka zračnih napadov na Jugoslavijo ubitih 1.200 oseb, kakih 5.000 pa naj bi jih bilo teže ranjenih. Natov predstavnik za tisk Shea pa je včeraj povedal, da jugoslovanske oblasti sistematično prikrivajo vojaške izgube in celo za javnost zapirajo pokopališča, tako da bi lahko brez prič pokopali svoje vojaške.

WASHINGTON, MOSKVA - Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj odpotoval v Evropo, potem ko je delno odprl vrata diplomatski misiji ruskega posrednika za Jugoslavijo Viktorja Černomirdina, ki se je sestel tudi z ameriškim podpredsednikom Alom Gorom in z generalnim tajnikom OZN Kofijem Annanom.

Černomirdin ni ostal prav praznih rok, a je v pogovoru z Annanom ugotovil dodatna posvetovanja z zainteresiranimi državami. Sef OZN in Černomirdin sta poudarila potrebo, da nadaljujeta s skupnimi napori in sklenila, da bodo posebni odposlanci OZN za Balkan tesno sodelovali z Rusko federacijo.

Kot receno, je pred današnjim obiskom ame-

riskih oporišč v Nemčiji Clinton delno odprl vrata Černomirdinu, ko mu je ponudil prekinitev bombardiranja, če bo Slobodan Milošević sprejel vrsto pogojev.

Bistvo se torej ni spremenilo, drugačen je bil le Clintonov ton, ki je bil tokrat bolj umirjen, tako da je Černomirdinu dal nekaj maneverskega prostora. Ze samo dejstvo, da Černomirdin ne bo odletel v Beograd temveč v Moskvo zgovorno dokazuje, da je nekdanji ruski premier jasno razumel, da Milošević ni več kredibilen sogovornik. To postaja vedno bolj jasno predsednikom držav in vlad članic zveze Nato, ki pa ne vedo, kdaj se bodo Srbi resili Miloševića. Černomirdin pa je v Washingtonu in New Yorku navsezadnje dosegel za Miloševića nezadostne rezultate, ki mu jih ne more predložiti.

O pogojih, pod katerimi bi na Kosovu razporedili vojske mirovne sile, naj bi jutri v Bonnu razpravljali na seji zunanjih ministrov industrijsko najrazvitejših držav Zahoda in Rusije, tako imenovani G-8. Na tem vrhu naj bi sestavili resolucijo, ki naj bi jo predložili Varnostnemu svetu Združenih narodov. Mirovni dokument odraža stališča nemškega zunanjega ministra Fischerja, ki med drugim predvideva tudi takojšnjo prekinitev Natovih bombardiranj za obdobje 24 ur, v primeru, da bi srbske sile pristale na umik s Kosova. Kot kaže, je Washington že dal »zeleno luč« temu načrtu, medtem ko je Rusija po

daljšem oklevanju pristala, da po koncu vojne pridejo na Kosovo mirovne varnostne sile.

To so včeraj dosegli v Bonnu na ravni visokih funkcionarjev G-8. Ruski predstavnik, namestnik zunanjega ministra Aleksander Avdejev, je poudaril, da so prvič dosegli enoten sporazum, ker bo bodoča mednarodna prisotnost na Kosovu pod zastavo OZN. »Zmenili smo se ob dejstvu, da bodo mednarodno prisotnost sestavljali dve komponenti, ena civilna, ki bo organizirala življenje za ljudi, in ena varnostna, ki bo zagotovila mir v regiji,« je navedel Avdejev.

Ob vsem tem je popolnoma jasno, da so v teku mrzlični diplomatski napori, s katerimi naj bi poiskali politično rešitev za kosovski spopad in za zračne napade na Jugoslavijo. Ameriški predsednik Clinton se bo namreč po srečanju s svojimi vojski sestel tudi z nemškim kanclerjem Schröderjem. Nemčija je navsezadnje prav včeraj sklenila, da bodo v humanitarne potrebe poslali se nadaljnjih tisoč vojakov. Nemčija ima v Makedoniji že 3.300 vojakov.

Istocasno z diplomatskimi napori pa vsi napovedujejo okrepitev stila letal v tako imenovani operaciji Odločna sila, med katero bombardirajo cilje v Jugoslaviji. Diplomati se namreč jasno zavedajo, da Beograd ne bo pristal, dokler ga ne bodo v to prisilila razdejavanja, ki jih dan za dnem in noč za nočjo povzročajo Natove zračne sile.

D'Alema verjame v rešitev

RIM - Predsednik italijanske vlade Massimo D'Alema verjame v možnost političnega razpleta kosovskega spopada. Med neko radijsko oddajo je navedel, da je to hipoteza, za katero se intenzivno zavzemajo. Premier je obenem omenil Černomirdinovo posredovanje, ki bi lahko omogočilo pobudo OZN. Vsekakor pa je D'Alema poudaril, da je prepogoj za pogajalsko rešitev začetek umika srbskih sil. Predsednik vlade je obenem ponovil, da Nato ne pripravlja kopenskega napada in obnovil stališče italijanske vlade do kosovskega spopada. Pri tem je poudaril, da se je Nato odločil za zračne napade, ko je srbska vojska začela izganjati prebivalstvo, morila in posiljevala. Vprašal se je, ali je bila možna drugačna alternativa? »Tudi sam sem mirovnik,« je dodal in poudaril, da je levica v preteklosti segla po orožju v boju proti barbarstvu. Pri tem se je spomnil, kako je njegov oče odšel v partizane v obrambo pravih vrednot. »Vojna je tragedija, v kateri je nemogoče misliti na spopad brez civilnih žrtev. A kaj bi lahko storili drugega? Prisostvovali pokolu nekega ljudstva? Etničnemu čiščenju? Mislim, da je bila uporaba sile neizbežna. Druga alternativa je bila popustiti pred nasiljem in objestnostjo, prepustiti neko ljudstvo na milost in nemilost kruti usodi,« je se povedal D'Alema. Premier se je seveda zavzel za temeljno vlogo, ki bi jo morali imeti Združeni narodi pri koncu vojne na Balkanu. Poudaril je nujnost posega »politične in moralne sile, ki lahko enim in drugim ukaze, naj prenehajo,« in dodal, da je treba najti sporazum, ki naj omogoči tako konec bombardiranja kot začetek pogajanj ob začetku umika srbskih sil s Kosova.

Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro pa se je včeraj ob dnevu oroženih sil zahvalil vsem italijanskim vojakom na Balkanu in po svetu, posebno pa je poudaril svojo zahvalo italijanskim pilotom, ki v teh dneh na Kosovu izvajajo trdo »delo miru«. Državni poglavar je poudaril pomen »vrednot, ki nikoli ne zatonejo«, predvsem v casih, ko se pozablja na duhovne vrednote.

MAKEDONIJA / V ZADNJIH 24 URAH PRISPELO VEČ KOT 13 TISOČ KOSOVARJEV

Z izgnanci poskušajo destabilizirati Makedonijo

Zahodne države začele tekmo s časom, da bi iz Makedonije premestile čimprej največje število izgnancev

ZENEVA, RIM - V Makedoniji se je razvnela prava »dirka« za izgnance s Kosova. Na eni strani jih v Makedonijo, ki je povsem preplavljena z begunci, izganjajo Srbi, mednarodne humanitarne organizacije in zahodne države pa jih poskušajo kar največ evakuirati v Albanijo, druge evropske države, Severno Ameriko in v Avstralijo, je včeraj sporočil Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (Unhcr), ki je obenem izrazil upanje, da Makedonija ne bo urednicila svoje groznje in zaprla meje.

V zadnjih 24 urah je v Makedonijo prispelo več kot 13.000 novih beguncev s Kosova, samo včeraj jih je prispelo 2.000, drugih 3.000 pa caka na prestop meje. To je največje število prispelih beguncev v zadnjih dveh tednih, se navaja Unhcr, saj jih je v Albanijo prispelo se nadaljnjih 9.000, v Črno goro pa 200 beguncev.

Unhcr meni, da Srbi albanske begunce namerno potiskajo proti Makedoniji. Razmere v begunskih taboriščih v Makedoniji so namreč cedalje bolj dramatične. Taborišča so prenapolnjena, zato

vanje ni več mogoče sprejemati novih beguncev. Kriza vse bolj dobiva tudi politične razsežnosti, saj vlada v Skopju resno opozarja na nevarnost destabilizacije razmer v državi.

Da bi rešile nastali problem, so mednarodne humanitarne organizacije in zahodne države začele z izvajanjem dveh ukrepov; se ta teden naj bi začeli begunce iz Makedonije premestiti v Albanijo, od včeraj dalje pa so začele begunce sprejemati tudi Kanada, ZDA in Avstralija. Te države se bodo pridružile približno 20 evropskim državam, ki že od aprila sprejemajo kosovske begunce.

Italijanska vlada pa je včeraj sklenila, da bo iz Makedonije v Italijo odpeljala 10 tisoč kosovskih Albancev. Pet tisoč jih bodo namestili v oporišču Comiso na Siciliji, za ostale pa morajo se določiti lokacije. Medtem seveda prihajajo z gliserji in gumenjaki iz Albanije novi in novi kosovski begunci.

Spanija, ki je do sedaj sprejela le 200 beguncev, je napovedala, da jih bo sprejela se 1.200. Aznarjeva vlada je obenem nakazala 1.400 milijonov pezeta (16 mi-

Množica beguncev na jugoslovansko-makedonski meji pri Blacah

lijard lir) humanitarnim organizacijam. Do sedaj je Spanija namenila kakih 5 milijard lir, kar je sprožilo kritike tiska in opozicije zaradi pretirane skoposti.

Generalni tajnik Islamske konference Ezedin Laraki pa je včeraj priporočil, naj kosovski izgnanci ostanejo čim bližje mejam Jugoslavije in naj jih ne premesajo v preveč oddaljene države, ker je prvi srbski cilj izpraznitev Kosova. »Če se izgnanci oddaljijo predalec, jih bo zelo

težko vrniti na Kosovo,« je med tiskovno konferenco v Teheranu izjavil Laraki.

Po trditvah predstavnika za tisk Unhcr Krisa Janowskega, so predvčerajšnjim v Albanijo izgnanci begunci potrdili pokol, ki se je 26. aprila zgodil v Djakovici. Izgnanci pa pričajo o novih in novih pokolih, kar posredno potrjujejo psihične motnje in prave nočne more izgnanih kosovskih otrok, tako da so dogajanja na Kosovu se hujša kot v BiH.

DOLINA / NOCOJ ZAČETEK TRADICIONALNEGA PRAZNIKA

Predstavitev knjige uvod v Majenco

Pred začetkom postavljanja maja letos vrsta kulturnih dogodkov in razstava vin

Danes se začne Majenca: v letošnji izvedbi je dolinski praznik se posebno bogat na prireditveni ponudbi, saj bo uvod v ljudski obred, ki se bo zvrstil kot običajno od sobote do prihodnjega torka, kar niz raznih dogodkov. Nocoj, ob 20.30, bo v dvorani SKD Valentin Vodnik na vrsti predstavitev knjige o dolinskem gozdu. Gre pravzaprav za objavo izčrpnih in vecplastnih raziskav o gozdni površini, ki obdaja Dolino. Izdajo knjige, katere izvirni naslov je *Il bosco del paese*, je omogočila Dezelna agencija za parke in gozdove, ob nocojsnji predstavitvi pa bo poleg besede soudeleženi avtorji zapel

tudi dolinski MoPZ Valentin Vodnik.

Jutri zvečer bo kot vsako leto na vrsti ljudsko ocenjevanje vin, ki so bila izbrana za letošnje Občinsko razstavo domačih vin: potekala bo od 20. do 22. ure v Mladinskem krožku. V dvorani Albina Grmeka bo obenem že jutri zvečer na ogled razstava izdelkov učencev osnovnih sol, ki bodo letos v vseh dneh Majence »prisotni« tudi v društveni dvorani. Razstava pa bo na ogled vsak dan od 18. do 20. ure. V ponedeljek, 10. t.m., pa bo pobude krajevnih sol dopolnila se prireditve ob nagrajevanju natečaja z naslovom *Moj domači kraj*. Kot vsako leto bo

Majenco spremljala tudi dvojna likovna razstava, na kateri se bodo predstavili domači ustvarjalci, tokrat s se posebno raznoliko ponudbo, in pa umetnostni obrtniki, člani SDGZ. »Običajno« petkovo odprtje razstave v cerkvi sv. Martina bo ponudilo priložnost za še drugo predstavitev knjižne novosti v okviru letošnje Majence: prvič bo v naših krajih doživela stik z javnostjo pesniška zbirka, ki je pred nedavnim izšla pri koprskem društvu Capris in v kateri so objavljene poezije Danile Tuljak-Bandi, sicer po rodu iz Kostabone, a vendar dolgo let doma v Dolini. Ob tej priložnosti bosta zapela tudi oba dolinska zbora. (dam)

NOVICE

Poletna središča v Zgoniku, Repentabru...

Sporočamo, da repentabska in zgoniška občinska uprava organizirata v obdobju od 5. do 23. julija 1999 poletni center namenjen otrokom bivačim v omenjenih občinah, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo.

Za vpisovanje in podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo na občinsko tajništvo v Repentabru ali v Zgoniku do 19. maja 1999.

...in Nabrežini

Občina Devin Nabrežina sporoča, da je mogoče vpisati otroke do 3. do 10. leta starosti v poletni center, ki bo od 5. do 30. julija t.l. v državnem otroškem vrtcu v Devinu z urnikom od 8. do 16. ure, v katerem se bodo v teku starih tednov vsrle igre in animacija. Poskrbljeno bo tudi za kosilo. Za prevoz bodo otroci smeli uporabljati solski avtobus, ki bo na razpolago za vse, ki bodo za to prosili. Dejavnosti v centru bo vodila skupina poklicno usposobljenih vzgojiteljev.

Vpisne pole so na razpolago v občinskem Uradu za solstvo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini 102, z urnikom: od ponedeljka do četrтка, od 9. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17.30 ter ob petkih in sobotah od 9. do 11.30, na katerega se stari lahko obrnejo za morebitne dodatne informacije.

Razstava vsega, kar služi pitju

V nedeljo, 9. maja, od 10. do 18. ure, bo v prostorih Pomorske postaje, nasproti trga Unità v Trstu, razstava pivskih predmetov. Razstavljal pa bo lahko vsakdo, ki bi hotel svoje stvari zamenjati, prodati, kupiti ali samo drugim pokazati. Pokrovitelj razstave je »Il Barattolo« - italijansko društvo zbirateljev pivskega materiala. Za prijave in informacije poklicite Eleno na 040-941581 ali 0347/8072363. Za ogled razstave in za razstavljanje je vstop prost.

Ilegalno priseljevanje: prišli štiri Bolgare

Miljski karabinjerji so na Ul. Flavia včeraj ustavili štiri bolgarske državljane, ki so pesacili proti središču mesta. Domnevajo, da gre za družinske člane, saj sta ob odraslem moškem in ženski bila se mladoletnika. Odpeljali so jih na urad za tužje, kjer so uvedli postopek za izgon.

Doma je skrival 150 gr hašiša

Zaradi mamila, ki so mu ga karabinjerji našli že leta 1995, se je 38-letni Giorgio Varin včeraj znašel pred sodniki, s katerimi je pristal na dogovorno kazen 11 mesecev zapora. V okviru preiskave, med katero so odredili tudi telefonsko prisluškovanje, so agenti v Varinovem stanovanju odkrili 150 gramov hasisa.

GENERALNI KONZULAT RS

Jadranka Šturm Kocjan najverjetnejša kandidatka

Slovenska vlada bo v kratkem imenovala novega generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu.

Dosedanji konzulki Vlasti Valencić Pelikan je namreč že zapadel mandat in ga ji je vlada podaljšala za tri mesece, to je do konca junija. Konec mandata, in torej njeno razrešitev, so pred dnevi objavili v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ni se znano, koga bo slovenska vlada imenovala na celo trzasko konzulata, vse kaže pa, da bo tudi novi zastopnik Slovenije - ženska: najverjetnejši kandidat je namreč Jadranka Šturm Kocjan, nekdanja predsednica parlamentarne delovne skupine za Slovence v zamejstvu in po svetu in dobra poznavalka tukajšnjih razmer ter se zlasti problemov slovenske manjšine.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV / PONEDELJKOV VEČER

Slovenski narod pomni in obtožuje

Knjigo so predstavili avtor Alojz Zidar, Jože Hočevar in publicist Milan Gregorič

V ponedeljek, 4. maja, so na tradicionalnem večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v Trstu predstavili knjigo Alojza Zidarja Slovenski narod pomni in obtožuje, ki je izšla pri založbi Lipa v Kopru. Knjiga govori o zločinah, ki jih je na Primorskem zagrešila italijanska država, tako savojska kot poznejše fasisistična, v letih 1918-1943. Delo je nastalo na podlagi zapisov Alojza Zidarja in podatkov, ki so jih zbrali pripadniki nekdanje narodnoosvobodilne uporniške organizacije TIGR pod vodstvom Antona Rutarja, vse to pa je sestavil in uredil Jože Hočevar. Knjiga je bila že večkrat predstavljena tako v Sloveniji kot v zamejstvu.

Na večeru v DSI so - po uvodnem pozdravu predsednika DSI Sergija Pahorja - knjigo predstavili ravno Alojz Zidar in

Jože Hočevar ter istrski publicist Milan Gregorič, ki je napisal uvodni del. Delo je v bistvu nastalo kot reakcija na polemike in obtožbe z italijanske strani v zvezi s fojbami, pa tudi na druge pritiske, ki jih Slovenija doživlja z italijanske strani. Je pa tudi reakcija na dosedanje držo slovenske politike oz. slovenske države, ki po

mnenju avtorjev ni pravilno odreagirala na to. Cilj knjige je vzbuditi ponos in državniški cut v slovenskem človeku.

Kot rečeno, je knjiga nastala na podlagi Zidarjevih zapisov in podatkov, ki so jih v teku desetletij zbrali tigrovi. Drugi sklop podatkov, na katerem temelji knjiga, pa je seznam gospodarske škode, ukinjenih

Ferruccio Umek: Italija velik dolžnik do bivših vojnih ujetnikov v ZDA

Italijanska država dolguje okrog 600 milijonov lir bivšim vojnim ujetnikom v ZDA, kjer so prostovoljno delajo za zaveznisko stvar. Tako trdi trzaski upokojenec Ferruccio Umek, ki si je v ZDA priskrbel vsa potrebna dokumentacija in je sedaj poveril goriskemu odvetniku Liviu Bernotu nalog, da sledi celotnemu primeru. Bernot je že poklical k odgovornosti zakladno in obrambno ministrstvo, vendar doslej ni prejel nobenega odgovora.

Bivših ujetnikov, ki bi imeli pravico do odškodnine, je preko 33 tisoč, vsak bi prejel okrog 20 milijonov

lir. ZDA so že januarja 1949 Italiji izplacale 26 milijonov dolarjev, s katerim so poravnale svoj dolg za delo ujetnikov. Slednji pa denarja niso nikoli prejeli. Umek je zato povabil vse zainteresirane, da mu pišejo na poštni predal 303, na glavni trzaski post.

Ameriška vlada je vsak mesec ujetnikom dajala tretjino plače, dve tretjini pa je vlagala v poseben sklad z obljubo, da bo dolg poravnala, ko se bodo ujetniki vrnili v domovino. ZDA so obljubo držale, denar so izročile ministru Pelli, trdi Umek, a za dolarji se je izgubila vsakršna sled.

sol, društev, pozigov itd. Poleg tega so opisani še zločini, ki so jih izvršile italijanske oblasti med drugo svetovno vojno na Primorskem, se pravi na ozemlju, ki je takrat pripadalo italijanski državi.

Predstavitev knjige je vzbudila daljšo in poglobljeno razpravo, na kateri je bila med drugim poudarjena potreba, da se pride do čim več podatkov in dokumentov o teh zločinah. Predlagano je bilo tudi, naj se knjigo prevede v italijansko in naj se jo predstavi italijanski javnosti, saj leta nima pojma o početju italijanskih oblasti na slovenskem ozemlju pred in med drugo svetovno vojno. Gradivo te knjige je tudi služilo za ovadbo, ki bo v kratkem vložena proti večjemu številu nekdanjih italijanskih vojakov in funkcionarjev, ki so obtoženi vojnih zločinov na Slovenskem. (iz)

SLORI / 21. REDNI OBČNI ZBOR

Inštitut se skuša prilagoditi spremenjenim okoliščinam

Letos nadaljevanje starih in nekaj novih raziskav

Podpredsednik Vladimir Vremec in ravnatelj Emidij Susić med občinim zborom (f. KROMA)

Pregled delovanja v prejšnjem letu, oris dela v letosnjem in odobritev finančnih dokumentov: to so bile glavne točke 21. rednega občnega zbora Slovenskega raziskovalnega inštituta, ki je bil prejšnji četrtek v Gregorčičevi dvorani. Ravnatelj ustanove Emidij Susić je podal poročilo upravnega odbora, v katerem je bilo zaobeto lanske leto delovanje kot tudi oris okvirnega programa za letošnje leto, medtem ko je obracun in proračun ustanove zbranim predstavil Sergij Lipovec. Občni zbor je vodil podpredsednik Vladimir Vremec.

V poročilu je Susić najprej omenil splošno situacijo, ki se za slovensko manjšino v Italiji ni bistveno spremenila v času od prejšnjega občnega zbora Slorija in zatrdil: »Nikakor ne moremo trditi, da je krizno ali prehodno obdobje, če mimo in da smo našli kolikor toliko ustrezen in uravnotežen način prilagajanja nastajajočim spremembam v sirsem in ožjem družbenem okolju.« Kot prvi, majhen pozitiven korak v okviru manjšine je ocenil nov način dogovarjanja med krovnima organizacijama, kot primer reorganizacije raziskovalne dejavnosti in funkcionalnega povezovanja pa je navedel navezovanje tesnejših odnosov med Slorijem in NSK.

V pregledu lanske letošnje dejavnosti je ravnatelj izpostavil nadaljevanje večletnih raziskovalnih nalog in omenil dosežke sodelavk M. Kaucic Basa (del raziskave o javni rabi slovenskega jezika je vključila v doktorsko dizertacijo na ljubljanski univerzi) in M. Juric Pahor (s primerjalno analizo etnicne identitete trzaskih in koroskih Slovencev je doktorirala v Ljubljani). Navedel je publikacije, ki so izšle pri goriskem sedežu Slorija in podčrtal pomen dveh srečanj, katerih soorganizator oz. organizator je bil inštitut (o dnevnikih v manjšinskih jezikih EU s PD in v spomin na Darka Bratinjo). Povedal je tudi, da sta nagrajenki razpisa za diplomske naloge univerzitetnih studentov slovenske manjšine Erika Buzecan in Sandra Borghese.

Kot je povedal Susić, se bodo tudi v letosnjem letu nadaljevala vrsta raziskav, nastavili pa bodo tudi nekaj novih, izdali bodo več publikacij, v programu pa so tudi predstavitve publikacij in dva sirs posveta, prvi bo namenjen solski problematiki (predstavili bodo studijo N. Bogatec in M. Bufona), drugi pa položaju jusarskih pravic in vaskih srenj. Bolj funkcionalno vlogo bo prevzel Znanstveni svet, v predsedstvo katerega je bil izvoljen Milan Bufon.

DOLINA / SPORAZUM ZA JUNIJSKE OBČINSKE VOLITVE

Boris Pangerc bo spet županski kandidat liste »Skupaj-Insieme«

Koalicijo bodo morda razširili še na zelene in na LS - Novi pogovori o odbornikih

Boris Pangerc (na sliki) bo spet županski kandidat koalicije »Skupaj-Insieme« na junijskih upravnih volitvah v dolinski občini. Tako so se pred sinočnjim sporazumom predstavniki Levih demokratov, SKP, Stranke italijanskih in slovenskih komunistov, SSK, in gibanja za Dolgo krono, ki sedaj preverjajo možnost, da bi to zavezništvo razširili še na zelene in na Ljudsko stranko. Do tukaj uradno sporočilo koalijskih zaveznikov, ki se sedaj pogajajo o programu in o razdelitvi odborniskih resorjev, s katero se bodo 13. junija predstavili volilcem.

Občinski odbor sestavljajo, poleg župana, še štirje odborniki, od katerih je eden podžupan. V mandatni dobi, ki se izteka, je bil župan politično neodvisni predstavnik Boris Pangerc, podžupan in odbornik za kulturo je bil Aldo Stefancic, odborniki pa Milan Lovriha (LD), Dario Brajnik (izvoljen je bil na listi SKP, po razkolu v stranki se je prijavil za neodvisnega) ter Damjan Razem (SSK). Če bo Pangercova lista zmagala 13. junija se bodo razmerja sil v dolinski upravi, kot kaže, precej spremenila.

Neodvisni Brajnik skoraj gotovo ne bo več kandidiral, za mandat v občinskem svetu pa se ne bo več potegoval niti podžupan Stefancic. V dvomu je kandidatura Razma, ki je bil zaradi službenih obveznosti pogosto odsoten na sejah odbora, kar je ustvarilo nemalo slabe krvi med

zavezniki, medtem ko bo Lovriha po vsej verjetnosti spet kandidiral. Po neuradnih vesteh bodo Levi demokrati v novi upravi dobili dva upravitelja, SKP in Slovenska skupnost pa po enega. To je vsekakor le eden od predlogov, s katerimi se v teh urah ukvarjajo dolinski pogajalci.

Glede volilnega programa najbrž ne bo velikih problemov, saj imajo koalijske stranke v glavnem kolikor toliko skupna stališča o vseh najbolj aktualnih vprašanjih občinske realnosti. Treba bo v glavnem strniti oziroma poenotiti programske dokumente, ki so jih v prejšnjih dneh izoblikovale občinske sekcije koalijskih strank.

Kot omenjeno obstaja možnost, da bi koalicijo »Skupaj-Insieme« razširili še na Ljudsko stranko in na Zeleno listo, ki je bila sicer že zastopana v sedanjem občinskem svetu, v katerem je bila formalno v opoziciji. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bila svetovalka zelenih marsikdaj odsotna in da zato ni kdovekako sodelovala pri delovanju občinskega sveta. Opozicija (zeleni in Pol svobosčin) je bila na splošno šibka in tiha.

V uradnem sporočilu o ponovni Pangercovi kandidaturi ni omenjeno Gibanje za Oljko, ki se je tudi z nekaterimi polemikami stališči skušalo vključiti v predvolilne priprave. Očitno brez velikega uspeha!

ZGONIK / OBNOVITEV OBČINSKE SKUPŠČINE

SSK in napredna lista ločeno na volitve

Liste bodo objavljene v prihodnjih dneh - Ločeno tudi v Občini Repentabor

Na občinskih volitvah v Zgoniku se bosta dosedanja večinska napredna lista in stranka Slovenske skupnosti predstavili z ločenima simboloma. Koalicija županje Tamare Blažine namreč ni sprejela predloga SSK po skupni listi, ki je prišel s strani tajnika občinske sekcije Joska Grudna, užival pa je tudi podporo pokrajinskega tajnika stranke Petra Mocnika.

Tudi v naši občini, nam je dejal Gruden, se časi naglo spreminjajo in ne vidim razloga zakaj ljudje, ki skupno sodelujejo v marsikateri krajevni realnosti ne bi lahko skupno nastopili tudi na volitvah. Napredne stranke, dodaja Mocnik, v Zgoniku odklanjajo sodelovanje s SSK, po drugi strani pa iščejo stike

z Ljudsko stranko, kar je po svoje protislovno in tudi nesprejemljivo.

V večinskem zavezništvu pa zadeve ocenjujejo nekoliko drugače. Predlog SSK, pravijo, je prišel prepozno, ko so bili v glavnem že oblikovani programi in izbrani kandidati, v zgoniški stvarnosti pa se ni dovolj pogojev za skupno programsko osnovo. Problem pa je tudi politične in narodnostne narave. Blažinova in somišljeniki nočejo, da bi se v Zgoniku ustvaril neke vrste etnični volilni blok (Slovenci proti Italijanom), pred seboj pa je treba imeti tudi volilna pravila. V primeru združitve med SSK in napredno skupino in v primeru volilne zmage tega zavezništva bi vsi opozicijski mandati

namreč pripadali desnosredinske-mu Polu svobosčin. Dosedanja večina je vsekakor že izbrala svojega županskega kandidata (kandidature bodo objavili v prihodnjih dneh), o svojem volilnem zadržanju in kandidatih pa bo SSK odločala pred koncem tega tedna.

V sosednji repentabski občini ne bo velikih sprememb in novosti v primerjavi z volitvami leta 1995. Za županski stolček se bo spet potegoval Aleksij Krizman, Slovenska skupnost pa se ni izbrala svojega županskega kandidata. Lorenzo Milic je v nedavni izjavi za nas dnevnik dal jasno razumeti, da ne misli več kandidirati, dokončne odločitve pa se ni sprejel.

NOVICE

Danes predvolilna skupščina Demokratov

Na sedežu v Ul. Foscolo 7 bo danes ob 18.30 predvolilna skupščina Demokratov Romana Prodijsa in Antonia Di Pietra. Na srečanju, ki je odprto vsem, bo tekla beseda o politični situaciji v luči junijskih evropskih volitev. Govor bo najbrž tudi o kandidaturah.

Nord Libero vložilo listo za evropske volitve

Tudi krajevni independentisti gibanja Nord libero bodo sodelovali na evropskih volitvah. Nastopili bodo na široki Independentistični listi, ki so jo sestavili s številnimi avtonomističnimi gibanji sirom po državi, med katerimi sta tudi Liga Veneta in Union für Südtirol. Trzaska kandidatka na tej listi bo občinska svetovalka Laura Tamburini.

Tajnik LD Spadaro se je srečal z Radinom

Pokrajinski tajnik LD Stelio Spadaro se je srečal s poslancem italijanske manjšine v hrvaškem parlamentu Fulviom Radinom. Govorila sta o aktualnih problemih italijanske manjšine na Hrvaškem in o vlogi Italijanske unije. Beseda je tekla tudi o odnosih med manjšino in matično državo Italijo.

Nova nesreča pri delu

Včeraj se je pripetila nova nesreča pri delu, žrtev je bil 45-letni jugoslovanski državljani Omer Uskić, ki so ga zaradi zlooma golenice in piščali sprejeli v katarsko bolnišnico, prognoza je dva meseca zdravljenja. Nezgoda se je pripetila nekaj pred 12. uro na Trajanskem nabrežju, ob trajektnem terminalu. Tedaj je 26-letni albanski državljani Naska Altin iz Trenta, ki je zaposlen pri podjetju »Edilbaldo«, pognal bager, da bi nadaljeval s kopanjem, vendar ni opazil, da je Uskić ravno kar preverjal, do kakšne globine so prišli, in ga je udaril v nogo.

Korupcija mladoletnika: osem mesecev ječe

Trzasko prizivno sodišče je potrdilo kazen, ki jo je proti 49-letnemu A.C. iz pordenonske pokrajine leta 1995 izrekel pordenonski pretor, obsodilo ga je na 8 mesecev ječe. Moski je bil obtožen korupcije mladoletne osebe: prav zadnji dan januarja 1993 se je približal neki deklici, ji pokazal pornografsko revijo in ji dejal, naj se ga dotika po intimnih delih telesa. Deklica je dogodek razkrila staršem, moškega, ki se je že zdravil pri psihiatru, so kmalu odkrili.

Prijeli tatiča

Agenti letetečega oddelka trzaskе kvesture so prejšnjo noč aretirali 28-letnega Gianfranca Tonchello, ki so ga opazili prav v trenutku, ko je s ponarejenim ključem skušal odpreti vrata avtomobila, parkiranega v Ul. Pondares. Mladenica, ki ga sile javnega reda že poznajo zaradi podobnih prekrškov, so obtožili kraje v obtežljivih okoliscinah. V njegovem stanovanju v Ul. Toti, nedaleč od Ul. Pondares, so agenti našli več predmetov, ki so jih zasegli, saj sumijo, da jih je ukradel v parkiranih avtomobilih.

DEŽELA FJK / NOVO DOLOČILO

Manj možnosti za skladišče utekočinjenega plina

Dezelno dolocilo, s katerim so nameravali tudi proti volji miljske občine postaviti skladišče utekočinjenega plina na področju bivše rafinerije Aquila, so dokončno odpravili. Leta 1993 so namreč v deželni zakon o vplivu na okolje vključili določilo, na podlagi katerega je pozitivni ukrep (državni ali deželni) o ambientalni kompatibilnosti zagotavljal pravico do ustreznih dovoljenj in koncesij za izvedbo potrebnih del. Poleg tega je bilo predvideno, da gradbene koncesije lahko neposredno izdaja predsednik deželnega odbora, če tega ne bi storila občina. Svoječas so se zelo zavzemali za ta ukrep, ker bi odprl pot načrtu za skladišče utekočinjenega plina, odobrili so ga kljub ostremu nasprotovanju naravovarstvenikov in raznih odborov. Na določilo pa so se lahko sklicevali tudi v drugih podobnih primerih, posledica je bila krnitev suverenosti krajevnih uprav.

Februarja letos je deželni svetovalec zelenih - SDI Mario Puiatti vložil popravek, ki ga je deželni svet odobril z veliko večino glasov, sedaj pa je bil tudi objavljen v dezelnem uradnem listu. Ob tej priložnosti je svetovalec Puiatti dejal, da župan dejansko spet prevzema pristojnosti glede postavljanja raznih objektov na občinskem teritoriju. Po tolikih besedah o federalizmu in občinski avtonomiji, je nadaljeval Puiatti, odprava tega določila predstavlja konkreten korak na poti, na kateri krajevne uprave prevzemajo odgovornost za odločitve, ki imajo dolgoročne posledice za varnost prebivalstva in strateške izbire pri uporabi teritorija.

PADRIČE / NOV DOSEŽEK

Raziskovalni laboratorij za saniranje azbesta

V okviru raziskovalnega območja pri Padricah so dokončno nastanili specializirani laboratorij trzaskęga podjetja Adriatica Ecologie Industriali, ki se ukvarja s saniranjem materialov, ki vsebujejo zdravju škodljivi azbest, ter z bonificiranjem površin, ki so jih onesnažili s škodljivimi tekočinami. V operativnem centru bodo razvijali nove tehnologije za inženiring okolja, kot pravijo tej novi tehnološki specializaciji.

Omenjeno trzasko podjetje je v zadnjem desetletju že patentiralo dve originalni tehnologiji za dokončno onesposabljanje rakotvornih materialov, predlanskim pa je prejelo nagrado Lionello Stock za inovativna in mlada podjetja.

Novi laboratorij, ugotavljajo pri vodstvu raziskovalnega območja, potrjuje uveljavljanje dejavnosti v centru pri Padricah, kjer visoko tehnološko raziskavo združujejo s podjetniškimi prijemi.

Zasedanje pediatrov

V petek in soboto bo na Pomorski postaji drugi posvet posvečen odnosu zdravnika z otrokom, ki ga organizirajo v sodelovanju z istoimensko revijo (Medico e bambino). Namen srečanja je posredovanje pediatrom novega znanja glede vsakodnevnih problematik, s katero se spoprijemajo: tako bodo na dvodnevem srečanju poročali n.p. o boleznih, ki jih povzročajo macje praske ter o vrsti drugih bolj ali manj zaskrbljivih vsakodnevnih zdravstvenih problematikah otrok. Zasedanje bo slonelo na neposrednem razgovoru udeležencev z izvedenci, posebno pozornost pa bodo posvetili socio-psihični problematiki in pedagogiki. Predstavili bodo tudi najzgodnejše znanstvene raziskave.

NABREŽINA / JUTRI V OBČINSKI KNJIŽNICI

»Iredentisti na ruski fronti«

V knjigi Marine Rossi tudi pričevanje Adriana Olive, ki je živel v Nabrežini

»Iredentisti Julijske Benecije na ruski fronti. Zgodbe o običajnem dezertertvu, dolgih ujetništvih in hrepenenju po vrnitvi v domovino,« je naslov knjige, ki jo bo v jutri, ob 20.15 predstavil v občinski knjižnici v Nabrežini Kulturni krožek 1991 s pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina. Knjiga avtorice Marine Rossi razkriva doživetje vojne stvarnosti in ujetništva preko osebnih izkušenj borcev in ujetnikov avstro-ogrske vojske na ruski fronti pred in po revolucijah leta 1917.

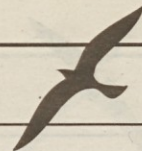
Predstavitve knjige v občini Devin-Nabrežina je posebno pomembna, ker je med pričevanji, ki jih je zbrala Rossijeva, tudi pričevanje Adriana Olive. Oliva se je rodil v Trstu leta 1893 in živel do smrti leta 1983 v Nabrežini Kamnolomih,

kjer se danes zivi njegova žena Antonietta. Oliva, sin Giovannija Olive, pionirja jadranskega socializma, je pričel svoje politično delovanje v socialističnih mladinskih krožkih iz predvojnega obdobja. V prvih mesecih vojne je bil rekrutiran v 27. pehotni polk in krenil na vzhodno fronto, kjer so ga zajeli Rusi. Interiran je bil v Sackiju; udeležil se je sovjetske oktobrskе revolucije in prvih spopadov agrarne revolucije. Ko se je leta 1919 vrnil v Trst, je postal eden od protagonistov spopadov rdečega dveletnega obdobja. Bil je ustanovitelj Komunistične partije Italije, preganjali so ga fašisti, aretirali in mučili ga je zloglasni Posebni inspektorat javne varnosti za Julijsko Benecijo. Po drugi svetovni vojni se je intenzivno ukvarjal s

sindikalno in politično dejavnostjo, tudi kot občinski svetovalec KPI v Devinu-Nabrežini.

Na večeru bosta, poleg avtorice knjige, prisotna tudi devinsko-nabrežinski župan Marino Vocci in publicist Ivan Vogric.

Jutrišnja predstavitev je prva v nizu kulturnih srečanj, ki jih ima v načrtu občina Devin-Nabrežina v sklopu prireditve »Odrpte meje - Spoznajmo sek«. Pri odprtju meji namreč odelujejo številne ustanove in kulturna združenja, ki delujejo na občinskem teritoriju, med katerimi Zavod Združene-ga Sveta, Glasbena akademija »Musici Artis« in Krožek Istria. V bodoče bodo na sporedu predavanja »Dialog med narodi« in predstavitev knjige »La moto di Scanderberg« avtorja Abateja Carmineja.

REPENSKI JUS / 3. REDNI OBČNI ZBOR

Prizadevanja za pravno priznanje

Predsednik Milič spomnil na opravljeno delo, a tudi na sedanja prizadevanja

Glavni cilj repenskega jusa, in verjetno ne samo repenskega, je kontrola teritorija, ki naj bi jo imeli domaćini. V to smer težijo vsa prizadevanja, kot je prišlo tudi do izraza na 3. rednem letnem občnem zboru (**foto KROMA**), ki je bil 29. aprila v kulturnem domu na Colu in kjer je uvodno poročilo podal predsednik Walter Milič. Potem ko je omenil, da jus trenutno šteje 71 članov, je na kratko obnovil delovanje v zadnjem obdobju: spomnil je na delovne akcije in se zlasti na dopis, ki so ga že septembra lani naslovili na deželno upravo v zvezi s priznanjem pravne osebe. Dezela se je vprašanju doslej dejansko izognila, tako da so se obrnili do Agrarne skupnosti in jo zaprosili za posredovanje pri deželni upravi.

Predsednik Milič je v svojem poročilu nadalje spomnil na sestanek, ki je bil novembra lani v Trzicu in na katerega jih je povabila Kraska gorska skupnost. Na sestanku so govorili o perimetraciji in programskih smernicah medobčinskega parka kot tudi o koristnosti ali nekoristnosti tega parka. Decembra pa so bili na srečanju z deželno vlado, ko je bil govor o naravnih rezervatih na Krasu. Tedaj je predsednik Kraske gorske skupnosti Lavrencić predstavil smernice za večje upoštevanje interesov in stališč agrarnih skupnosti, jesarjev in srenj pri načrtovanju in upravljanju parka, o

tudi same agrarne skupnosti, jesarji in srenje so predložili dokument, v katerem se zavzemajo za večjo soudeležbo pri vodenju nastajajočih struktur. Doslej pa se v tej smeri ni nič premaknilo. Predsednik Milič je glede smernic, programiranja in izvajanja načrta o medobčinskem kraskem parku povabil članke, da iznesejo svoje stališče, spomnil pa je tudi na zadržanje repentabske občinske uprave o juserski imovini. Kot nam je povedal tajnik repenskega jusa Milko Krizman, so se na občnem zboru strinjali s smernicami občinske uprave, nekoliko jih bodo dopolnili, nakar jih bodo posredovali Občini, ki je upravitelj juserskih terenov in s katero imajo dobre odnose.

Omenimo se, da je v svojem poročilu predsednik Milič povabil repentabskega zupana, da se pri pristojnih deželnih organih zavzame za rešitev vprašanja dejanskih pravic organizacij, kot so npr. jus, srenje in komunele.

Na občnem zboru, katerega se je udeležil tudi repentabski zupan Krizman, ki je tudi posegel v razpravo, so podali se dve poročili, blagajniško Ivana Skabarja in nadzorniško Renza Tavčarja. Poročila so odobrili, v razpravo pa je poleg Krizmana in nekaterih članov v imenu agrarne skupnosti trzaska pokrajine posegel Klavdij Sterni.

ZNA NSTVENI SIMPOZIJ V VB

Primer Slovencev v Italiji na srečanju o dvojezičnosti

Primer naše manjšine je s svojo raziskavo orisala Martina Ozbič

Pred približno dvema tednoma, natančneje od 14. do 17. aprila, se je v Veliki Britaniji odvijal drugi simpozij o dvojezičnosti. Gre za pobudo, ki se v Veliki Britaniji odvija vsaki dve leti in jo je tokrat priredil jezikoslovni oddelek univerze Newcastle Upon Tyne. Simpozija se udeležujejo znanstveniki iz vsega sveta, med katerimi tudi zelo ugledni raziskovalci. Na letosnji izvedbi je s svojim prispevkom sodelovala tudi trzaska Slovenka Martina Ozbič, diplomirana na ljubljanski Pedagoški fakulteti. Najrazličnejša predavanja so vsebinsko zaobjemala dvojezičnost v vseh vidikih, to se pravi od dvojezičnosti na mesanem in manjšinskem področju, dvojezičnosti kot učenja drugega tujega jezika, dvojezičnost pri priseljevanju in v zvezi z govorno jezikovno patologijo (uporaba kretalnega jezika pri gluhih, nenazadnje afazija, ipd.). Med najuglednejše svetovno priznane strokovnjake, ki so predavali v Newcastlu, sodijo Francois Grosjean, Monica Heller, Michael Clyne Carol Myerl Scotton. Simpozija se je udeležil se en Trzčan in sicer dr. Franco Fabbro, ki raziskuje na področju nevrolingvistike in je v Newcastlu predaval o afaziji. Obravnavane teme so na splošno zavemale področja psiholingvistike, sociolingvistike, nevrolingvistike, modele govornega in jezikovnega procesiranja

in fonetike in fonologije, oziroma sklopa, v katerem je predavala Ozbičeva. Predstavila je svojo raziskavo, ki jo je opravila za diplomsko nalogo z naslovom »Ali ima dvojezična oseba enoten samoglasniški sistem v obeh uporabljenih jezikih« z ozirom na Slovence v Italiji. Avtorica pri tem ugotavlja in poudarja kompleksnost dvojezičnih situacij, ki navsezadnje prevzemajo ves psihološki proces. Studijo je med drugim finansiral Slovenski raziskovalni institut (v okviru stipendij za raziskovanje stvarnosti v Trstu) in tudi slovensko Ministrstvo za znanost in tehnologijo (v projektu Kvalitativna analiza govora posebnih skupin ljudi). Raziskava, ki je bila med drugim dvakrat predstavljena v Ljubljani, nato na Slovenskih dnevih in v reviji Defectologica slovenica, je nadvomno pomemben doprinos k razumevanju nasih značilnosti tudi z znanstvenega vidika. Ne smemo pač pozabiti, da poglajeno raziskovanje značilnosti ljudi, ki živijo na mesanem narodnostnem področju, je velik prispevek k razvoju znanosti in ne samo kulture. Svoj delež k znanstvenemu napredku in razumevanju človeka pa lahko damo le s tem, da se predstavljamo širši znanstveni skupnosti in strokovnjakom. Poseg Martine Ozbič na simpoziju v Veliki Britaniji je s tega vidika pomemben dogodek.

JPC

BOLJUNEC / JUBILEJ

Plodnih 80 let Marije Mauri, najstarejše organistke pri nas

Danes je v Boljuncu pri Meznarjevih vse praznično: Marija Mauri praznuje namrec svojih castiljivih 80 let. Rodila se je v tej znameniti boljunski družini 5. maja 1919, leto dni po koncani prvi svetovni vojni. Pri Meznarjevih - vzdevke se nanaša pač na poklic, ki ga je opravljal Marijin oče - ni vladalo obilje: vsak dan je bilo treba poskrbeti za pet malih lačnih ust, saj je bila tudi ta družina številna, kot v tistih casih na vasi se kar obicajno. Tudi obdobje ni bilo lahko, ko je bila Marija se dekletce, se je svetovno in zato tudi krajevno dogajanje ze stopnjevalo v nove tragicne vojne dogodke. Ko ji je bilo 13 let, je Marija od Meznarja prvič stopila k orglam domaće cerkve sv. Janeza Krstnika: učiti jo je začel tedanji orglar, domaćin Josip Bolčić. Kasneje pa je obiskovala tudi glasbeno solo S. Cecilia v Trstu. Vadila je v cerkvi, kar na orglah, ali pa na majhnem harmoniju na mehove s pedali na domu svojega učitelja Bolčića. Čeprav je bila Marija glasbeno nadarjena, doma pač niso imeli sredstev, da bi si lahko privoščili glasbilo.

Marija Mauri je najstarejša organistka na Trzaskem: se danes se orgle boljunske cerkve ne oglašijo, ce je ni zradne. Ne vojno obdobje, niti ne kasnejše družinske obveznosti ji v vseh teh letih niso preprečile, da ni bila na tem mestu prisotna ob vsaki službi božji, se posebno ob praznikih in posebnih

obredih. Z vedrino in zadoscenjem goji svojo posebno ljubezen do glasbe, ki se ne ustavi pri orglanju, temveč gre vse do dolgoletnega udejetvovanja tudi na pevskem področju. Kot večina boljunskih cerkvenih pevk je tudi Marija namrec pristopila k društvenemu mesanemu zboru v letih, ko ga je vodil domaćin Drago Zerjal. Se danes, čeprav ima cerkveni zbor nekaj prehodnih težav, ob orglanju tudi poje na koru. Za svoje dobro in zvesto opravljanje službe je Marija Mauri prejela tudi priznanje z medaljo papeža Janeza Pavla II., ki ji ga je osebno izročil pokojni skof msgr. Bellomi. Ob praznovanju življenjskega jubileja pa se iskreno pridružujemo čestitkam vseh njenih sopevk in seveda družinskih članov in prijateljev.

(dam)

NOVICE

Seznam oseb, ki jih »ne prenašamo več«

V knjigarni Minerva bodo v petek ob 18. uri predstavili ironično knjizico, ki vsebuje seznam 365 oseb, ki jih Luciano Comida in Enzo Kermol ne prenašata več. Naslov knjizice, ki je izšla pri založbi Battello Stampatore je »No posso più de lori« s pripisom v ne povsem preverjenem neapeljskem zargonu »Nun te reggae più«. Publikacijo bodo predstavili avtorja in Michele Colucci, ki je prispeval ilustracije.

Kurdska glasba v gledališču Miela

Zadruga Bonaventura v sodelovanju s krogom ZooEst prireja koncert kurdske skupine The Third Planet - Kurdistan, ki bo v soboto ob 21.30 v gledališču Miela. Skupino vodi Nazar Said (glas - saad), iraski Kurd, ki se je zatekle v Italijo ze pred vec leti. Z njim v skupini nastopajo se Smail Koudier Aissa (glas-klaviature), maurizio Dami (klaviature), Rashmi V. Bhatt (tabla) in Paolo Casu (bobni), skupina pa izvaja tradicionalne sklade v sodobni priredbi.

Orkester »Tartinija« v portoroškem Avditoriju

V ponedeljek, 10. maja bo v portoroškem Avditoriju nastopil orkester, ki ga sestavljajo najboljši gojenci trzaska konservatorija »Tartini«, vodil pa ga bo dirigent Stojan Kuret. Koncert, ki se bo pričel ob 20.30, so omogočili trzaska Ljudska univerza, Italijanska unija z Reke in Italijanska skupnost iz Pirana.

KRIŽ / OSNOVNA ŠOLA ALBERTA SIRKA

Spomini priljubljenega šolskega sluge

Gigi Švab je zelo priljubljena osebnost - Priprave na obletnico poimenovanja šole

Učenci in učiteljice kriske osnovne sole Alberta Sirka se vneto pripravljajo na proslavo 30-letnice poimenovanja sole po velikem slikarju, ki je bil tudi aktiven prosvetni delavec in eden od ustanoviteljev PD Vesna. V okviru priprav na ta praznik je solo pred kratkim obiskal dolgoletni solski sluga Alojz Svab-Gigi, ki je ob pomoči novinarja Sandorja Tenceta (**foto KROMA**) obujal spomine na nekdanje case ter natresel celo vrsto anekdot iz casov svojega službovanja.

Gigi, ki je bil v Krizu solski sluga skoraj trideset let, je v bistvu pospreml solsko življenje več generacij Krizanov in Krizank, katerim je ostal v zelo lepem spominu. Delo na soli je bilo zanj skoraj kot neke vrste poslanstvo, saj ni nikoli gledal na uro ter je za solo in otroke marsikdaj zrtvoval tudi svoj prosti cas. Gigi

je priljubljen tudi v kriski skupnosti, kjer vsi cenijo njegov odprt in saljivi značaj. Ta odprtost je prišla do izraza tudi na srečanju s sedanjimi učenci kriske sole, ki bodo vtise o tem obisku po

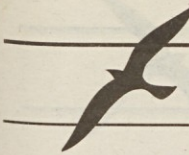
sredovali v notranjem solskem časopisu.

Sola Alberta Sirka je od vedno zelo tesno povezana z vasko realnostjo. Na omenjeni prireditvi ob 30-letnici poimenovanja sole bo sodelovala cela

vas, pred Gigijem pa so obiskali učence in njihove učiteljice ze številni vaščani, ki so na tak ali drugačan način vezani na utrip vaškega življenja oziroma na zgodovino Kriza.

Stavko pri Act odložili na 18. maj

Stavka uslužbencev konzorcialnega podjetja za prevoze Act ne bo v petek, 7. maja, kot je bilo prvotno napovedano, temveč v torek, 18. maja: tako so sklenile sindikalne organizacije Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uiltrasporti, Faisa-Cisal, Ugl in Rdb, potem ko je posredovanje trzaska občinske uprave omogocilo ponovno odprtje pogajanj s podjetjem. Soocanje se bo nadaljevalo danes, v ospredju pa bodo bistvena odprta vprašanja, ki se po mnenju sindikatov nanašajo na krsitve pravice do informacije o usposobljenostnih procesih s strani podjetja, poskus podjetja, da zasleduje utrditev dvojnega načina plačevanja, pomanjkanje osnovnih podatkov, brez katerih je nemogoč sporazum o nagradnih premijah ter industrijskih odnosih.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

RENE CLAIR

SLADKE ŠIBKOSTI ŽENA

v režiji DUSANA MLAKARJA

PREDPREMIERA jutri, 6. maja, ob 20.30 RED E
PREMIERA v petek, 7. maja, ob 20.30 RED A in F
PONOVITVE v soboto, 8. maja, ob 20.30 RED B
v nedeljo, 9. maja, ob 16.00 RED C
v torek, 11. maja, ob 20.30 RED D

V OBCINSKEM GLEDALIŠČU V BOLJUNCU

Za nedeljsko predstavo je SSG poskrbelo za avtobuse, katerih se lahko poslužijo nasi abonenti. Avtobusa bosta odpeljala z OPCIN (trg ob tramvajski postaji) in s TRGA OBERDAN, ob 15. uri. Po predstavi bosta avtobusa pospremila abonente na Majenco, kjer se bodo lahko poslaskali. Odhod iz DOLINE po dogovoru. Ob vsaki predstavi bo SSG delilo obiskovalcem kupone, s katerimi bodo lahko brezplačno pejeli sladico na Majenci v Dolini v dneh od 8. do 11. maja.

K pobudi ob zaključku gledališke sezone je prispevala

Zadružna kraška banka

MAJENCA '99

Dolina, 5. - 11. maja 1999
danes, 5. maja ob 20.30
v dvorani SKD Valentin Vodnik
predstavitev knjige

Vaški gozd - Il bosco del paese

Nastopa MoPZ Valentin Vodnik pod vodstvom Ignacija Ote
V sodelovanju z Dezelno agencijo za parke in gozdove

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
5. maja 1999
ANGEL

Sonce vzide ob 5.47 in
zatone ob 20.16 - Dolzina
dneva 14.29 - Luna vzide
ob 24.35 in zatone ob 9.09

Jutri, CETRTEK,
6. maja 1999
DOMINIK

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
23,1 stopinje, zračni tlak
1011 mb pada, veter
vzhodnik severovzhodnik
25,2 stopinje, vlaga 52-od-
stotna, nebo oblačno, morje
rahalo razgibano, tempera-
tura morja 15,4 stopinje.

LEKARNE

Od ponedeljeka, 3. do
sobote, 8. maja 1999
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 (tel. 040
308248), Ul. Curiel 7 (tel.
040 281256).

Bazovica - Ul. Gruden
27 (tel. 040 226210) - s
predhodnim telefonskim
povizom in z nujnim re-
ceptom.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Curiel
7, Ul. Ginnastica 6.

Bazovica - Ul. Gruden
27 (tel. 040 226210) - s
predhodnim telefonskim
povizom in z nujnim re-
ceptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (tel. 040
772148).

118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena služ-
ba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20.
ure in praznična od 8. do
20. ure)

Za dostavljanje nujnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.

Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja in
bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 3995053 in 040
3995111 od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure ter
ob ponedeljkih in cerktih
tudi od 14. di 17. ure.

OBVESTILO IZLETNIKOM V RIM IN FIRENCE

Naše bralce, ki so se
prijavili za izlet v Rim
in Firence prosimo,
da poravnajo tretji
obrok vpisnine jutri, v
četrtek, 6. maja med
9. in 13. uro v upravi
našega dnevnika v
Ul. Montecchi 6.

Na mednarodnem
tekmovanju v Parizu je
nasa pianistka

Tatjana Jercog
dosegla zavidljivo 4.
mesto.

Cestita ji njena

cebelje marljiva
pevska skupina

nost cerkvenemu petju ter
da bi se dolgo vztrajala v
svojem poslanstvu. Zupnij-
ska skupnost iz Boljunca.

PRIREDITVE

MAJENCA '99, Dolina,
od 5. do 11. maja 1999. Da-
nes, 5. maja ob 20.30 v dvo-
rani SKD V. Vodnik predsta-
vitev knjige Vaski gozd. Ju-
tri, v četrtek, 6. maja ob 20.
do 22. ure ljudsko ocenje-
vanje domačih vin v Mla-
dinskem krožku. V petek, 7.
maja ob 20. uri odprtje raz-
stav umetnostnih obrtnikov
in domačih likovnikov ter
predstavitev pesniške zbirke
Danile Tuljak Zrjavka pod
pepelon, v cerkvi sv. Mar-
tina, z nastopom MoPZ in
dekliske skupine Valentin
Vodnik. V soboto, 8. maja ob
18. uri odprtje kioskov, ob
18.30 otvoritev in nagraje-
vanje 43. občinske razstave
domačih vin, od 21. ure
dalje in vso noč postavljanje
maja. V nedeljo, 9. maja ob
15. uri odprtje kioskov, ob
17. uri koncert Pihalnega
orkestra iz Slovenskih
Konjic, ob 18. uri nastop
folklorne skupine iz Pazina,
ob 19.30 prihod Parterjev in
Parterc in otvoritev plesa,
nato ples z ansablom Za-
mejski kvintet. V pone-
deljek, 10. maja ob 18. uri
odprtje kioskov, ob 19. uri
nagajevanje natečaja Moj
domači kraj v dvorani SKD
Valentin Vodnik, od 21. ure
dalje ples z ansablom Tri
bote. V torek, 11. maja ob 17.
uri odprtje koskov, ob 18.
uri koncert Pihalnega orke-
stra Breg, ob 19. uri slovesno
podiranje maja.

KD SKALA iz Gropade
priredi v soboto, 8. maja
1999 ob 20.30 v Zadrzurnem
domu v Gropadi KULTURNI
VEČER MLADIH PEVCEV.
Sodelujejo: Mladinski zbor
Bazovica, Mladinski zbor
France Bevk iz Smarij pri
Kopru in Mesani pevski
zbor Oton Zupancic iz Stan-
dreza. Vabljeni!

KINO

ARISTON - 17.45, 20.00,
22.15 »Shakespeare in lo-
ve«, r. John Madden, i. Gwy-
neth Paltrow, Joseph Fien-
nes.

EXCELSIOR - 17.55,
20.05, 22.15 »Scherzi del
cuore« r. William Carroll, i.
Sean Connery, Gena Row-
lands, Gillian Anderson.

EXCELSIOR AZZURRA -
17.30, 19.45, 22.00 »Fino a
prova contraria« r.- i. Clint
Eastwood, i. Diane Venora,
James Woods.

AMBASCIATORI - 17.45,
20.00, 22.15 »A prima vi-
sta«, r. Irwin Winkler, i. Val
Kilmer, Mira Sorvino.

GIOTTO MULTISALA 1
(Ulica Giotto 8) - 18.15,
20.05, 22.15 »Plunkett &
Maclean«, i. Roberto Carly-
le, Liv Tyler.

GIOTTO MULTISALA 2
- 17.45, 20.00, 22.15 »I mise-
rabili«, r. Bille August, i.

Liam Neeson, Geoffrey Ru-
sh, Uma Thurman.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Taxxi«,
r. Luc Besson, i. Sam Naceri,
Marion Cotillard.

NAZIONALE 2 - 17.45,
20.00, 22.10 »8 mm - delitto
a luci rosse«, i. Nicolas Ca-
ge, Joaquin Phoenix. Prepo-
vedan mladini pod 14. le-
tom.

NAZIONALE 3 - 17.45,
20.00, 22.15 »Le parole che
non ti ho detto«, i. Kevin
Costner, Paul Newman.

NAZIONALE 4 - 16.25,
18.20 »La vita é bella« r. - i.
Roberto Benigni; 20.30,
22.15 »Psycho«, r. Gus Van
Sant, i. Vince Vaughan, An-
ne Heche.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»La reporter«. Prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00,
20.00, 22.10 »Patch
Adams«, i. Robin Williams.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »La polveriera« r. Go-
ran Paskaljevic, i. Miki Ma-
nojlovic, Mirjana Jokovic.

OBVESTILA

PRIMOTOR KLUB vabi
clane na sejo, ki bo danes, 5.
maja ob 21. uri v baru Peta-
ros v Borštu (pri Lj'ni). Na
dnevem redu bo organiza-
cija motoshoda.

VSEM KULTURNIM IN
SPORTNIM DRUŠTVOM -
napovedana izobraževalna
tečaja za prilagoditev zako-
nodajnemu odloku st.
155/97 (upostevanje higien-
skih pravil pri sagrah in po-
dobnih prireditvah) bosta
potekala jutri, v četrtek, 6.
maja v dvorani KRD Dom
Briški in v petek, 14. maja
v mali dvorani SK centra v
Zgoniku, ob 18. do 22. ure.
V najkrajšem času naj se
kulturna oz. sportna društva
zglasijo pri odgovarjajoči
krovni organizaciji za prija-
vo vsaj enega udelezenca na
enem izmed zgoraj navede-
nih tečajev: za prijave in mo-
rebitna dodatna pojasnila se
obrnite na urade ZSKD (tel.
040-635626) in ZSSDI (tel.
040-635627).

KROZEK 91 v sodelo-
vanju z Obcino Devin-Na-
brežina vabi na predstavitev
knjige IRENTISTI NA
RUSKI FRONTI, ki bo jutri,
v četrtek, 6. maja v Obcinski
knjižnici v Nabrezini z
začetkom ob 20.15.

UCENCI IN UCITELJICE
Didaktičnega ravnateljstva v
Dolini vabijo na ogled raz-
stave likovnih izdelkov, ki
so jih pripravili ob priliki
Majence. Razstava bo v Mla-
dinskem krožku in v dvojra-
ni SKD V. Vodnik od jutri,
6. do torka, 11. maja od 18.
do 20. ure.

KLUB PRIJATELJSTVA
prireja jutri, v četrtek, 6.
maja ob 16. uri v Ul. Doni-
zett 3, predvajanje diapozi-
tivov. Prof. Sonja Gregori bo
predvajala Vtise s potovanja
po zahodni Canadi ali Kana-
ta takkakaw. Vljudno vablje-
ni!

RADIJSKI ODER vabi ob
zaključku Tečaja lepe go-
rice na diskusijski večer o
odnosu med narečjem, po-
govornim jezikom in knjiž-
nim govorom. Pri okrogli
mizi bodo sodelovali Ziva
Gruden, Miroslav Kosuta in
Joze Faganel. Večer bo v Pe-
terlinovi dvorani, Ul. Doni-
zett 3, v petek, 7. maja ob
18. uri. Vabljeni udeleženci
tečaja in vsi, ki jih ti proble-
mi zanimajo.

KNJIZNICA PINKO TO-
MAZIC IN TOVARISI,
KROZEK ISTRIA, SKUPI-
NA TRST 85 in KROZEK
OB PECINI-LA RUPE - V
petek, 7. maja, ob 20.30 bo
nas gost prof. Giorgio De-
pangher, avtor najnovejšega
prevoda Presernovih poezij.
Večer bo uvedla prof. Patri-
zia Vascotto. Pesmi bosta
brala Ester Soccolich in Drago
Gorup.

SLOVENSKI KULTURNI
KLUB - (Ul. Donizetti 3) va-
bi v soboto, 8. maja, ob 19.
uri, na ogled filma
ZIVLJENJE JE LEPO (La vita
é bella), Roberta Benignija.
Zgodovinsko ozadje filma

(nacistična koncentracijska
taborišča), bo osvetlil mladi
zgodovinar Peter Radetic,
sam film pa bo predstavila
maturantka Erika Hrovatin.

SK DEVIN vabi clane in
prijatelje na družabni večer,
ki bo potoval na Stubeljevi
domaciji v Sempolaju v so-
boto, 8. maja s pricetkom ob
19.30. Iz organizacijskih raz-
logov je nujna prijava na no-
vi tajnski tel. st. 040-
2024017 ali 040-220423. Kot
običajno, bo potekalo na-
grajevanje tecajnikov in tek-
movalcev ter udeležencev
nasih odsekov. Poskrbljeno
za kapljico in prigrizek.

OBVESTILO REJCEM -
Kmečka zveza vabi svoje
clane rejce, ki prodajajo
mleko neposredno na domu,
da sporočijo njenim uradom
točen podatek o količini
prodanega mleka v obdobju
od 1. aprila 1998 do 31. mar-
ca 1999. Omenjeni podatek
izhaja iz razpredelnice v ka-
tero beležijo mesečne pro-
daje. Glede na to, da je treba
omenjeni podatek sporočiti
Ustanovi za Kmetijsko
Trzišče (nekdanja AIMA)
najkasneje do 10. maja, so
reji zaproseni, da zgoraj za-
pisano čimprej storijo.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu vabi v ponedeljek, 10.
maja na pogovor ob izidu
knjige IZGUBLJENI SPO-
MIN NA ANTONA KOROS-
CA avtorja Ivana Ahčina.
Pogovor bosta vodila zgo-
dovinarja Bojan Godeša in Er-
vin Dolenc v Peterlinovi
dvorani v Donizettjevi ulici
st. 3, s pricetkom ob 20.30.
Vljudno vabljeni!

MOSP (Ul. Donizetti 3)
vabi na ART SCHOOL - OD
ZACETNIKA DO UMET-
NIKA. Če se želiš naučiti
tehnik risanja in slikanja ali
izpopolniti že poznane teh-
nike, pridi VSAK TOREK,
ob 20. uri na Ul. Donizetti 3.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu vabi v ponedeljek, 17.
maja na predavanje patra
MAKSA KLAJNSKA, rek-
torja samostana in božje poti
na Ptujski gori. Govoril bo
na temo »S Kristusom v
tretje tisočletje«. Predavanje
bo v Peterlinovi dvorani,
Donizettjeva 3, s pricetkom
ob 20.30.

KD FRAN VENTURINI
vabi clane in prijatelje, da bi
pomagali pri pripravi pro-
stora za sagro. Dela potekajo
vsak dan.

SKLAD MITJA CUK vpi-
suje otroke v POLETNA
SREDISCA: 1.) poletno sre-
disce v otroškem vrtcu na
Proseku, od 2. do 14. avgu-
sta od 8. do 17. ure; 2.) po-
letno središče v otroškem
vrtcu na Opcinah od 16. do
27. avgusta od 8. do 17. ure;
3.) poletno varstvo od 28. ju-
nija do 4. septembra od 8.
do 13. ure. Poskrbljen pre-
voz s trga Oberdan. Vpis (do
16. maja) in informacije:
Opcine, Narodna ulica 77, v
dopoldanskih urah (tel. 040-
212289).

SKLAD MITJA CUK ob-
vešča, da organizira v okvi-
ru svetovalnice za vzgojo
in razvoj pri logopedinji
skupinsko korekcijo nepra-
vilne izgovorjave glasu R.
V postev pridejo otroci
osnovnih sol. Stevilo mest
je omejeno. Informacije
od ponedeljka do petka na tel.
st. 040-212289 v dopoldan-
skem času.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

SKOTSKA studentka isce
majhno in suho stanovanje
na Proseku za 6 mesecev.
Tel. 040-251058.

LANCIA DELTA 1300
LX, temno rdeca, letnik junij
91, opravljena revizija,
95.000 km, motor, gume in
notranjost v odličnem
stanju, prodam za 4.300.000
lir. Tel. na st. 040-228779 v
večernih urah.

RESTAVRACIJA nujno
isce natakarcio ali natakarka.
Tel. st. 040-226889.

PODARIMO simpatične
psicke majhne rasti. Tel.
040-200865.

TURNIR BRISKOLE in
treseta se začne danes, 5.
maja ob 16. ure dalje v Pi-
zeriji Endelu v centru
Križa. Toplo vabljeni!

PRODAM rustično
kuhinjo v dobrem stanju z
belo tehniko, mizo in
klopjo, dim. 300x230 cm.
Tel. 040-575145.

PRODAM po dobri ceni
rabljen zmrzovalnik s sest-
mi predali, v dobrem
stanju. Tel. 040-575145 ali
040-350150.

PRODAM autobianchi
A112, 170.000 prev. km,
letnik '84, cena 500.000.-
lir. Tel. 040-299096 v
večernih urah.

PRODAM opremo
kuhinje iz svetlega hrasto-
vega lesa s stidilnikom,
hladilnikom in pomival-
nim strojem ter mizo s stol-
om in klopjo. Cena
1.500.000. lir. Tel.
0335/6328351.

PRODAM pohistvo za
dnevno sobo, sestavljeno iz
več delov: omara, knjižna
omara, miza, divan - vse iz
hrastovega temnega lesa.
Cena 2.000.000 lir. Tel.
0335/6328351.

ICS - Italijanski konzor-
cij za solidarnost isce oma-
re za sprejemni center za
begunce. Klicati na tel. st.
040-635265 v večernih
urah (Majda).

MEDNARODNO
PODJETJE nudi možnost
zaposlitve v industrijskem
sektorju. Delovno okolje: R.
Slovenija, dezela Veneto in
dezela Lombardija. Pogoji:
visjesolska izobrazba,
znanje slovenscine in ita-
lijanscine (zazeljena je an-
glescina), pripravljenost na
bivanje zunaj doma. Pisne
ponudbe pošljite na Pri-
morski dnevnik, Ul. Mon-
teccchi 6, 34137 Trst, pod si-
fro INDUSTRIJA.

PODARIM prijazne
psicke, ze cepljene. Tel. na
st. 040-228781 ob uri obe-
dov.

NUJNO iscem izkušeno
frizerko. Tel. st. 040-
228351 v delovnih urah.

DARUJEM dve uporab-
ljeni spalnici potrebnim
slovenskim družinam. Tel.
na st. 040/422679.

PRODAM opremo za po-
tapljanje v odličnem stanju.
Tel. v večernih urah na st.
040-941065.

PRODAM zemljišče, ne-
zazidljivo, 4.000 kv. m, do-
stop z avtom, 200 m od ce-
ste za Repen. Cena 48 mi-
lijonov lir. Tel. na st. 040-
213267 ob urah kosila.

OPENSKI VRTEC potre-
buje železno omaro s poli-
kami in ključavnico, kjer bi
hranili otroške knjige. Za
dodatne informacije klicite
vzgojiteljico Silvo, od po-
nedeljka do petka vključno,
od 12. do 13. ure na tel. st.
040-213339.

OSMICA je odprta pri
Skerku v Praprotnu.

OSMICO je odprl Pepi
Rapotec, Prebened st. 18.
Toci belo in crno vino.

PRI PISCANCIH je odprl
osmico Silvano Ferluga.
Toci sortirana vina in nudi
domac prigrizek. Vabljeni!

OSMICO je odprl Zoran
v Ricmanjih st. 84.

V ZGONIKU je odprl
osmico Stanko Milic.

LEGHISA ARMANDO

je odprl osmico v Nabrezi-
ni-Kamnolomi.

OSMICO je odprl v
Jamljah Mario Pahor. Toci
belo in crno vino ter nudi
domac prigrizek.

OSMICO je odprl Emil
Puric, Repen st. 15.

OSMICO je odprl Berto
Skerk v Trnovci st. 4.

OSMICO sta odprla Nini
in Walter Pertot - Spielni v
Nabrezini, stara vas st. 10.

GRUDEN MARIO IN

ONDINA sta odprla osmico
v Samatorci, st. 17.

KMECKI TURIZEM

Skerlj, Salez 44 je odprt ob
petkih, sobotah in nedeljah.
Tel. st. 040-229253.

OSMICO je v Medje vasi
odprl Paolo Ferforlja. Toci
belo in crno vino in nudi
domac prigrizek.

OSMICO je odprl Igor

PRISPEVKI

Ob obletnici smrti drage-
ga sina Marina Milkovica
darujejo starsi 50.000 lir za
KD SKala iz Gropade.

V spomin na botra Karla
Mikolja daruje Aleksij Mikol
100.000 lir za COS »Mara
Samsa« pri Domju.

V spomin na bratranca
Karla Mikolja daruje Just
Mikol 100.000 lir za COS
»Ivan Trinko - Zamejski« v
Ricmanjih.

V spomin na nepozabnega
prijatelja Rajka darujejo
Tonko, Mirela in Ketty 50.000
lir za KD Rdeca zvezda.

Ob smrti Karla Mikolja
darujeja Bojana Modrijan in
Sonja Cebulec 100.000 lir za
osnovno solo Frana Saleske-
ga Finzgarja iz Barkoveli.

V spomin na Ladija Sirco
daruje družina Adamič,
Sandri in Trampuz 150.000
lir za Vasko skupnost Prapro-
t.

V spomin na Ladija Sirco
daruje družina Mislej 15.000
lir za Godbeno društvo Na-
brežina.

V spomin na Marijo Cibic
darujejo družine Skabar,
Sedmak in Zaccaria 150.000
lir za Skupnost Družina
Opcine.

V spomin na Ladija Sirco
darujeta Stanko in Sonja Bu-
din 100.000 lir za Skupnost
Družina Opcine.

Namesto cvetja na grob
Ladislava Sirce darujeta

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
040 7786300) in preko poverje-
nikov posameznih društev in
ustanov.

Prispevke sprejema tu-
di krožek KRUT - Trst -
Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 040
360072, s sledečim urnikom: od
9. do 13. ure.

Vilko in Milos Rebula
50.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob
Ladislava Sirce darujeta
Boris in Lencka Zidaric
50.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Ladija Sir-
co daruje družina Sirca-
Tercon iz Mavhinj
100.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na
grob Rajkota Pipana da-
rujeta družini Rebula -
Pahor 50.000 lir za Sk-
lad Mitja Cuk.

V spomin na teto Li-
liano Kobol darujejo
družine Mikulus 150.000
za Sklad Mitja Cuk.

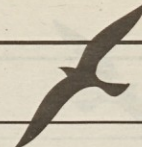
V spomin na nepozab-
nega prijatelja Rajka da-
rujeta Mirela in Tonko
50.000 lir za Godbeno
društvo Prosek.

Zapustil nas je nas dra-
gi mož in oče

Nazario Slatich

GLEDALIŠČE LA CONTRADA / ZAKLJUČEK SEZONE

Prijetna zabava s skupino komikov La Premiata Ditta

Abonmajsko sezono gledališča La Contrada v tržaski dvorani Cristallo sklepa ta teden priljubljena La Premiata Ditta s predstavo Buio in sala: Sottosopra (Tema v dvorani: Na glavno obrnjeno). Skupina, ki jo sestavljajo stirje komiki Renato Ciufoli, Francesca Draghetti, Tiziano Foschi in Pino Insegni, si je izredno popularnost prislužila zlasti s televizijskimi nastopi. Televizijske osebnosti imajo neustavljiv čar za občinstvo tržskega gledališča La Contrada, kot se je izkazalo tudi tokrat: ob premieri v petek zvečer je bila polna do zadnjega kotička. Po pravici povedano je k temu gotovo botroval tudi uspeh predstave Soap, ki jo je skupina predstavila lani, prav tako v okviru sezone gledališča La Contrada, ki je prikazala lastno verzijo hollywoodskega filma o osladnih televizijskih nadaljevanjih. Parodija kot žanr vsekakor leži stirim rimskim komikom: marsikdo se verjetno spominja posmehljivih prizorčkov na račun slovite nanizanke Beautiful, s katerimi so zasloveli; poleg tega je treba priznati, da so na odru včasih celo bolj duhoviti kot na ekranu, gotovo pa bolj drzni, zlasti pa zelo simpatici.

Predstava, ki so jo pripravili letos, sloni na njihovi izvirni zamisli, pravzaprav gre za lepljenko skecev, ki jih veže enotni okvir, pri katerem se niso ustrašili namiga na lastno smrt: v iskanju mednarodnega uspeha se skupina odpravi v New York, a sredi oceana se letalo zrusi. V raju bi jim bilo lepo, saj imajo na razpolago gledališče, kjer lahko nastopajo, vendar je občinstvo preveč dobrohotno in se smeje vsem njihovim salam. Bog jim omogoči potovanje nazaj skozi čas, do trenutka pred usodnim potovanjem; časovni stroj jih ponese najprej v zemeljski raj, kjer srečajo Ada-

ma in Evo, nato v Egipt, kjer v piramidi spoznajo sarmanтно Kleopatro, naslednja postaja je krčma Kristusove zadnje večerje in tako naprej do današnjih dni.

Predstava res ni zelo globoka, je pa prijetno zabavna in izpolnjuje vse, kar obeta in tudi že videne domislice so se vedno učinkovite. Vse je popoprano z merico žgečkljivosti in črne humorja ter s ščepcem avtoironije. Na predstavi v petek zvečer jo je občinstvo sprejelo s toplim navdušenjem, na katerega so se nastopajoči odzvali z enako toplino in ne samo z zahvalo ob koncu predstave: med obilico različnih narečij so vključili tudi tržaško, občutna pa je bila tudi nevidna vez, ki se je ustvarila med odrom in dvorano. (bov)

Goran Filipi - Barbara Bursić Giudici: Istriotski lingvistički atlas - Atlante linguistico istrioto, Znanstvena udruga Mediteran, Knjižnica Atlas 1, Pula, 1998.

Istriotski lingvistični atlas pomeni uspešno realizacijo prve faze podprojekta Atlas Linguarum Histriae (Lingvistični atlas Istre), ki ga puljska Znanstvena udruga Mediteran izvaja v sodelovanju z Visoko solo za prevajalce in tolmače iz Trsta. Njihovo timsko delo je prvi korak ambiciozno zastavljenega projekta Atlas Linguarum Histriae et Liburniae (Lingvistični atlas Istre i Kvarnera), ki naj bi bil v celoti uresničen v petnajstih letih.

Izdelavo jezikovnega atlasa Istre je pred četrto stoletja predlagal Pavao Tekavčić, hrvatski romanist svetovnega slovesa, nedvomno eden največjih poznavalcev jezikovnih značilnosti Istrskega polotoka. Tekavčić je že pred dvema desetletjema opozarjal na potrebo po analitični razčlembi številnih romansko-slovanskih in slovansko-romanskih, kot tudi znotrajslovanskih in znotrajromanskih jezikovnih zvez v istrskem prostoru. Poleg tega je prvi predlagal pripravo terenskega vprašalnika in seznam potencialnih anketirancev za predvideni jezikovni atlas. Tekav-

cičevim prizadevanjem je vrsto let zagnano sledil ugledni tržaski profesor Franco Crevatin, ki je za izpeljavo omenjenega projekta vztrajno iskal ustrezno kompetentnega sodelavca med hrvatskimi jezikoslovci in dialektologi ter ga naposled našel v osebi prof. dr. Gorana Filipija, zaposlenega na puljski Pedagoški fakulteti. Sodelovanje teh dveh znanstvenikov je po večletnih pripravah omogočilo izdelavo vprašalnika, ki temelji na dosedanjih raziskavah istrske jezikovne situacije in hkrati zajema optimalni izbor terenskih točk za analizo zapletenih jezikovnih razmerij in prepletanj. Tako so bili naposled ustvarjeni temelji za delovanje ustreznih strokovnih skupin. Izdelava istrskega dela atlasa je bila dodeljena dvema raziskovalnima ekipama: puljski, ki jo vodi prof. dr. Filipi s sodelavci (mr. Barbara Bursić-Giudici, mr. Srđa Orbančić in univ. asistent Roberto Blagoni) in tržaski, ki jo usmerja prof. Crevatin s sodelavci (prof. Rada Cosutta, prof. Luciano Rocchi in prof. Marcello Marinucci). Ze prvi rezultati terenskih raziskav so opozorili na dejstvo, da sta oba obravnavana romanska idioma na istrskih tleh podvržena izrazito močni asimilaciji. Ta ugotovitev je spodbudila pulj-

ske skupino, da kar najhitreje objavi zbrano gradivo in ga tako ohrani pred dokončno pozabo vsaj v pisni obliki. Eden izmed teh dveh idiomov je pred-slovanska oziroma predhrvaska avtohtona različica arhaične latinscine, ki so jo v Istro vpeljali rimski koloni Avgustovega obdobja. Do današnjih dni se je ohranil pod imenom istriotski / istroromanski (bumbarski, ladinški) le v šestih urbanih središčih. Njegovi govorniki, ki se sicer opredeljujejo kot Italijani, pa so dejansko dvo- in trijezični, saj poleg svoje avtohtone istriotscine v govornih komunikacijah uporabljajo tudi veneto-istrijski (eden izmed severnih dialektov italijanscine) in hrvatski jezik (standardni jezik in lokalne dialekte).

Drugi romanski pred-slovanski idiom na tleh današnje Istre pa je posebna veja arhaične latinscine, s katero je komuniciralo kontinentalno pred-slovansko prebivalstvo, sestavljeno iz romaniziranih Ilirrov in romanskih kolonov, pripeljanih iz različnih delov cesarstva. Ta idiom, v znanstvenih knjigah imenovan istroromanski ali vlaski, v Istri ni avtohton, temveč sekundaren, saj je bil v Istro prenesen v 15. stoletju z otoka Krka. Maloslovesni istroromanski go-

vorci se danes opredeljujejo podobno kot istrski čakavci, sicer pa so vsi dvojezični, ker uporabljajo tudi hrvatski jezik - čakavsko oz. lokalno t.i. cepičko različico. Podobno kot istriotskemu, tudi istroromanskemu idiomu grozi izumrtje, zlasti zato ker ni institucionalno zasciten in ker je v uporabi le se v posamičnih mestnih četrtih oziroma v ozkih družinskih krogih.

Pricujoča knjiga vsebuje kar 722 strani dvojezičnega (hrvasko - italijansko) besedila in deset praznih strani, namenjenih za pripombe in predloge bralcev, kar daje vedeti, da bi bilo zbrano gradivo kljub velikemu obsegu možno oziroma zazele no se dopolniti. Predgovor je prispeval Akademik HAZU August Kovacic, kot nujno dopolnilo pa sledi topografski zemljevid Istre z nazorno označenim področjem in mesti, kjer so bile opravljene terenske jezikoslovne raziskave. Knjiga je sicer napisana jasno in pregledno, z namenom, da bi bila v enaki meri dostopna tako strokovnjakom kot ljubiteljem istiotiscine. Objavljeno leksikalno gradivo temelji na odgovorih na 2334 vprašanj, ki obravnavajo naslednja semantična polja: vremen-ske razmere, geomorfologijo, običaje in institucije, telo in cutila čas in kalendar, življenje, zakon in družino, dom in lastnino, oblačilno kulturo, hrano in pijako, zivalski svet, kmetijstvo, samoniko rastlinje, gobe in pomorstvo. Predstavljena je torej naravnost mavrično jezikovna paleta izrazoslova jugozahodnega dela Istre. K temu so bistveno prispevali istrski govorniki oziroma anketiranci v šestih mestih (Rovinj, Bale, Vodnjan, Galizana, Fazana, Sisana), kjer je ta govor deloma se danes ohranjen. Poleg tega velja omeniti, da so se na vprašalnik odzvali tudi nekateri istriotski govorniki iz Pulja in avtohtoni čakovski govorniki v starih mestih (Sveti Vincenta, Cabrunici, Valtura, Liznjan), ki so v neposredni teritorialni in zgodovinski povezavi z istriotskim govorom v prej omenjenih krajih. V knjigi je strokovno akribijo zbrano dragoceno komparativno gradivo, ki ga je možno raziskovati v več smereh, in sicer v sferi romanistike, italijanistike, slavistike, kroatistike, itd. Istriotski lingvistični atlas je torej nadvse pomemben prispevek za romanistiko, kroatistiko in komparativno filologijo, nič manj pa tudi za istrsko kulturno zgodovino, saj je objavljeno gradivo hkrati dragocen prispevek k novejšemu preučevanju kulturne in splošne zgodovine Istre.

Marko Sancin

Slavko Gaberc

PULJ / ZNANSTVENA UDRUGA MEDITERAN

Izšel dvojezičen, prvi istriotski jezikovni atlas

Gre za prvo fazo podprojekta Atlas Linguarum Histriae

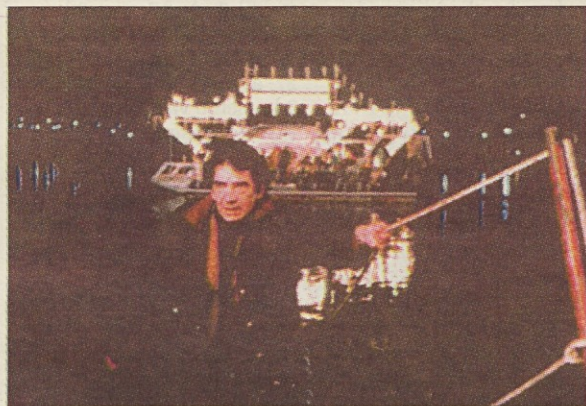
GORICA KINEMA / MAJSKI IN JUNJSKI PROGRAM

Kvalitetni filmi in aktualnost

Predvajanja so na sporedu ob četrtkih v Kulturnem domu

Filmska sezona Gorica Kinema se nadaljuje se maja in junija. Pomladni program namenja pozornost dogodkom, ki so danes posebno aktualni. Prvi film, ki bo na sporedu jutri, je Življenje, kot ga sanjajo angeli francoskega režiserja Erika Zanka. Film je prejel cesarja, francosko filmsko nagrado in je splošno priznan kot eden najboljših filmov letošnje filmske sezone.

V četrtek, 13. maja bo ob 18. uri v dvorani pokrajinskih muzejev, v okviru ciklusa Bitka za mesto - filmske podobe vojne govorice v prvi vojni okrogla miza na temo Filmski snemalci in vojna. Sodelovali bodo Yervant Gianikian in Angela Ricci Lucchi, Sandro Scandolara, Mauro Manzin in Sasa Rudolf. Gre za razmišljanje o prvi svetovni vojni in o vojni sploh. Rdeča nit, ki povezuje preteklost (prvo svetovno vojno) in sedanjost (vojno na Balkanskem polotoku), je manipulacija vojne preko filmske slike. Okrogli mizi bo sledila predstavitev filma Na vseh vrhovih je mir Jer-vanta Gianikiana in An-

gele Ricci Lucchi, kot običajno v Kulturnem domu ob 20.45.

V četrtek, 20. maja bo na sporedu film danskega režiserja Larsa Von Trierja Idiomi.

Na aktualno temo bo v programu Gorica Kinema osnovan poseben dogodek Beograd/Kosovo, na katerem bo predstavljen film režiserja Gorana Paskaljevića Bure Baruta (Sod smodnika, 1998, na sliki prizor iz filma). Večer se bo nadaljeval s kosovskim filmom Pomlad kasni režiserja Krzeyija Ekrema.

Claude Lelouch bo na vrsti s svojim zadnjim filmom Sreča ali slučaj v četrtek, 3. junija.

V okviru programa pa bo četrtek, 10. junija tudi

poseben dogodek, in sicer Večer Kusturica. Kinoatelj bo predstavil dva najbolj značilna filma iz režiserjevega začetenega obdobja. Neveste prihajajo je film, ki je došel na ekrane v zahodnih državah sele pred kratkim, medtem ko je Se spominja Dolly Bell? prva Kusturiceva uspešnica.

Poetični iranski film Tišina Mohsena Makhmalbafa bo na sporedu v četrtek, 17. junija. Pomladna sezona Gorica Kinema pa se bo zaključila v četrtek, 24. junija z večerom Film Video Monitor preview, na katerem bosta predstavljena 14. izdaja festivala, ki bo oktobra 1999 in nova realizacija Kinoateljaja.

SEŽANA / FESTIVAL KITARE

Zoran Dukić spet dokazal, da je vrhunski interpret

Vedeli smo, da je Zoran Dukić nekaj posebnega. Ze samo njegov kurikulum je presenetljiv, kajti zmagal je na vseh tekmovanjih, ki jih lahko kitaristi na visokem nivoju lahko osvojijo: A. Segovia v Palmi de Mallorci, Dakar v Senegal, Guerrero v Madridu, Vina de Mar v Cilu, Tarrega v Benicasimu. A. Segovia v Granadi. M. M. Ponce v Tredrez-Locquemau... Poleg tega je koncertiral po Evropi, Severni in Južni Ameriki, Aziji in Afriki v pomembnejših dvoranah (Concertgebouw, Maison de Radio France, Cemal Resit Rey). Nato masterclasses, organiziranje koncertov za žrtve bivše Jugoslavije, koncertiranje z orkestri itd.

Na četrtkovem nastopu na Festivalu kitare v Sežani pa je vse te dosežke potrdil s presenetljivim koncertom. Govoriti o čistoti ali preciznosti bi bilo reduktivno, kajti Dukić je umetnik in kot tak daje te elemente že v premisi; ko se kaj ponesreči, pa se napake ne vzame v poštev (govorimo o umetniku in ne o obrtniku). Tako se je torej začel koncert z Bachovo Ciac cono HMW 1004, perfektno speljano v glasovih, mislih in koncepciji, ki ni nicesar dopustila čustvom (govorimo o nepotrebnosti čustvenosti), ampak vse prepustila razumu.

V delo glasbenika pa spada tudi iskanje novih skladb, tudi če so bile napisane na začetku stoletja in so potem sle v pozabo, kot je primer Sonate A. Josefa v starih stavkih, kar je za kitarsko literaturo precej neobičajno. Drugi del koncerta se je začel s skladbo Alda Kumarja Oljke v snegu, krstna izvedba dela, ki je prisotno v 1. zbirki skladb za kitaro, izdal jo je sezanski kulturni center v osebi Aleksandar Persolje, nenadomestljiv organizator sezone ob pomoči pobudnika sezone Marka Ferija. Naj omenimo, da je to edina tovrstna zbirka v Sloveniji.

Večer se je nato nadaljeval s petimi venezuelskimi pesmimi Vincenteja Soja ter s petimi katalonskimi pesmimi Miguela Llobeta. Za zaključek pa se sonata Lea Brouwerja. Dukić je odlično izvedel vse in brezpomembno bi bilo graditi hiperbole in dodajati pridevnike: takega glasbenika enostavno ne srečass pogostoma, tehnika kot baza in glava, ki vodi srce, povrh pa se humorizem v dveh dodatkih, ki so sprožili v publikli nasmeh.

ITALIJA / PREDSEDNIK REPUBLIKE

Kvirinal: Jervolinova je v rahli prednosti

Izvolitev morda že v prvem glasovanju
Še velika previdnost Pola svoboščin

RIM - Rosa Russo Jervolino (**na sliki**) je trenutno v rahli prednosti pred Carlom Azegliom Ciampi, marsikatera igra pa je se povsem odprta. Tako bi lahko s športnim besediščem označili priprave na volitve predsednika republike, ki se bodo začele 13. maja v poslanski zbornici. Nekateri upajo, da bo predsednik (ali predsednica) izvoljen že v prvem glasovanju, drugi pa so prepričani, da bo glasovanj kar precej in da bo državni poglavar izvoljen sele konec meseca.

Ministrski predsednik Massimo D'Alema je izrazil upanje, da bo novi predsednik cimbolj »super partes« in da bo izvoljen brez večjega taktiziranja, brez hujših polemik in po možnosti cimprej. Vojna je nekaj kilometrov od nas, je dejal premier, zato morajo politiki biti za zgled državljanom pri cimprejsnji in cimboljsi izbiri novega predsednika. Kot znano, državnega poglavarja izvolijo poslanci, senatorji in zastopniki deželnih svetov.

V vladni večini igrata v tem trenutku najbolj aktivno vlogo voditelj LD Walter Veltroni in tajnik Ljudske stranke Franco Marini. To ni po godu zelenim in Cossigovim pristasem, medtem ko Clemente Mastella previdno čaka na razvoj dogajanj. Bolj kot izvolitev predsednika republike ga v tem trenutku zanimajo pogajanja za upravne in evropske volitve, saj se boji, da bi njegova

stranka ostala izven sporazumov levosredinske koalicije.

Notranja ministrica Jervolinova je medtem v nekem intervjuju dejala, da sploh ne razmišlja o Kvirinalu. Trenutno se ukvarjam predvsem z dramatičnim problemom kosovskih beguncev, vse drugo so postranske zadeve, je dejala zastopnica Ljudske stranke. O Kvirinalu ne razmišlja niti gospodarski minister Ciampi. Večkrat je poudaril, da mu sploh ni za politično kariero in da je njegova glavna skrb sanacija državnih blagajn.

Oglasil se je tudi Fausto Bertinotti. Dejal je, da se bo verjetno jutri srečal z Veltronijem in da bo sele potem ocenil »ponudbe« levosredinske koalicije, če bodo se-

veda sploh prisle. Voditelj SKP vsekakor načelno ne nasprotuje kandidaturi Jervolinove in Ciampija, a pod pogojem, da se bosta oba odkrito in jasno zavzela za mir v Zvezni republiki Jugoslaviji. Bertinotti je, kot znano, sprva predlagal kandidaturo Tine Anselmijeve, potem pa se je premislil, ko je slednja javno podprla bombne napade na Srbijo. Odnos do vojne na Balkanu bo torej precej vplival na izvolitev predsednika države.

Z Veltronijem se bo v kratkem srečal tudi Gianfranco Fini. Pol svoboščin o izvolitvi predsednika se ni zavzel nobenega stalisca in očitno čaka na predloge večine. Tako najbrž razmišlja tudi skrajno previdni Silvio Berlusconi.

SARNO / LETO DNI PO KATASTROFI

Ljudje od oblasti zahtevajo poseben zakon

SARNO - Leto dni po katastrofi, ko je 5. maja pod plazom blata umrlo 157 ljudi, so se na zidovih Sarna pojavili plakati, s katerimi tamkajšnje prebivalstvo izraža vso grenkobo in razočaranje zaradi neizpolnjenih obljub v zvezi z obnovo porušnih domov. V ta namen so ustanovili tudi posebno združenje »Rinascere«, ki od državnih oblasti zahteva poseben zakon za obnovo. Prizadeti pričakujejo tudi pravično odškodnino, vsi pa se počutijo opeharjene z dosednjo odškodnino, ki je za najbolj prizadete znašala največ 30 milijonov lir.

Minister za okolje Edo Ronchi pa je včeraj ob obletnici tragedije dejal, da področje Sarna zdaj ne predstavlja več rizičnega območja, da pa tega ni mogoče reči za vso Italijo, kjer je še precej področij, kjer nevarnost katastrof se ni odpravljena. Ronchi je dejal, da so na področju Sarna izdelali učinkovit alarmni sistem in opravili potrebna utrjevalna dela za preprečitev katastrof ob izrednih vremenskih razmerah.

Za sanacijo »rizičnih področij« je vlada namenila 1000 milijard lir (500 letos in 500 leta 2000), medtem ko je lani s 110 milijardami rešila najbolj kritične primere in zagotovila varnost za 130 tisoč ljudi. Kljub temu pa ostaja na jugu države še 471 občin, ki niso varne pred poplavlami ali plazovi, vsekakor pa naj bi po ministrovih zagotovilih do konca prihodnjega leta sanirali vsa rizična področja.

EU / BODOČI PREDSEDNIK V EVROPSKEM PARLAMENTU

Prodi hoče reformo evropske komisije

Mirovna konferenca za Balkan kot test politične Evrope

STRASBOURG - Bodoči predsednik Evropske komisije Romano Prodi (na sliki AP) je včeraj pred Evropskim parlamentom v Strasbourgu predstavil svoj program s predlogi za reformo komisije. O Prodijevem imenovanju naj bi namreč odločali evropski parlamentarci, kar doslej ni bilo v veljavi.

Prodi je med drugim dejal, da bo večja stopnja učinkovitosti in odgovornosti v novi komisiji v veliki meri odvisna od sposobnosti za odpravo »sivih območij« znotraj komisije, ki zmanjšujejo transparentnost odgovornosti in delovanja članov komisije. Nova evropska vlada bo morala sprožiti »veliko politično iniciativo«, ki bo v večji meri usmerjena k nekaterim »močnim prioritetam«. Prodi se je zavzel tudi za reformo pristojnosti znotraj komisije: tako naj bi podpredsedniki usklajevali strateska področja delovanja komisije, oblikovali pa naj bi tudi nove oddelke, znotraj katerih bi razvrstili listnice, ki zahtevajo integracijo in sodelovanje.

Prodi izrazil posebno zaskrbljenost zaradi trenutne upočasnitve gospodarske rasti v Evropi in za pospešitev rasti predlagal popolno liberalizacijo trga blaga in storitev znotraj EU in zmanjšanje bremena države v gospodarstvu. Zavzel se je tudi za uporabo vseh možnosti za spodbujanje povpraševanja na notranjih trgih članic EU in omenil zamisel o velikih evropskih delih.

Novi Evropski parlament, ki bo izvoljen na volitvah 13. junija, bi mo-

ral novo Evropsko komisijo pod vodstvom Romana Prodi je včeraj pred Evropskim parlamentom v Strasbourgu predstavil svoj program s predlogi za reformo komisije. O Prodijevem imenovanju naj bi namreč odločali evropski parlamentarci, kar doslej ni bilo v veljavi.

Seveda bodoči predsednik Evropske komisije ni mogel mimo krize na Balkanu. Zavzel se je, da bi po končani vojni pripravili veliko mednarodno konferenco o Balkanu in dodal, da je treba za vse konflikte na območju nekdanje Jugoslavije najti rešitev v širšem enotnem okviru. Treba si je zamisliti tak proces, ki bi popeljal vso regijo do popolne in trajne stabilizacije in do vključitve v evropski krog.

Vsekakor bo za novo evropsko vlado prav Balkan prvi test za politično močnejšo Evropo. Prodi si namreč zamisla »močnejšo politično Evropo na svetovnem prizorišču«, katere vloga se mora začeti s povojno obnovo Kosova, medtem ko je mednarodni poseg v ZR Jugoslaviji označil kot »bolec, a neizogiben, ker je sistematična uporaba vojske proti lastnemu prebivalstvu nesprejemljiva in mora biti strogo kaznovana«.

NOVICE

Požig neke restavracije na Korziki zamajal vlado Lionela Jospina

PARIZ - Požig neke restavracije na plazi v Ajacciu v noči med 19. in 20. aprilom je dodobra zamajal celo francosko vlado. To namreč ni bil navaden požig, temveč je slo kot vse kaže, za naročilo prefekta Korzike Bernarda Bonneta, ukaz pa naj bi izvršilo nekaj pripadnikov specialne enote žandarmerije. Francoski premier Lionel Jospin je na včerajšnjem izredno burnem zasedanju francoskega parlamenta povedal, da bo prefekt Bonnet odstavljen, specialno enoto bodo razpustili, v zaporu pa so se znašli trije domnevni pozigalci. Jospin je odločno zavrnil obtožbe, da bi bila njegova vlada seznanjena ali celo vmešana v celotno zadevo.

Bonnet je bil postavljen za prefekta Korzike zato, da bi uvedel red, pri tem pa očitno ni izbiral metod, kako bi to dosegel. Restavracijo, v katero so zahajali tudi visji korziški sloji, naj bi zažgali v okviru boja protinedovoljenim gradnjam, katere je Bonnet hotel porušiti.

Svet Evrope zaskrbljen zaradi Ocalanovega zdravja

STARSBURG - Svet Evrope je zaskrbljen zaradi psihološkega zdravja zaprtega kurdskega voditelja Abdulaha Ocalana. Odbor sveta za preprečitev mučenja, ki je 2. marca obiskal otok, na katerem je zaprt Ocalan, je v pismu sporočil, da njegovo psihološko stanje ni dobro in da bi to lahko vodilo k trajnejšim negativnim posledicam. Odbor je se sporočil, da bi morali Ocalanu priskrbeti večji dostop do knjig, časopisov in radia, mu dovoliti več obiskov in omogočiti več gibanja.

Ugotovitve odbora so 22. marca poslali turskemu zunanjemu ministrstvu. Ugotovitve te vrste so ponavadi zaupne, odbor pa jih je danes po privolitvi turskih oblasti poslal novinarjem.

Ecevit začel pogovore o sestavi nove vlade

ANKARA - Turski ministrski predsednik Buelent Ecevit je včeraj začel predhodne pogovore o morebitni sestavi nove koalicijske vlade. V ponedeljek je predsednik države Suleyman Demirel Ecevit, cigar stranka je zmagala na volitvah 18. aprila, podelil mandat za sestavo nove vlade. Opazovalci menijo, da ima največ možnosti za vstop v vlado skrajno desno usmerjena Stranka nacionalnega gibanja.

Volitve v Indiji bodo septembra ali oktobra

NEW DELHI - Indijci se bodo na volitve, že tretje od leta 1996, odpravili predvidoma septembra ali oktobra tega leta, je včeraj sporočila volilna komisija v New Delhiju. Vlada nacionalističnega premiera Atala Beharija Vajpayeeja, ki je padla 17. aprila, bo delo opravljala do oblikovanja nove vlade po volitvah oziroma največ šest mesecev. Neodvisna volilna komisija se ni sporečila točnega datuma volitev, je pa zagotovila, da jih bodo izvedli pravočasno, tako da bo nova vlada v skladu z ustavo oblikovana pravočasno, to je do 21. oktobra.

ISE / KAZALEC EKONOMSKEGA POLOŽAJA

Milijon lir za matere, preko dva za revnejše

Ugodnosti bodo stopile v veljavo skupaj
s kazalcem ekonomskega položaja julija letos

RIM - Poletje bo italijanskim davkoplačevalcem prineslo novost, in sicer kazalec ekonomskega položaja (Indicatore situazione economica, ISE), ki bo stopil v veljavo prihodnjega julija. Te dni sprejemajo pravilnik za praktično izvajanje novega pokazatelja, ki ima za cilj predvsem ugotavljanje ekonomske sposobnosti posameznikov in družin oz. določanje tistih, ki imajo pravico do raznih oblik socialne podpore.

In prav glede podpor sta v pripravi dve določili v korist manj premožnih. Prvo predvideva, da bodo dodelili vsem materam prvih 5 mesecev po porodu podporo 200 tisoč lir na mesec (od prihodnjega leta bodo podpora povišali na 300 tisoč lir mesečno): milijon lir torej za tiste, ki imajo kot posameznice oz. v družini manj kot 50 milijonov letnega dohodka, kar pomeni okrog 100 tisoč žensk. Drugo določilo pa uvaja podporo družinam s tremi ali več otroki in z manj kot 36 milijoni lir letnega dohodka: gre za

okrog 120-130 tisoč družin, ki bodo prejemale po 200 tisoč lir na mesec za obdobje 13 mesecev.

Kdor se bo hotel poslužiti teh podpor ali drugih ugodnosti za manj premožne, bo moral izpolniti 3 ali 4 strani dolgega formularja (tudi s pomočjo centrov za davčno pomoč). Predvidena je možnost avtocertifikacije, priložiti pa bo treba vrsto podatkov. Glede ekonomskega stanja pa bo treba sesteti obdavčljivi dohodek s finančnimi prihodki, možno pa bo odbiti 50 milijonov lir od družinske premicninske in nepremicninske posesti oz. 70 milijonov lir za lastniško stanovanje, v katerem živi družina. Skupni ekonomski položaj bodo določili tako, da bodo dohodek in posesti pomnožili s količniki, ki upostevajo število družinskih članov.

Podatke kazalca ekonomskega položaja bodo lahko neposredno preverjale ustanove, pri katerih bodo izpolnili dokumentacijo, in seveda finančni strazniki.

BOLNIŠNICA / Z MNOŽIČNEGA SREČANJA ZDRUŽENJA »D. BRATINA«

»Selitev bi bila prvi korak proti zaprtju bolnišnice«

Edina perspektiva je v čezmejni integraciji - Kljub odkupu poslopja Janeza od Boga se bo boj za bolnišnico nadaljeval

Ob Gorici, ki se je predredila diktatu dezele za selitev bolnišnice, obstaja tudi Gorica, ki noče kloniti glave. Predstavniki tega dela mesta so predsinoci na povabilo združenja »Darko Bratina« do kraja napolnili pokrajinsko sejno dvorano (na sliki - foto Bumbaca), da bi izpricali svoj »ne« rešitvi za probleme zdravstva, ki je iz vsakega zornega kota videti kot najslabša možna. Po uvodu Carmen Bratina, ki je dejala, da mora Gorica razmisljati v sirši, v evropski dimenziji, če hoče preživeti, je predsednik združenja Livio Semolić utemeljil odločen ne selitvi: strošek je večji kot za prenovo bolnišnice v Ul. Veneto (78 milijard proti 64), poslopje Janeza od Boga je premajhno in neprimerno zaradi lokacije, nazadnje pa bi se odpovedali čezmejni integraciji, ki je edina možna pot, da se v Gorici ohrani dostojna raven zdravstvene oskrbe.

Stranka Forza Italia sicer kontestira navedene podatke in navaja v sporočilu za tisk, da bo strošek za selitev znašal le 61 milijard. Razlog za razliko je preprost: »računovodje« pri FI so za odkup Janeza od Boga upoštevali le 15,3 milijarde lir in so povsem prezrli dodatnih 8 milijard pripevka za dom sv. Justa in 5 milijard za kritje izgub, ki jih bo dezela izplačala usmiljenim bratom na osnovi kupoprodajne pogodbe.

Mimo stroška, ki gotovo ni postranskega pomena, pa je selitev zaskrbljujoca zaradi drugih

razlogov, ki so jih iznesli govorniki na srečanju združenja Bratina. Poslopje Janeza od Boga iz tehničnega in urbanističnega pogleda ni primerno za bolnišnico za akutne bolnike, je dejal predstavnik Odbora za bolnišnico dr. Bruno Gregorij. Selitev naj bi tudi bila protizakonita, saj je treba bolnišnice zidati na »posebno zavarovanih območjih«, kar lokacija z raven železniške postaje in zelo prometnih cest očitno ni. Pomisleke je imel tudi predsednik zbornice arhitektov Massimo Rocco, ki je obžaloval, da ni nihče vprašal za predhodno mnenje tehnikov. Predstavnik Razsodišča za pravice bolnikov Pino Ieusig je opozoril na nevarnost elektromagnetnih polj ob železnici in na neprimernost načrta.

Zakaj torej dezela sili v tako neprimerno rešitev? »Zato da bi zaprla gorisko bolnišnico«, je dejal dr. Gregorij, ki je spomnil, da je bil leta 1994 načrt za novo bolnišnico že financiran, pa ga je ligaski odbornik za zdravstvo Fasola blokiral in sočasno dal zidati bolnišnico v Trzinu. Trziška bolnišnica bo kmalu dovolj velika za majhno pokrajino, ki si ne more privoščiti dveh bolnišnic. V Gorici bodo stopoma zapirali se druge oddelke (»Kot prvo porodnišnico, češ da je premalo rojstev«, je opozoril inž. Nicolò Fornasir, »po tem urologijo in kar je se kirurgije«), kar pomeni konec bolnišnice.

Edina perspektiva je torej v čezmejni integraciji, ki ga je tako za zdravstvo kot za druga področja zagovarjal Darko Bratina, in v načrtu evropske bolnišnice z dovolj uporabniki za široko paleto specializacij, je podčrtal poslanec Mario Prestamburgo. Vprašal se je, kaj tisti za izbiro selitve, ki je v vsakem pogledu napačna in neekonomski, če upoštevamo, da so v prenovo sedanjega poslopja že in-

vestirali 17 milijard lir (»zato sem ministrici Bindijevi predlagal preiskovalno komisijo, ki naj razčisti ozadje«). Politicno pa tisti za tem poskus desne sredine in Severne lige, da bi gorisko pokrajino razdelili med Trstom in Vidmom: danes je na vrsti zdravstvo, jutri druge storitve. Občani lahko ustavijo te manevre: na volitvah naj kaznujejo sile, ki jih izvajajo.

Ob posegih pokrajinske odbornice Rosarie Di Datove (»pokrajinska uprava ni pristojna za zdravstvo, vendar gre tudi za enotnost naše pokrajine in čezmejno evropsko vlogo Gorice, ki nas še kako zanima«), upokojenega primarija Giannina Busata, ki je opozoril na pritisk na osebe in na dejstvo, da o zdravstvu odločajo birokrati Dezelne agencije, ter raznih občinskih svetovalcev, ki so ozigovali ravnanje župana (»snel je masko in pokazal svoj pravi obraz« je dejala svetovalka Tascia), so mnogi postavili tudi vprašanje, kaj narediti sedaj.

»Selitve ne smemo sprejeti, saj je to pot brez povratka: raje obdržimo bolnišnico kjer je in počakajmo na boljše case«, je dejal dr. Gregorij in pozel prepričljiv aplavz. Mnogi so pozvali k skupni fronti vseh sil in združenje Bratina je sprejelo povabilo. V prihodnjih dneh bodo skušali zbrati vse organizacije, združenja in občane v odbor za skupno nastopanje, v kratkem pa napovedujejo tudi srečanje za analizo sporazuma med dezelo in usmiljenimi brati.

ŠTANDREŽ / KD O. ŽUPANČIČA

Javna razprava o bolečih dilemah vojne na Balkanu

Jutri zvečer v domu A. Budala

Kulturno društvo Ottona Zupancica iz Standreža prireja jutri, 6. maja, ob 20.30, javno razpravo o vojni. V prostorih Kulturnega doma Andreja Budala bodo odprli sod smodnika imenovan Balkan in poskusili s pomočjo povabljenih gostov osvetliti zastrašujoč razvoj dogodkov v nekdanji Jugoslaviji. Vsak od nas se vsak dan, vsaj enkrat vpraša, kje ticijo razlogi, kje se je zgodila napaka, zakaj moramo danes gledati bombardiranja in etnično čiščenje v krajih, ki so samo nekaj sto kilometrov oddaljeni od naših domov. Organizatorji upajo, da se bo nekaj odgovorov na ta vprašanja naslo skupaj s profesorjem zgodovine in članom uredništva dvoje-

žne publikacije Isonzo-Soča Karlom Cernicem, psihologom Pavlom Fondom, ki pozna tanko crto, ki locuje ljubezen do svoje domovine od nacionalizma, novinarjema - poročevalcema zasebne slovenske televizijske postaje POP TV Edijem Pucerjem in Valentinom Arehom, ki sta bila tako na kosovski fronti in v srbskem priporu, kot tudi na Washingtonskem praznovanju petdesete obletnice Nata in v albanskih begunskih centrih. Vsi se tudi zavedamo, da smo prve in zadnje žrtve balkanskega klanja navadni ljudje. Zato bo sedel med strokovnjaki in novinarji tudi Goran Radovanović, Srb, ki ze tri leta živi in dela v zamejstvu.

GLASBA / V CENTRU E. KOMELA

Srečanje s primorskimi glasbenimi ustvarjalci

Zadnje Srečanje z glasbo, ki bo danes ob 19.30 v komorni dvorani KC Lojzeta Bratuza, je Center Emila Komela posvetil domaći ustvarjalnosti. Luisa Antoni je pripravila kratek pregled glasbene dediščine na Primorskem v dobi, ki gre od druge polovice 19. do začetkov tega stoletja. Njen esej je ze objavila koprška strokovna revija Annales, ki bo ob tej priložnosti tudi docakala prvo gorisko predstavitev. Za to bo poskrbel njen sodelavec, zgodovinar prof. Joze Pirjevec.

Na pestrem programu večera bo prikazan le iz-

sek bogate glasbene zapuščine, ki je v veliki meri se nepoznana in se skriva po domovih in v ne vedno dostopnih arhivih. Slisali bomo skladbe A. Hajdriha, J. Jakoncica, M. Kogojca, V. Mirka, S. Santela, H. Volarica. Izvajalci so člani Glasbenega ateljeja E. Komel Jerica Rudolf, Martin Srebrnič, Valentina Pavo, Peter Gus, Andreja Konjedic-Lenardic, pianistka Neva Merlak in Komorna skupina Zenskega zbora Glasbene matice iz Trsta z dirigentko Tamara Stanese in s sodelovanjem flavtistke Martine Ozbic.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.10 »Fino a prova contraria (True crime)«, I. Clint Eastwood.

VITTORIA 3 18.00-20.00-22.00 »Train de vie«.

CORSO Rdeca dvorana: 18.00-20.00-22.15 »Taxxi«. Rez. Luc Besson.

Modra dvorana: 17.15-19.40-22.00 »A prima vista«. I. Val Kilmer, Mira Sorvino.

Rumena dvorana: 18.00-20.00-22.15 »Virus«. I. Jamie Lee Curtis in William Baldwin.

TRŽIC
EXCELSIOR 17.50-20.00-22.10 »Scherzi del cuore«. I. Sean Connery.

PIREDITVE

DIJASKI DOM S. Gregorčica vabi v petek, 7. maja, ob 15. uri na srečanje s pesnico Nežo Maurer, ki bo sočasno zaključno srečanje ludo-teke Pike Nogavicke. Vabljeni gojenci, obiskovalci ludo-teke in vsi drugi otroci, ki se bodo lahko zabavali z animatorjem Stenom Vilarjem.

OBVESTILA

DRUŽBA se dobi danes ob 19.30 na Placuti.

ZSKD in ZSSDI sporočata, da bo izobraževalni tečaj za prilagoditev zak. odloku st. 155/97 - upoštevanje higijskih pravil pri sagrah in podobnih prireditvah - v knjižnici D. Feigel danes od 18. do 22. ure.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV sporoča, da 8. maja napovedani izlet v Gardaland odpade zaradi nezadostnega števila prijav.

SPDG vabi v nedeljo, 9. maja, na Trstelj, kjer bo ob 11. uri slovesnost ob 50-letnici planinskega društva Nova Gorica. Ob tej priložnosti bo organiziran izlet z renške smeri. Hoje (lahke) slabi dve uri. Prevoz s lastnimi sredstvi, odhod ob 8. uri s parkiriska pri Rdeci hisi.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

DANES: 11.00, Teresa Cumariz iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče; 13.15, Andrej Dominko iz splosne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Sovodnjah.

V Trzinu: 9.40, Rosina Biasotto vd. Fedel iz splosne bolnišnice v cerkev v Starancanu; 10.40, Antonio Di Chiara iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče.

OBVESTILO IZLETNIKOM V RIM IN FIRENCE

Naše bralce, ki so se prijavili za izlet v Rim in Firence prosimo, da poravnajo tretji obrok vpisnine jutri, v četrtek, 6. maja med 9. in 13. uro v uredništvu našega dnevnika, Drevored 24. maja, 1

NOVICE

Posvet FI o univerzi

Univerza leta 2000 je naslov posveta, ki ga prireja Forza Italia danes ob 16.30 v dvorani UGG v Ul. Rismondo. Sodelovali bodo rektor trzasko univerze prof. Del Caro, prorektor videmske prof. Lerici, predsednik univerzitetnega konzorcija v Gorici prof. Cressati, deželni odbornik za kulturo Franzutti, predstavniki občine, pokrajine in stranke same. Govor bo o perspektivah goriskega univerzitetnega središča in novostih, ki jih obeta reforma univerze.

Gladovna stavka za mir

Pokrajinski svetovalec Renato Fiorelli in trziški podžupan Corrado Altran sta predsinoci začela »stafetno« 5-dnevno gladovno stavko v okviru vsedržavne akcije Zelenih: Kosovo, vojna naj se preda miru. Zeleni, katerih izvoljeni predstavniki si sledijo v gladovanju, zahtevajo odločen nastop vlade za mir, omejitve bombardiranj in sprejem beguncev v opusčena vojska oporišča v Italiji.

Asfaltiranje ulic v Sovodnjah

Sovodnjski župan je včeraj izdal dve odredbi o omejitvi prometa zaradi asfaltiranja ulic v Sovodnjah. Omejitve veljajo od danes do zaključka del in bodo zajele ulice Brenner, Zanetti in Prvomajsko, kjer bodo na posameznih odsekih dopuscali izmenični enosmerni promet.

Smrt kolesarja v Ronkah

Nenadna slabost je vzrok nesreče, v kateri je včeraj okrog 12.30 v Ronkah umrl 67-letni domačin Alfio Di Bert. Peljal se je s kolesom po Ul. Redipuglia, ko ga je obsla slabost. Skusil je stopiti na pločnik, vendar je padel in udaril z glavo v rob cementne posode za cvetje in oblezal mrtev.

EXPOMEGO / ZA RAZVOJ SKUPNIH NAČRTOV

Umestitev čezmejnih komisij

V soboto podpis listine o sodelovanju s Pomurskim sejmom

Po pridobitvi podpore ministrov za evropske zadeve Italije in Slovenije Lette in Bavcarja na ponedeljkovem srečanju v Ljubljani, ki naj bi odprlo pot uradnemu priznanju obeh vlad in pridobitvi posebnega statusa pri Evropski uniji, je delovanje Čezmejnjega pakta na Goriskem dobilo novega elana. Ob tem zunanjem »diplomatskem« delovanju so člani pakta pozorni tudi na pripravo konkretnih načrtov. V ta namen je bila včeraj v okviru sejma Expomego umestitvena seja prve od starih delovnih komisij, ki bodo preučevale možnosti sodelovanja na specifičnih področjih (foto Bumbaca). Komisija, ki jo vodi sam koordinator pakta Giorgio Brandolin, bo skrbela za infrastrukturo skupnega interesa in storitve v omrežju (voda, energetika, greznice itd.), za katere naj bi ob pocestu združevanja na pok-

rajinski ravni preverili tudi možnosti čezmejnjega povezovanja.

V prihodnjih dneh do sobote bodo na sejmumestitvene seje se ostalih treh komisij: danes ob 16.30 bo zasedala komisija za okolje in turizem, ki jo vodi direktor novogoriske GZ Rino Velikonja.

Sejem Expomego bo v soboto, 8. t.m., prizorišče

se enega pomembnega dogodka v povezovanju med Slovenijo in Italijo. Ob 12. uri bosta predsednik in ravnatelj Sejemskemu ustanove De Rocco in Tripani podpisala sporazum o sodelovanju s Pomurskim sejmom v Gornji Radgoni, ki ga bosta zastopala ravnatelj Janez Erjavec in odgovorna za komercialno Mateja Jaklic.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Sreda, 5. maja 1999

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

DAVKI / SINDIKATI UPOKOJENCEV

Davek Irpef je lani zrasel za kar 9,4%

V glavnem na odvisne plače in pokojnine
Za finančno ministrstvo so sindikati v zmoti

RIM - Ne samo izrazit gospodarski zastoj, zaradi katerega niso v skrbeh le industriji, ampak tudi sindikati in vlada, ampak tudi davčni pritisk, ki namesto pojemanja raste. Tako so vsaj ugotovili sindikati upokojencev, ki so izračunali, da se je obdavčenje dohodka iz odvisnega dela ali pokoja, torej fiksnega dohodka, in če se omejimo na odvisne delavce in upokojence, ne gre prezreti podatka, po katerem so se vzporedno z 9, 4-odstotnim zvišanjem davka Irpef ostali nepo-

sredni davki znižali za več kot 28%, vendar se je istocasno zvisal priliv od davka IVA za 9, 5%, kar pomeni, da se je davčno breme na eni strani oljalo, na drugi pa zaostriilo in da torej na koncu ni nobenega znižanja.

Na podatke sindikatov upokojencev je nemudoma odgovorilo finančno ministrstvo s pojasnilom, da so njihove številke plod zmote: gibanje davka Irpef se namreč ne nanasa samo na fiksne dohodke, ampak na vse fizične osebe, in torej, na odvisne zaposlene, upokojence, samostojne delavce in podjetja, ki niso pravne osebe. Ministrstvo dodaja, da je zvišanje davčnega pritiska posledica razširjenja obdavčljive osnove, do katerega je prišlo tako zaradi vračanja zatajenih davkov kot zaradi ukinitve zdravstvenih prispevkov.

TRGI / AMERIŠKI BORZNI ČUDEŽ

Krepka gospodarska rast napaja Wall Street

Dow Jones potreboval za zadnjih tisoč
točk le 24 dni, za prvo tisočico pa 76 let

NEW YORK - Dow Jones, indeks najboljših delnic newyorške borze NYSE na Wall Streetu, je svojo večletno rast v ponedeljek kronal z novim rekordom: prvič v svoji zgodovini je prebil mejo 11.000 točk in se ob koncu borznega sestanka ustavil pri 11.014, 069 točke.

Bikovskim trendom na najpomembnejšem borznem parketu Severne Amerike, na katerem je Dow Jones zadnjih tisoč točk dosegel v 24 dneh, so po mnenju borznih analitikov botrovali visoka domača poraba in rast proizvodnje. Največ so tako pridobile delnice velikih proizvajalcev, medtem ko delnice ponudnikov internet storitev padajo.

V skromnih 24 dneh je Dow Jones zrasel za več kot 1000 točk ali za 10%. Hugh Johnson iz borzno posredniške hiše First Albany Corporation pravi, da je rast neverjetna in presega vsa pričakovanja, njegovemu mnenju pa se pridružuje tudi Ralph Acampora iz hiše Prudential Securities. Ta ocenjuje, da se je trg v zadnjih petih tednih močno okrepil, kar pa je pri zadnji rekordni rasti spodbudno, je, da so rast zabeležile tudi delnice podjetij iz proizvodne in industrijske branže, in ne tako kot pred mesecem, ko so se drzile le telekomunikacijske, tehnološke in farmacevtske delnice. Vse to po njegovem mnenju dokazuje, da je ameriška ekonomija v razcvetu, hkrati pa ni inflatorna. K najnovejši rasti je prispevala tudi svetovna podrazitev nafte, zaradi katere je zrasla vrednost delnic naftnih družb.

Dow Jones je najstarejši in najbolj znan ameriški borzni in-

deks. Sestavljajo ga delnice 30 vodilnih ameriških podjetij iz najrazličnejših industrijskih panog, med katerimi so General Motors, General Electric, AT&T, Coca Cola, Citigroup, American Express, IBM, Boeing, Disney, Exxon, Philip Morris, McDonald's, Chevron, Goodyear, Hewlett-Packard, Wal Mart, Merck in J.P. Morgan.

Dow Jones so prvič izračunali 26. maja 1896, sestavil pa ga je ameriški ekonomski dnevnik Wall Street Journal. Njegov predhodnik pa je bil borzni indeks, ki ga je izračunavala založba Dow Jones in je debutiral 3. julija 1884.

Dow Jones se je prvič povzpел čez sto točk 12. januarja 1906. Ob velikem borznem zlomu 28. oktobra 1929 je izgubil skoraj 13% in zdrsnil na 260, 64 točke. Med gospodarsko krizo naslednja tri leta je utrpel dodatne velike izgube.

Mejo 1000 točk je Dow presegel 14. novembra 1972, nato pa je zavladalo obdobje medveda. Slabih deset let pozneje, 17. avgusta 1982, je njegova vrednost znasala 831, 24 točke, nato pa se je začelo obdobje nagle rasti, ki kljub obcasnim padcem se traja. V tem obdobju je prišlo tudi do največjega padca v zgodovini Dow Jonesa: 19. oktobra 1987, na črni ponedeljek, se je njegova vrednost znižala za 22, 6% na 1738, 74 točke. Do 21. novembra 1995 je indeks presegel 5000 točk, 29. marca letos pa se je zavihtel čez zgodovinskih 10.000 točk.

Dow Jones je zadnjih 1000 točk pridobil manj kot v mesecu, medtem ko je za prvega »tisočaka« potreboval kar 76 let. (STA)

TEČAJNICE

1 EVRO = 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

4. MAJ 1999	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
	4.05.	3.05.
VALUTA		
ameriški dolar	1,0564	1,0589
japonski jen	126,04	126,93
grška dragma	325,17	325,35
danska krona	7,4320	7,4320
švedska krona	8,9485	8,9185
britanski funt	0,6553	0,6571
norveška krona	8,2385	8,2445
češka krona	37,543	37,507
ciprska lira	0,5785	0,5786
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	249,50	250,02
poljski zlot	4,1708	4,1763
slovenski tolar	193,5000	193,5050
švicarski frank	1,6098	1,6111
kanadski dolar	1,5343	1,5415
avstralski dolar	1,5996	1,5987
novozelandski dolar	1,8933	1,8916

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

4. MAJ 1999	NAKUP/PRODAJA 1 EVRO	
	NAKUP	PRODAJA
VALUTA		
portugalski escudo		200,482
nizozemski gulden		2,20371
belgijski in luksemburški frank		40,3399
francoski frank		6,55957
nemška marka		1,95583
finska marka		5,94573
španska pezeta		166,386
avstrijski šiling		13,7603
irski funt		0,787564
italijanska lira		1936,27

OSTALE VALUTE	EVRO	
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0663	1,0497
britanski funt	0,6623	0,6493
švicarski frank	1,6260	1,5927
danska krona	7,5686	7,2830
norveška krona	8,4277	8,0499
švedska krona	9,1635	8,7269
kanadski dolar	1,5606	1,5032
grška dragma	342,43	298,07
japonski jen	131,63	123,67
avstralski dolar	1,6805	1,5699
slovenski tolar	197,58	191,7
hrvaška kuna	8,2394	7,4472
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Zadruga zo.z.
TRST

KMEČKA BANKA GORICA

4. MAJ 1999	EVRO	LIRE	
	nakup	prodaja	nakup prodaja
VALUTA			
ameriški dolar	1,0675	1,0468	1814 1850
britanski funt	0,6666	0,6519	2905 2970
kanadski dolar	1,5496	1,5131	1249 1280
japonski jen	129,5658	126,4899	14,94 15,31
švicarski frank	1,6300	1,5997	1188 1210
norveška krona	8,3767	8,1807	231 237
švedska krona	9,0953	8,8817	213 218
grška dragma	325,5605	319,3690	5,95 6,06
danska krona	7,5549	7,3757	256 263
avstralski dolar	1,6249	1,5901	1192 1218
slovenski tolar	196,5756	191,7099	9,85 10,10
hrvaška kuna	8,239	7,5932	235 255

FIKSI TEČAJI VALUT EVRA	EVRO	LIRE	
	NAKUP	PRODAJA	NAKUP PRODAJA
nemška marka		1,95583	989,998
francoski frank		6,55957	295,182
nizozemski gulden		2,20371	878,641
belgijski frank		40,3399	47,998
avstrijski šiling		13,7603	140,741
finska marka		5,94573	325,657
španska pezeta		166,386	11,637
portugalski eskudo		200,482	9,658
irski funt		0,787564	2458,555
lira		1936,27	

MILANSKI BORZNI TRG

4. MAJ 1999	INDEKS MIB 30: -0,02%		
	delnica	cena €	var. %
AEM	2,080	+0,04	
ALITALIA	2,964	+0,88	
ALLEANZA	11,360	+0,92	
AUTOSTRADE	6,926	+0,28	
BNL	3,222	-0,24	
COMIT	7,562	-2,65	
BCA DI ROMA	1,509	+2,53	
FIDEURAM	5,200	+1,40	
INTESA	5,128	-	
BCA POP BS	35,350	+5,65	
EDISON	8,487	-0,09	
ENI	6,311	+1,53	
FIAT	3,229	+0,72	
FINMECCANICA	0,940	+1,35	
GENERALI	37,660	+1,89	
INA	2,435	-1,14	
ITALGAS	4,227	+0,96	
MEDIASET	8,2880	+2,32	
MEDIOBANCA	12,066	+2,31	
MEDIOLANUM	6,318	+1,01	
MONTEDISON	0,910	+0,82	
OLIVETTI	3,295	+0,73	
PIRELLI SPA	2,886	+1,23	
RAS	9,902	-0,51	
ROLO BCA 1473	23,610	-	
SAN PAOLO IMI	14,035	-1,04	
TIM	5,692	-0,32	
TELECOM ITA	10,069	+0,11	
UNICREDIT	4,801	-0,54	
UNIM	0,544	-0,87	

Podružnica Milano

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

DRUŽBE / OBRAČUN

Illycaffè tudi lani povečal promet

TRST - Po nedavni skupščini družabnikov je družba Illycaffè objavila podatke o lanskem poslovanju, ki govorijo o 10-odstotnem porastu konsolidiranega prometa, ki je bil vreden 254 milijard lir. Operativni dobiček je znašal 30, 2 milijarde lir, čisti dobiček pa 8, 5 milijarde. Na lansko poslovanje v veliki meri vplivala raba zalog surove kave, ki je bila nabavljena se po cenah (veliko nižjih) iz leta 1997. Prodaja na tujih trgih (podjetje izvaža v 60 držav) je lani dosegla 37-odstotni delež konsolidiranega prometa, medtem ko znasa trzni delež Illycaffè na področju barov 6%, v gospodinjstvi porabi pa 27%. Povečala se je tudi prodaja predozirane kave, v katere proizvodnjo je družba, ki zaposluje 380 oseb, investirala 3, 5 milijarde lir.

Silvano Čok podpredsednik Zadružne kraške banke

TRST - V ponedeljek se je na Opčinah sestal prenovljeni upravni odbor Zadružne kraške banke, ki je iz svoje srede izbral za podpredsednika Silvana Čoka. Sestanek je vodil novi predsednik banke Dragotin Danev, ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru članov. Kot smo že poročali, so bili v nadzorni odbor potrjeni dosedanja člani Stevo Kosmač (predsednik), Marijan Bajc in Vojko Lovriha.

GORIVA / CENE V NAŠI DEŽELI SE RAVNAJO PO GIBANJU CEN V SLOVENIJI

Zaradi cenene bencina v FJK trpi slovenski turizem

V obmejnem pasu Slovenije zapirajo črpalke, brez italijanskih gostov pa samevajo tudi trgovine in gostilne

TRST - V zadnjem času smo na bencinskih crpalkah pri nas ugotovili, da so se cene bencina spremenile, na prvi pogled zelo nelogično. Se nekaj tednov, preden so ameriška in druga letala zveze Nato pričela bombardirati Zvezno republiko Jugoslavijo, se je za 50 in se več lir zvisala cena vseh vrst goriva v prosti prodaji. Na svetovnem trgu je namreč narasla cena nafte, prav tako se je dvignila tudi vrednost ameriškega dolarja, kar pomeni, da v tej vojni zaslužijo predvsem Američani, medtem ko jo bodo najhuje občutili Evropejci. Cena litra bencina super je spet krepko preseгла 1.900 lir, na nekaterih crpalkah se približuje dva tisoč liram in marsikdo meni, da bo rimska vlada kmalu morala najti denar za kritje stroškov vojne na Balkanu. Najlažje in najhitreje ga bo dobila prav z zvišanjem davka na bencin.

Po drugi strani pa se je od prvega maja znižala cena bencina, ki ga v Furlaniji - Julijski krajini lahko kupujemo s kartico, ki jo imamo vsi zasebni avtomobilisti v deželi. Dezelna uprava v Trstu je pri tej odločitvi upoštevala dve

dejstvi: lanski dobiček 20 milijard lir in sporočilo italijanske ambasade iz Ljubljane. S prodajo bencina po znižani ceni so imeli lani na Deželi izredni dobiček, ki je presegel 20 milijard lir. Februarja letos so ceno bencina znižali v Pordenonu, ki je od slovenske meje najbolj oddaljeno območje. Iz Ljubljane prejemajo vsake tri mesece poročilo o gibanju cene bencina v Sloveniji. V tolarjih so cene sicer ostale nespremenjene, ker pa je vrednost slovenske valute nekoliko padla v primerjavi z vsemi evropskimi valutami, torej tudi z italijansko liro, je za italijanskega kupca cena bencina v Sloveniji dejansko manjša kot prej.

V deželni upravi so tako sklenili poceniti bencin v vsej Furlaniji - Julijski krajini. Najbolj to pocenitev cutimo v prvem pasu ob meji, torej na Trzaskem, na Goriskem in v obmejnih občinah videmske pokrajine. Znižanje cene znasa kar 45 lir. Za liter zelenega bencina sedaj odstejemo 1.215 lir, za liter osvinčenega supra pa 1.375 lir.

Vse to pomeni, da bo se manj avtomobilistov iz nase dežele

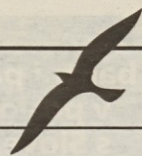
odhajalo čez mejo. Dodati moramo, da imamo na Trzaskem, na Goriskem in v 25 obmejnih občinah Furlanije se določeno količino bencina proste cone, katerega cena je danes okrog 800 lir za liter goriva. Količine tega bencina so sicer omejene na okrog 850 litrov letno, količine prej omenjenega dezelnega bencina pa so neomejene. Cene tega bencina se gibljejo med 750 in 850 liram.

Po dveh letih od uvedbe znižane cene bencina v Furlaniji - Julijski krajini (prodaja je stekla 1. aprila 1997) se je občutno zmanjšala prodaja bencina na slovenskih crpalkah. V pasu, ki meji z Italijo, so prej prodajali več kot četrtino vsega bencina, prodanega v Sloveniji. S tem uspehom so se postavljali upravičitelji obeh slovenskih naftnih družb, ljubljanskega Petrola in koprškega Istrabenza-OMV. Pred crpalkami v Sloveniji so bile v vseh teh letih dolge vrste italijanskih avtomobilistov, sedaj pa tega ni več. Zaradi pomanjkanja strank so zaprli že nekaj crpalk. Najprej tisto v Brestovici, na goriskem Krasu, na kateri so tankali predvsem avtomobilisti iz

Tržica. Potem so zaprli crpalko v Plavjah, katere klienti so bili Tržacani. V zgornjem Posočju je prodaja padla za 80 odstotkov. Posledično je manj obiskovalcev v gostilnah, v prostocarinskih trgovinah, sploh je manj izletnikov.

V Tolminu, Kobaridu in Bovcu predlagajo, da bi ljubljanska vlada pri njih pocenila bencin. Nizja cena naj bi spet privabila Italijane. Lanska promocija turizma v Posočju med Italijani ni imela uspeha. Na Dobrovem v Brdih so pred tremi leti zgradili veliko bencinsko postajo, ob kateri je več trgovskih lokalov. Ti so zdaj prazni. Prav tako so prazne crpalke na območju Nove Gorice. Zaradi tega je manj obiskovalcev tudi v igralnicah, v gostilnah in v prostocarinskih trgovinah. Gospodarstvo slovenskih obmejnih krajev je prej slonelo predvsem na teh cenovnih razlikah. Se huje bo, ko bodo junija v Sloveniji uvedli davek na dodano vrednost. Marsikaj se bo podrazilo, najbrž tudi bencin, pa čeprav v Ljubljani sedaj zagotavljajo, da se to ne bo zgodilo.

Marko Waltritsch

NOVICE

Materni jezik ni obvezen niti za manjšinca

RIM - Kasacijsko sodišče je razsodilo, da ima pripadnik nemške manjšine na Južnem Tirolskem pravico, da posreduje sodnikom svoje izjave v italijanski! Bocensko prizivno sodišče je namreč zavrnilo zagovor obtoženca tatvine v obtežilnih okoliščinah, ker je bil napisan v italijanski. Za bocenske soidnike bi se namreč kot pripadnik nemške skupnosti moral poslužiti svojega jezika, medtem ko je rimsko vrhovno razsodišče mnenja, da ima obtoženec pravico, da si izbere zagovornika neglede na etnično ali jezikovno pripadnost. Vsekakor je kasacija tudi potrdila, da je uradni jezik italijanski, razsodbo bocenskih kolegov pa označila kot »čudno«.

Scalfarovo priznanje Deželi FJK in Občinam potresnega območja

TRST - Deželi Furlaniji-Juljski krajini in 45 občinam upravam območja, ki ga je prizadel potres 6. maja 1976, bodo delili zlato medaljo za civilne zasluge. Vest je potrdil vladni komisar Michele De Feis na srečanju s predsednikom deželne sveta Antoniom Martinijem in ostalimi prefekti dežele: na tak način bodo izpolnili obljubo predsednika republike Oscarja Scalfara, ki se je obvezal, da bo pred zapadlostjo svojega mandata podelil najvišje priznanje za civilne zasluge predstavnikom prebivalstva prizadetega območja, ki se je po potresu izkazalo pri hitri in učinkoviti obnovitvi.

Sestanek predstavnikov Slovenije in Hrvaške z Williamom Perryjem

NEW YORK - V Washingtonu se je sinoci začelo srečanje predstavnikov Slovenije in Hrvaške z nekdanjim ameriskim obrambnim ministrom v administraciji predsednika Billa Clintona Williamom Perryjem, ki je privolil, da bo brezplačno posredoval med državama pri iskanju rešitve za dolocitev meje v Piranskem zalivu. Uvodni sestanek v Washingtonu bo namenjen seznanjanju Perryja s problematiko, tako da konkretnjših dogovorov verjetno se ni moč pričakovati. Seznanjanje Perryja s problematiko poteka v prostorih hrvaškega veleposlanstva v Washingtonu. O posredovanju nekdanjega ameriskega politika sta se dogovorili tako slovenska kot hrvaška vlada, dokončen dogovor pa je bil dosežen med Vrhunskim zasedanjem zveze NATO v Washingtonu, ko se je slovenski premier srečal z Williamom Perryjem, kasneje pa še s podpredsednikom hrvaške vlade in zunanjim ministrom Matejem Graničem. William Perry naj bi obema stranema na koncu podal le »strokovno« mnenje, ki naj ne bi bilo obvezujoče. (STA)

V Celovcu se je začel Avstrijski kongres zgodovinarjev

CELOVEC - V koroški prestolnici se je včeraj začel 22. Avstrijski kongres zgodovinarjev, ki bo trajal do vključno 7. maja. Kongresa se udeležuje nad 500 zgodovinarjev iz enajstih evropskih držav, glavna tema letošnje prireditve pa je nekakšna bilanca uspehov, deficitov in perspektiv raziskovanj avstrijske zgodovine v iztekajočem 20. stoletju. Kongres je organiziral koroški deželni arhiv na čelu z direktorjem Alfredom Ogrisev s sodelovanju s Koroškim zgodovinskim društvom ter deželnim muzejem. Vzporedno s kongresom poteka v poslopju novega koroškega deželne arhiva razstava »Koroška - Avstrija - Evropa - Kulturne vrednote iz 12 stoletij«. (I.L.)

Slovesnost v spomin na osvoboditev zapomnikov iz begunjskih zaporov

BEGUNJE - Na včerajšnjem spominskem srečanju borcev Kokoškega odreda, ki so pred 54 leti iz zaporov v Begunjah osvobodili 632 jetnikov, je predsednik območnega odbora Zveze združenja borcev in udeležencev NOB Radovljica Pavel Zerovnik med drugim povedal, da je potrebno ohranjanju in ustvarjalnemu razvijanju vrednot NOB in OF posvetiti kar največ pozornosti tudi zato, da se prepreči nevarnost, ki preti s strani poglabljanja delitve slovenstva. Po besedah Serovnika je Slovenija danes v svetu upoštevana in spoštovana, ker prispeva k miru in stabilnosti, ker je demokratično urejena, ker se obnaša odgovorno do sosedov in je zagotovo lahko vzgled za tiste države, ki so nastale iz nekdanje Jugoslavije. Bila pa bi zagotovo še bolj spoštovana, če bi najprej vzpostavila bolj spoštljiv odnos do svoje zgodovine in preteklosti ter do svojih uspehov in napak. (STA)

Usoda preprostih ljudi med 1. svetovno vojno

KOPER - Drevo ob 21.25 bodo na Koprski televiziji program posvečen usodi nabornikov iz naših krajev med prvo svetovno vojno. Predstavili bodo knjigo o tukajšnjih nabornikih na ruski fronti, ki jo je izdal videmski založnik Del Bianco. Oddajo bo vodil Maurizio Bekar, v studiu pa bo zgodovinarica Marina Rossi.

KOROŠKA / DEŽELNA VLADA

Jörg Haider bo sam oblikoval politiko do slovenske manjšine

CELOVEC - »Manjšinsko ali bolje rečeno narodnostno politiko v deželi bom v glavnem oblikoval jaz. Prav tako politiko Koroške do sosedov.« To je po včerajšnji seji koroške deželne vlade poudaril novi koroški deželni glavar Jörg Haider. Ob tem je menil, da izhaja iz tega, da ga tako glede politike do Slovenije in Furlanije-Juljske krajine kot tudi do koroških Slovencev »ne bodo ovirali predstavniki obeh ostalih strank v vladi«, torej socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP). Vsekakor bosta oba omenjena področja zajeta tudi v izjavi nove koroške deželne vlade, ki je bila sprva napovedana za konec tega tedna, toda očitno zaradi nesoglasij med strankami preložena na drugo polovico meseca maja.

Glede sodelovanja s Furlanijo-Juljsko krajino je Haider napovedal, da bo predsednik Roberto Antonione še meseca maja obiskal Koroško. Glavni točki uradnega srečanja na sedežu deželne vlade v Celovcu naj bi bili pozivitev leta 1991 sklenjene pogodbe o prijateljstvu med obema deželama ter kandidatura treh dežel za ZOI leta 2006 na treh Avstrija-Italija-Slovenija. V zvezi z »igami brez meja« je Haider še napovedal, da bo na tisoce koroških dijakov bo v podporo kandidaturi treh dežel pisalo razglednice z mirovnim motivom, ki ga bodo predstavniki olimpijske družbe »Celovec 2006« začel junija v Lausannu izročili predstavnikom Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK).

Ivan Lukan

KOROŠKA / HAIDERJEV INTERVJU V GORENJSKEM GLASU

»Ljubljana ima v Celovcu poštenega sogovornika«

Slovenija v EU, ko bo imela dovolj visok standard - Staroavstrijecem v Sloveniji manjšinske pravice

KRANJ - Mislim, da se je po moji zaprisegi v deželnem zboru slovenska vlada odzvala pravilno z ugotovitvijo, da je to opogumljajoč znak za uspešno sodelovanje. Mislim, da se moramo partnerji in sosedje odkrito pogovarjati. Če so težave, je treba o njih govoriti in ne hoditi okoli njih kot macka okoli vrele kase, je v pogovoru za Gorenjski glas povedal koroški deželni glavar Joerg Haider.

Poudaril je, da je bila to, ko je pred desetimi leti postal deželni glavar, dokazano najboljša doba za narodnostne manjšine, ker smo, kot je dejal, z njimi vodili konkreten dialog. V deželni vladi so uredili Urad za narodnostne manjšine in jim dali vedeti, da so za njih pomembne in da spos-

tujejo ter podpirajo njihova hotenja in potrebe, njihovo identiteto tako v kulturnem kot v jezikovnem smislu. Danes nam to našo strategijo priznajo, to pomeni, da v resnici tudi ni več nobenega konflikta, je dejal koroški deželni vladar.

Glede vključitve Slovenije v EU je sogovornik dejal, da si to želi, saj si zaradi trenutnih dogajanj na Balkanu morajo prizadevati, da bi mirovna skupnost Evrope vključevala tudi države, ki so se šele pred nekaj leti osvobodile komunizma. Je pa opozoril tudi na pogoje, ki jih morajo te države izpolnjevati (tako je bilo tudi pri Spaniji, Portugalski in Grčiji). Pomemben pogoj je stopnja gospodarske razvitosti, kar pomeni, da morajo pred polnopravnim članstvom Slove-

nije osebni dohodki njenih državljanov dosegati vsaj 50 ali 60 odstotkov povprečnega evropskega dohodka, sicer bodo pretresi na koroškem trgu delovne sile. Zaradi nizkih plač v Sloveniji bi namreč na Koroško prihajala poceni delovna sila in tamkajšnji ljudje bi izgubljali delo. Razvoj mora torej potekati tako, da bo v tem smislu čim podobnejša raven.

Drugo vprašanje so Staroavstrijci, ki živijo na območju Maribora in jih ni veliko. Glede tega so si na Koroškem enotni: ti ljudje morajo dobiti manjšinske pravice, je opozoril Haider. In dodal, da se zavežajo, da so v Sloveniji pravice manjšin določene z ustavo in da je njeno spreminjanje dolgotrajen proces, zato bi ta problem morda

lahko, kot je dejal Haider, resili s korakom dobre volje - s prijateljsko pogodbo med Avstrijo in Slovenijo ali med Koroško in Slovenijo.

Tretji problem pa je jedrska elektrarna Krško. Pri tem je kot alternativno rešitev omenil projekt hidroelektrarn na Savi.

Olimpijske igre treh dežel se mu zdijo enkratna zamisel, tudi zaradi mirovnopolitičnih razlogov. Sicer pa bi bile zanimive tako v gospodarskem kot v finančnem smislu. Prišli bi v središče svetovnega zanimanja, olajšale pa bi tudi pogajanja z Evropsko unijo.

Joerg Haider je na koncu izrazil željo, da bi do srečanja s predstavniki Slovenije prišlo čimprej, saj bi bil to znak interesa za dobro nadaljnje sodelovanje. (STA)

SLOVENIJA - HRVAŠKA / GOSPODARSKA ZBORNICA

Premalo volje za ureditev razmer

še vedno negativni trend v izmenjavi

LJUBLJANA - Upravni odbor slovensko-hrvaške gospodarske zbornice je pri pregledu doslej sprejetih sklepov ugotovil, da nekateri sporazumi se niso podpisani, da se negativni trend v blagovni menjavi ne zmanjšuje ter da sporazum o prosti trgovini v celoti ne pri-
naša zelenih učinkov, so povedali na današnji novinarski konferenci Gospodarske zbornice Slovenije.

Delegaciji sta pri analizi izvajanja sklepov prejšnje seje upravnega odbora mesečne gospodarske zbornice ugotovili, da se vedno niso podpisani sporazumi med državama o ureditvi premoženjsko-pravnih odnosov, izogibanju dvojnega obdavčevanja ter priznavanju rezultatov testiranja in preizkušanja proizvodov, ki so v menjavi med državama. Sporazum o prosti trgovini je državni zbor ratificiral 23. marca letos, v postopku pa sta še vedno sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju ter sporazum o zasciti ter spodbujanju investicij.

Člani upravnega odbora slovensko-hrvaške gospodarske zbornice, gre za 11 slovenskih in 10 hrvaških predstav-

nikov obeh gospodarskih zbornic in pomembnejših izvoznih podjetij, pa so tudi znova opozorili, da je med državama premalo politične volje, ki bi omogočila podpis in sprejem teh sporazumov, prav tako pa to velja za problematiko v zvezi z Ljubljansko banko in Nuklearno elektrarno Krško.

Delegaciji sta glede blagovne menjave med državama ugotovili, da se negativni trend ne zmanjšuje, zato bosta predlagali ukrepe za njegovo zaustavitev in za povečanje obsega trgovinske menjave med državama. Na podlagi analize, ki so jo pripravila pristojna ministrstva, sta se delegaciji strinjali, da je realizacija uvoznih kvot za industrijske izdelke prispevala k boljšemu rezultatu v medsebojni menjavi, realizacija uvoznih kvot za kmetijske izdelke pa je bila v lanskem letu pod pričakovani. Hrvaški uvozniki kmetijskih izdelkov so iz Slovenije na osnovi kvot uvozili 55 odstotkov blaga, slovenski pa le 21 odstotkov. Po mnenju komisije so vzroki za slabo izkorisčenost kvot prevelika zascita domačih proizvajalcev in močan vpliv kmetijskega lobija. (STA)

KOROŠKA / ŠEST MESECEV RADIA AGORA

Spodbudna bilanca dvojezičnega radia

Uresničuje se komunikativni koncept

CELOVEC - Prvi dvojezični nekomercialni privatni na Koroškem, Radio AGORA, ki si od 26. oktobra lani deli skupno oddajno frekvenco s pretečno slovenskim privatnim radiom Korotan, je te dni objavil prvo, dokaj spodbudno bilanco po pol letu oddajanja.

Poleg starih stalnih urednikov, ki v prvi vrsti skrbijo za aktualnost radia, 14 različnih skupin sodelavcev redno oblikuje oddaje. Vsi skupaj postopoma uresničujejo cilje odprtega radia oz. doprinajajo svoje k raznolikemu programu.

Težišče oddaj iz uredništva tvorijo vsebine s področij eno- in dvojezičnega kulturnega dela, socialne tematike, manjšinske pedagogike in manjšinske politike ter tudi vprašanj, povezanih z Evropsko unijo. V pogovorih in magazinskih strokovnjaki in sodelavci raznih institucij in tudi manjšinskih organizacij izčrpno predstavljajo svoje delo. Prav tako se krepi sodelovanje z drugimi odprtimi radii v Sloveniji in Italiji, predvsem pri literarnih in glasbenih oddajah. Uspelo je prevzeti preko interneta celo poročila beograjskega radia B92 o vojni proti Jugoslaviji, dokler ga niso zaprli, stalnica v programu radia pa so opoldanska

in večerna poročila BBC iz Londona.

Nadaljnja težišča radia AGORA je gradnja novih povezav med nemško in slovensko govorečimi Korošci. To se izraža ne le v dvojezičnih oddajah v etru, temveč tudi pri vsakdanjem delu z eno- in dvojezičnimi sodelavci v studiu.

Predvsem mladi korisajo možnost ustvarjanja radia oz. radijskih oddaj. Moderirajo - pretežno v živo - skoraj 30 odstotkov oddajnega časa radia AGORA. Vsebine njihovih oddaj so pester, predvaja jo ne samo glasbo od Woodstocka do lokalnih skupin in jazza, temveč nudijo tudi informacije o ozadju glasbene scene. Na sporedu pa so tudi prispevki v živo s koncertov in prireditev na Koroškem, v Sloveniji in iz ostale Avstrije.

Radio AGORA je sklenil tudi dolgoročno sodelovanje s celovsko univerzo (»Campus Radio«) in s strošno organizacijo razvojno-političnih organizacij na Koroškem. »Campus Radio« oddaja vsako drugo soboto, v oddaji pa poročajo o raziskovalnih projektih in izsledkih iz vseh znanstvenih ved. V prvi vrsti pa se predstavi delovanje univerze širši javnosti.

Ivan Lukan

FJK / AKTUALNE ZADEVE

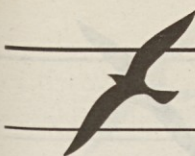
Družbene komponente podpirajo usmeritev deželne uprave FJK za »glavne stanove«

TRST - Družbene komponente iz Furlanije-Juljske krajine v glavnem podpirajo usmeritev deželne uprave pri izvajanju sklepov z nedavnih »glavnih stanov FJK«. Ta razpoložljivost je prila do izraza na včerajšnji seji, ki so se je poleg zastopnikov Dežele udeležili tudi predstavniki socialnih komponent, od sindikatov do industrijcev ter raznih stanovskih organizacij in združenj. Navzoči so bili tudi strokovnjaki ustanove CNEL, kateri je Antonione jevala deželna vlada poverila organizacijo »glavnih stanov«.

Antonione je pozdravil željo po dialogu in po sodelovanju, ki jo izkazujejo družbene komponente, kar daje upati, da

bo mogoče skupaj premostiti vsaj nekatere kocljive probleme in težave deželne realnosti. Dogovor za deva sedaj metodo usklajevanja raznih stališč, v doglednem času - je podčrtal Antonione - pa bo treba to skupno voljo udejaniti tudi na področju konkretnih sklepov in vsakdanjega dela.

Zlasti zastopniki CGIL, CISL in UIL so od Dežele zahtevali večjo pozornost za ekonomska vprašanja, vsi po vrsti pa so izpostavili problem prometnic in infrastrukturo, ki so pomankljive, če hoče naša dežala do konca izpolnjevati svojo vlogo tudi na mednarodnem prizorišču. Antonione in zastopniki družbenih komponent se bodo spet sestali v prihodnjih dneh.

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Fiorentina drevi v vlogi favorita

V povratnem finalu proti Parme

FIRENCE - Letosnji italijanski pokal se bo končal s povratno finalno tekmo med favorizirano Fiorentino in Parmo. Na prvem srečanju v Parmi sta se mostvi razšli pri neodločenem izidu 1:1.

V Firencah vlada veliko pričakovanje za drevisnje srečanje, saj je to za ekipo v letošnji sezoni tudi polsednja možnost, da osvoji en pokal, kajti tako v prvenstvu kot v evropskem pokalu je že odrezana od boja za naslov. Trener Trapattoni, ki je kar besen zaradi zadeve Edmundo, je pred včeraj jasno dejal: »Hocem ta pokal za Firenze, ne smemo se zadovoljiti le z mestom v ligi prvakov. Spet smo okusili slast zmage in zato moramo tokrat absolutno zmagati.«

V Parminem taboru upajo, da jim bo uspelo osvojiti tako italijanski pokal kot pokal UEFA.

DREVISNJI POSTAVI FIorentina (1-3-4-2): 1 Toldo, 5 Padalino, 19 Falcone, 2 Repka, 17 Heinrich, 3 Torricelli, 14 Cois, 10 Rui Costa, 24 Amoroso, 11 Edmundo, 9 Batistuta, (22 Mareggi, 6 Firicano, 8 Bigica, 7 Amor, 36 Ficini, 25 Oliveira, 16 Esposito), trener: Trapattoni.

PARMA (3-4-1-2): 1 Buffon, 21 Thuram, 6 Sensini, 17 Cannavaro, 13 Stanić, 7 Fuser, 15 Boghossian, 24 Vanoli, 11 Veron, 9 Crespo, 20 Chiesa, (22 Nista, 5 Apolloni, 14 Mussi, 19 Orlandini, 23 Fiore, 18 Balbo), trener: Malesani.

SODNIK: Braschi di Prato.

Tekma se bo začela ob 20.30 in jo bo neposredno prenasal Rai1.

Zabavna scena na ponedeljkovi tekmi Roma - Inter

JADRANJE / »OPTIMIST«

Čupin jadralec Jaro Furlani drugi v Salernu

Državne selekcije za EP in SP

Že v petek so se v organizaciji kluba Irno iz Salerna začele prve državne selekcijske regate za nastop na svetovnem in evropskem prvenstvu v kategoriji optimist. Nastopilo je 123 tekmovalcev, in sicer tisti, ki so se bolje uvrstili na medconskih regatah. Med temi so bili tudi Jaro Furlani, Daniel Piculin (oba Cupa) in Lara Praselj (Sirena). Od predvidenih devet so tekmovalci lahko izpeljali samo pet regat in crtali le eno slabšo uvrstitev. V skoraj poletnem vremenu so bile razmere za jadranje povprečne zaradi sibkega vetra.

Začetek je bil za naše spodbuden, saj je bil po prvem dnevu regat Jaro Furlani drugi na zacasnih lestvici, Daniel Piculin pa trinajsti.

V soboto so zaradi sibkega vetra izpeljali samo dve regati, medtem ko so v nedeljo kar nekaj ur čakali na veter, a zaman.

Zacasna lestvica je tako postala dokončna: 1. Mattia Pressich (Pietas Julia), 2. Jaro Furlani (v posameznih regatah 1., 3., 2., 11., 9.), 3. Francesco Bertone (Genova Sestri), 15. Daniel Piculin (7., 25., 9., 2., 23.), 104. Lara Praselj (41., 42., 55., 40., 44.).

Nase tekmovalce caka se ena selekcijska regata in sicer konec meseca v Alassiu.

Barbara in Nika

KOŠARKA / V AMERIŠKI NBA LIGI

Hud poraz Chicaga, New York v končnici

Newyorčani so si zagotovili uvrstitev v »play-off« z zmago proti Bostonu Celtics

CHICAGO - Preblisk letos oslabljenih Bikov iz Chicaga, ki so pred dvema dnevnoma v severnoameriški košarkarski ligi NBA visoko premagali Miami, je bil zelo kratek. Sinoci so na domačem igrišču doziveli drugi najhujši poraz v letošnji sezoni, Detroit jih je premagal s 115:71.

Chicago se je le za tri točke izognil najhujšemu porazu v zgodovini. Pred mesecem dni jih je premagal Orlando s 115:68. Pri sinocnih zmagovalcih je bil najboljši Grant Hill z 22 točkami, od tega 14 v tretji četrtini, ceprav v zadnji splohi ni več igral. Jerry Stackhouse je dosegel 18, Bison Dele pa 13 točk. Pri Chicagu je dobro igral le Ron Harper s 17 točkami.

New York si je z zmago proti bostonskim Keltom zagotovil uvrstitev v končnico. Za zmago s sedmimi točkami pa so se morali Kratkohlacniki zelo potruditi, saj je trdozivi Boston večkrat nadoknadil tudi deset točk zaostanka. Sele Alan Houston je z devetimi zapo-

rednimi točkami pred koncem tekme zagotovil domačim zmago in 12. zaporedno uvrstitev v končno tekmovalstvo. Poleg Houstona se je odlikoval se vedno lažje poskodovani Patrick Ewing, ki je dosegel 27 točk in 19 skokov.

V Washingtonu so Carovniki premagali goste iz New Jerseyja. Najslabši mostvi v Vzhodni konferenci sta igrali kot na tekmi All star: zabijanja, atraktivne podaje, kopica preobratov in skoraj brez obramb. Rod Strickland je ob 24 točkah zbral se 13 podaj, Mitch Richmond pa prav tako 24 točk. New Jersey je za zadnji dve tekmi v letošnji sezoni podpisal pogodbo z dolgo poskodovanim romunskim velikanom Gheorghejem Muresanom (2, 31 m), ki je pred poskodbno gleznja in operacije hrbta, zaradi katerih v lanske in letošnji sezoni ni igral, nazadnje nastopal prav pri Washingtonu.

Z zmago v Denverju so si kosarkarji Sacramenta zagotovili sele drugo kon-

nico v zadnjih 13 sezonah. Blestel je Vlade Divac, ki je ob sedmih skokih in petih podajah dosegel se 25 točk. Pri Zlatih zrnih, ki so izgubili že sesto tekmo zapored, je bil najučinkovitejši Chauncey Billups s 26 točkami.

Ježerniki se ne borijo za uvrstitev v končnico, pač pa za čimboljši izhodiščni položaj in morebitno prednost domačega igrišča. Z uspehom proti ekipi Dallas Mavericks so se temu cilju že približali, za njegovo zanesljivo uredničitev pa bi morali premagati se Portland. Na tekmi proti Dallasu je Shaquille O'Neal dosegel 26 točk, Glen Rice pa 22.

Izidi: Washington Wizards - New Jersey Nets 113:102; New York Knicks - Boston Celtics 95:88; Chicago Bulls - Detroit Pistons 71:115; Denver Nuggets - Sacramento Kings 104:112; Vancouver Grizzlies - Golden State Warriors 83:91;

Los Angeles Lakers - Dallas Mavericks 115:102.

NOVICE

Dirka po Sloveniji: Balducciju prva etapa

NOVA GORICA - Italijan Gabriele Balducci je zmagal na včerajšnji prvi etapi (Nova Gorica - Nova Gorica, 185 km) mednarodne kolesarske dirke po Sloveniji. V sprintu je ugnal Slovenca Bostjana Mervarja, ki je po ponedeljkovi zmagi v prologu ohranil rumeno majico vodilnega v skupnem seštevku. **Vrstni red etape:** 1. Balducci (Ita) 4.29:36, 2. Mervar (Slo), 3. Lontscharitsch (Av), 4. Di Biase (Ita), 5. Gugganig (Av) i.c.; skupni vrstni red: 1. Mervar (Slo) 4:32:07, 2. Battistel (Ita) +9 sekund, 3. Lontscharitsch (Av) +9, 4. Papez (Slo) +11, 5. Kranjec (Slo) +12.

50-letnica »Velikega Torina«

TURIN - Včeraj so se z ganljivo svečanostjo in sveto maso spomnili velike tragedije, ki je doletela italijanski nogomet. V letalski nesreči pri Supergi je umrla vsa nogometna odprava »velikega Torina«, ki je bila gotovo ena najmočnejših italijanskih ekip vseh časov. Svečanosti so se, kljub slabemu vremenu, udeležili najvidnejši predstavniki italijanskega nogometa in seveda predstavniki nogometnega kluba Torino.

Venus Williams s težavo

RIM - Nosilka št. 3 na mednarodnem teniskem turnirju Italije, Američanka Venus Williams se je morala včeraj v 2. krogu posteno potruditi, da je strla odpor trdozive Spanke Leon Garcie. Premagala jo je namreč le po treh setih in po več kot dveh urah igranja s 7:5, 4:6, 6:4.

Tenis: Ivanišević izločen

HAMBURG - Hrvaski teniški as Goran Ivanišević je bil izločen že v prvem krogu mednaonega tneiskega turnirja v Hamurgu. Izidi, 1. krog: Nicolas Lapentti (Ekv) - Lars Buerghsmueller (Nem) 6:4, 6:3; Mariano Zabaleta (Arg) - Bohdan Ulihrach (Ces) 6:3, 6:2; Slava Dosedel (Ces) - Markus Hantschk (Nem) 6:1, 6:3; Rainer Schuettler (Nem) - Goran Ivanišević (Hrv) 6:1, 6:3; Fernando Meligeni (Bra) - Thomas Sport (Sve) 7:5, 6:1.

Tkalec v drugem krogu

DOMZALE - Marko Tkalec je uspešno začel slovenske nastope na 10. teniskem turnirju Renault Slovenian open 99 v Domzalah. V prvem torkovem dvoboju na osrednjem igrišču teniskega centra Ten Ten je premagal Nizozemca Dennisa Van Schepingena. Izida, 1. krog: Markos Ondruska (JAR) - Mose Navarra (Ita) 5:7, 6:0, 6:4; Marko Tkalec (Slo) - Dennis Van Schepingena (Niz) 6:4, 5:7, 7:5

Hokej: poraz Italije

OSLO - V norveški prestolini se odvija turnir hokejskega svetovnega prvenstva A skupine. Italija je v 2. kolu visoko izgubila proti Slovaski.

Izidi 2 kola in lestvice: skupina C: ZDA - Avstrija 5:2 (1:0, 3:0, 1:2); Češka - Japonska 12:2 (4:2, 7:0, 1:0); lestvica: Češka in ZDA 4, Avstrija in Japonska 0; skupina A: Kanada - Norveška 4:2 (1:1, 2:0, 1:1), Italija - Slovaška 4:7 (0:1, 2:5, 2:1), lestvica: Kanada 4, Norveška in Slovaška 2, Italija 0.

Arbitražna komisija primer plavalke Smithove

LAUSANNE - Mednarodna arbitražna komisija za sport je v Lausanni začela preiskovati primer irske plavalke Michelle Smith-De Bruin. Plavalcko je Mednarodna plavalna zveza (FINA) lani avgusta kaznovala s stiri letno prepovedjo nastopanja, ker naj bi uničila lasten urinski vzorec, odvzel med pripravi. Smith-De Bruinova pa takšno ravnanje zanika in trdi, da je vzorec uničil nekdo drug. Odločitev arbitražne komisije bo znana v naslednjih dneh.

Obvestila

SPORTNI KROZEK

KRAS klicuje v ponedeljek, 10. t.m., 35. redni občni zbor, ki bo v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2.) izvolitev predsedstva in komisij, 3. upravno in finančno poročilo predsednika upravnega sveta, 4. razprava o poročilu, 5. odobritev poročila, obračuna 1998 in proračuna 1999, 8.) razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za prisotnost.

PRIMOTOR KLUB

vabi clane na sejo, ki bo danes, 5. t.m. ob 21. uri v baru Petaros v Borstu (pri Lj'ni).

Na dnevnem redu bo organizacija motoshoda.

SK DEVIN vabi clane in prijatelje na družabni večer, ki bo potekal na Stubeljevi domaciji v Sempolaju v soboto, 8. t.m. s pričetkom ob 19.30. Iz organizativnih razlogov je nujna prijava na novi tajniski tel. št. 040-2024017 ali 040-220423. Kot običajno bo potekalo nagrajevanje tečajnikov in tekmovalcev ter udeležencev nasih odsekov. Poskrbljeno za kapljico in prigrizek.

JK CUPA vabi clane in prijatelje na delovno akcijo za ureditev društvenega sedeza v sesljskem zalivu v soboto, 8. t.m., s pričetkom ob 9. uri.

ŠPORT NA KOROŠKEM / NOGOMET

SAK na 7. mestu razpredelnice

CELOVEC - Nogometasi Slovenskega atletskega kluba (SAK) so v sedmem krogu vignetnega dela prvenstva v regionalni ligi-sredina (Koroška, Stajerska, Zgornja Avstrija) slavili pomembno zmago. Pred približno 200 najdušenimi navijaci so na domačem igrišču v Trnji vasi premagali tretjeuvrščeno mostvo na lestvici Gratkorn iz Stajerske z 1:0 (1:0). Zlati gol je v 27. minuti dal slovenski igralec in trener mostva Dinko Vrabac. Zmaga je bila povsem zaslužena, saj je Pajantschitsch v prvem polcasu zadel se prečko.

SAK se je z zmago povzpela na odlično sedmo mesto na 14-mestni lestvici in se zaenkrat otrese nevarnosti izpada iz 3. avstrijske nogometne lige. Slovenski nogometasi Michael Sabath doslej zbrali 25 točk, na sporedu pa je se sesti tekem.

SK Dob si je zagotovil obstanek v 1. ligi

CELOVEC - Odbojkarji SK Zadruga Dob so si predčasno zagotovili obstanek v najvišji avstrijski obojgarski ligi. V predzadnjem krogu kvalifikacijskega tekmovanja za obstanek v 1. avstrijski zvezni ligi so varovanci slovaskega trenerja igralca Pridala ob močni podpori nad 200 navijacev v novi sportni dvorani v Pliberku prepričljivo premagali ekipo iz Gleisdorfa s 3:0, hkrati je najnevarnejši sotekmec za vstop v 1. ligo Steyr izgubil tekmo proti Fürstenfeldu z 0:3. Pred zadnjim krogom vodi Fürstenfeld s 16 točkami pred Dobom (14 točk) in Steyrom (10 točk).

Nov predsednik Društva sportnih novinarjev

CELOVEC - Vodja sportnega uredništva dnevnika »Kleine Zeitung« Michael Sabath je novi predsednik

Društva koroških sportnih novinarjev. Nasledil je Willyja Haslitzerja, ki je društvo vodil od leta 1992 dalje. Sabath je po soglasni izvolitvi napovedal, da se bo zavzel za sodelovanje sportnih novinarjev v prostoru Alpe-Jadran in že v kratkem navezal stike s sportnimi novinarji v Sloveniji in Furlaniji-Juljski krajini.

Izvrstna uvrstitev Petra Wrolicha na okrog Henningerjevega stolpa

FRANKFURT/CELOVEC - Peter »Paco« Wrolich, koroški Slovenec iz Loč ob Baskem jezeru, je na enodnevni klasični kolesarski dirki okrog Henningerjevega stolpa v Frankfurtu dosegel svoj doslej največji uspeh kot profesionalc. Dirko tretje najvišje kategorije je po 206 kilometrih končal na odličnem 15. mestu z istim casom kot zmagovalc dirke Nemec Peter Zabel.

Ivan Lukan

KOŠARKA / MLADINCI

Borovci brez težav

Visoko so premagali mostvo iz Ronk

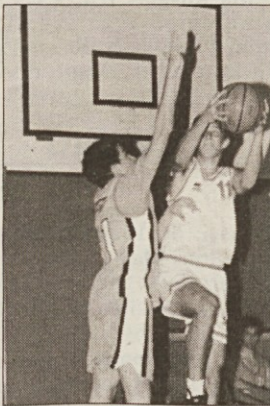
Bor Friulexport - Ronchi 93:59 (50:27)

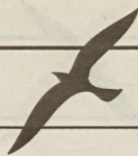
BOR: Hrovatin 23, Smilovich 12, Mura 11, Paoletic 10, Lovriha 9, Krčalić 11, Valente 8, Stokelj 9, trener: Martini. PM: 16:30; SON: 18; 3T: Hrovatin 1, Smilovich 3.

Po nerodnem spodsljaju v prejšnjem kolu, so tokrat Martinijevi varovanci dosegli visoko zmago proti ekipi iz Ronk, in s prikazano igro so povsem zadovoljili. Med tekmo je bila premoč domačinov očitna, saj so dobro igrali bodisi v napadu kot v obrambi. Nasprotniki pa jim niso bili kos. V prvem polcasu so si z lahkoto priigrali prednost, ki so jo v drugem polcasu se dodatno povečali. Pohvalo zaslužijo vsi borovci, saj so se borbeno in zagrizeno borili do konca tekme, pa ceprav ni bilo dvoma o končnem zmagovalcu. V napadu ni manjkalo lepo izvedenih protinapadov, ki so jih Hrovatin in soigralci spretno zaključevali.

V predzadnjem kolu se bo Bor pomeril z goriskim Domom. Tudi tokrat morajo borovci ciljati na zmago, da lahko potrdijo tretje mesto na lestvici. (M.S.)

Na sliki: Riccardo Valente med prodorom na kos

Komedija Pigmalion, zadnja predstava letošnje sezone MGL

Vodstvo Mestnega gledališča ljubljanskega je po nenadni odpovedi enega od nosilcev glavnih vlog v Histeriji, za tekočo sezono nacrtovani predstavi Terryja Johnsona, za "nadomestno" predstavo izbralo Pigmaliona irskega dramatika Bernarda Shawa. Predstavo, ki je po krstni uprizoritvi pred 85 leti v Londonu cez noč postala uspešnica, je tokrat na oder režijsko postavil Boris Kobal, tri ključne vloge pa razdelil Tanji Ribic, ki bo upodobila Elizo Doolittle, Slavku Cerjaku kot prof. Higginsu in Milanu Stefetu kot polkovniku Pickeringu. Premiera bo jutri zvečer na velikem odru.

Shaw je napisal stiri romane in več kot 50 dram. Vse svoje življenje se je bojeval za reformo angleškega jezika in spremembo pisa, ki se tako zelo razlikuje od govorne besede. Tako je v Pigmalionu glavnega junaka, Henryja Higginsa, upodobil kot profesorja fonetike. Osrednji zaplet je okrog stave, ali lahko učitelj fonetike v pol leta nauči prodajalko cvetja take izreke, da se bo lahko predstavila za vojvodinjo. Pri oblikovanju predstave so se spozila se razmisljanja o bogastvu slovenskih organskih govorov in odsotnost govora aristokratskega sloja.

Pri novi odrski postavitvi Shawovega besedila, ki ga je pred casom v slovenski jezik preliil Janko Moder, so se režiserju Kobalu, dramaturginji Alji Predan, lektorju ter redaktorju prevoda Jožetu Faganelu in igralcem zastavile zlasti dileme, kako v slovenski različici interpretirati razlike v jeziku, ki so v angleškem originalu vezane na zelo razvejane družbene sloje. Kot so ustvarjalci povedali na včerajšnji novinarski konferenci, so se odločili za več slovenskih dialektov - tistih, ki jih igralci pravzaprav že "nosijo" v sebi in se jim jih ni bilo treba sele "priučiti" - ter za standardni odrski govor. Ribičeva kot Eliza se je tako naslonila na govor z območja Laskega, Car v vlogi njenega očeta Alfreda pa na prekmurščino. S tem se potrjuje teza, je pojasnil Kobal, da starsi in otroci ne govorijo istega "jezika". Dramaturginja Predanova je opravila tudi uspešno skrajsavo obseznega besedila. Scenografijo za Pigmaliona je ustvarila Barbara Matul Kalamar, kostume Alan Hranitelj. (STA)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče La Contrada

Gledališče Cristallo

Do 9. maja bo La premiata ditta izvajala delo »Tema v dvorani«.

Trg zedinjenja Italije

Od 13. do 16. maja bo v priredbi Stalnega gledališča Rossetti, v okviru gledališče pod sotorom, Gigi Proietti podal delo »Poskus za recital«.

Gledališče Miela

Danes, 5. maja ob 21.00, bo v okviru gledališkega prepletanja na sporedu delo »Il cervello nudo«, ki ga bo izvajalo gledališče La Contrada. Režija L. Crismani.

OPČINE

Prosvetni dom

V četrtek, 13. maja ob 20.30 bo dobrodelna predstava SSG, ki bo nastopilo z Millerjevo dramo »Vsi moji sinovi«.

BOLJUNEC

Občinsko gledališče »F. Prešeren«

Jutri, 6. maja, ob 20.30 (red E) predpremiera

komedije R. Claira »Sladke sibkosti zena« v režiji Dusana Mlakarja. Premiera v petek, 7. maja, ob 20.30 (red A in F). Ponovitve: v soboto, 8. maja, ob 20.30 (red B), v nedljo, 9. maja, ob 16. uri (red C) in v torek, 11. maja, ob 20.30 (red D).

LATISANA

Gledališče Odeon

V sklopu prireditve »Komično gledališče - dantes« bo 18. maja ob 21.00 predstava »Le mucche hanno tanta pazienza« skupine Papu.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center »Srečka Kosovela«

V ponedeljek, 10. maja ob 20. uri bo gostovalo Slovensko stalno gledališče s predstavo Dusana Jovanovića »Klinika Kozarcky« (alko komedija). Predstavo si lahko ogledajo tudi trzaski abonenti SSG, ki »alko komedijo« se niso videli.

LJUBLJANA

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 5., jutri, 6., 7. in 8. maja ob 20.00, 11.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

»Turandot«, Giacomo Puccini. Ponovitve: jutri, 6. maja ob 20.30, v soboto 8. maja ob 17.00, v nedeljo, 9. maja ob 16.00.

V petek, 14. maja ob 20.30 nastopa »Tokyo ballet«. Ponovitve: v soboto, 15. maja ob 17.00, v nedeljo, 16. maja ob 16.00, 18., 19., 20. in 21. maja ob 20.30, v soboto, 22. maja ob 16.00.

Gledališče Miela

V soboto, 8. maja ob 21.30 koncert skupine The Third Planet Kurdistan.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuž«

Danes, 5. maja ob 19.30 bo v okviru »srečanje z glasbo 1998/99«, glasbeni večer posvečen primorskim slovenskim skladateljem ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja.

V petek, 7. maja ob 21. uri koncert ansambla Cuki.

Velika dvorana študijskega centra

Jutri, 6. maja bo ob 21.00 projekcija filma Sardinija na ekranu. Nemi film z glasbeno podlago Maura Palmasa.

PORDENON

Avditorij Concordia

V okviru, glasba na ekranu bo v četrtek, 27. maja ob 21.00 nastop pianistke Rite Marcotulli. Na sporedu bo filmska glasba Francoisa Truffauta.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

12. maja nastop Filharmoničnega orkestra iz Vidma. Kitarist Gerardo Nunez, dirigent Anton Nanut.

28. maja bo z videmskim Filharmoničnim orkestrom nastopila pianistka Enrica Ciccarelli. Dirigent Lior Shabadal.

SLOVENIJA

DOBROVO

Grad Dobrovo

V petek, 14. maja nastop Komornega orkestra slovenske filharmonije. Umetniški vodja Andrej Petrac.

SEŽANA

Kulturni center »Srečka Kosovela«

2. Mednarodni festival kitare. V četrtek, 13. maja ob 20.00 koncert izbranih učencev kitare primorskih glasbenih sol.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V petek, 7. in v soboto, 8. maja ob 20. uri bo v okviru rojstnega dne Ivana Cankarja plesna predstava; Mateja Bucar »Telborg«. (Dvorana Duse Pockaj).

V petek, 7. maja ob 19.30 nastop orkestra slovenske filharmonije, Dirigent Milan Horvat, solist Miran Kolbl. (Gallusova dvorana).

Ljubljanska stolnica

V petek, 14. maja ob 20.00 bo krščanska kulturna zveza s Koroske gostovala s psalmsko kantato Jozeta Ropitza »Zena - mati«.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

V XII dvorani Miramarskega gradu razstava kipov iz Geissa. Ogled mozen vsak dan od 9.00 do 18.00. Razstava bo odprta do 30. maja.

V bivših konjunicah miramarskega gradu bo do 30. junija odprta razstava Exils češkega fotografa Josefa Koudelke. Razstava je odprta vsak dan, in sicer od 9.30 do 18.45, na voljo je tudi katalog.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je mozen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto 1: do 8. maja razstava arhitektonskih ornamentov za notranjost in zunanost stavb.

Palaca Costanzi: do 16. maja odprta razstava Anita Pittoni, umetniške cunjice. Gre za celovit prikaz dejavnosti Anite Pittoni; razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Rizarna: do 16. maja bo odprta fotografska razstava Erich Hartmann »Il silenzio dei campi«. Urnik: od torka do sobote od 9. do 18. ure. Ob praznikih pa od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih.

Galerija d'Arte Antica (P.zza della Libertà 7): Vec kot 85 del in zbirk na razstavi, ki zaobjema obdobje od leta 1400 do 1800. Odprta celo leto od 9.00 do 13.00.

Galerija Borsatti (Ul. Ponchielli 3, vogal Ul. sv. Katerine): razstava, ki sta jo pripravila Claudio Cosmini in Graziella Felician. Ogled bo mozen se danes, 5. maja.

Galerija Rettori Tribbio 2: razstavlja Vito Melotti. Razstava bo odprta do 7. maja in sicer od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

Gledališče Miela: do 15. maja razstavlja Angela Pietribiasi. Ogled mozen ob urah predstav.

Caffè stella polare (Ul. Dante 14 - Trg sv. Antona Novega 6: do 31. maja razstavlja svoja novejša dela Ennio Steidler.

ŠKEDENJ

Dom Jakoba Ukmarja: »Slovensko plavzarstvo 20. stoletja - Jeseniški plavzi«. Razstava je na ogled do 30. septembra 1999, in sicer vsak torek in petek od 15. do 17. ure ter vsako nedeljo dopoldan od 11. do 12. ure.

MILJE

Beneska hisa - sedež občinskega muzeja: do oktobra 1999 bo odprta razstava arheoloskih predmetov, ki so jih odkopali na miljskem območju. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 9.00 do 12.00.

GORICA

Goriški grad, do 30. junija, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

Pokrajinski muzeji na gradu: do 27. junija je na ogled razstava grafičnih del in slik Vittoria Bollaffia (1883-1931).

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava bosanskega umetnika Safeta Zeca, podaljsana do 15. maja. Urnik: od ponedeljka do sobote od 17.00 do 19.00. Ob nedeljah in praznikih od 10.30 do 12.30.

CASARSA

Palaca »alla Roggia« (Ul. XXIV. maja): do 23. maja je na ogled razstava, Tina Modotti, življenje in fotografija. Razstava je odprta ob praznikih in predprazničnih dneh od 10.00 do 24.00.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr: do 9. maja bo na ogled razstava »Avventure« Massima Nordia. Razstava je odprta od 9. do 19. ure.

Gallerie dell'Accademia di Venezia: do 25. julija razstava risb »Od Leonarda do Canaletta«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: razstava grafik Ljerke Kovac in Janeza Matelica. Urnik ogleda od 9.00 do 12.00 ob delavnikih in v casu večernih predstav.

PADNA

Galerija Bozidarja Jakca: grafike in risbe Bozidarja Jakca in arheoloske najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni 52 (Pucer), 066/781028.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hiše: razsta-

va Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Černigoja je mozen ob urah ogleda kobilarne.

LOKEV

Vojaski muzej Tabor: Orozje in oprema, stalna razstava.

KROMBERK

Na gradu Kromberk je na ogled razstava Spomini naše mladosti (Življenje pod zvezdami) - etnološki pregled poveljnih dogodkov na Goriskem. Na ogled so se naslednje zbirke: lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov. Urnik: od ponedeljka do petka ob 8., do 14. ure, ob sobotah zaprto, ob nedeljah od 13. do 17. ure. Za najavljene skupine tudi izven urnika.

VIPAVA

Vojasnica Janka Premrla Vojka: vojaski muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soske fronte, stalna razstava.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

NOVA GORICA

V Primorskem dramskem gledališču je do 15. maja na ogled razstava Zgodovinskega arhiva iz Ptujja »Dekleta in zene« avtorice Tjase Mrgole Jukic.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega matrinega doma, Miren, st. 125.

maja ob 15.30 in 20.00, 12. in 15. maja ob 20.00 Bernard Shaw »Pigmalion«.

10. maja ob 15.30 Eugène Ionesco, »Zavratne igre.

V četrtek, 13. in v petek, 14. maja ob 20.00 Dario Fo, »Burkaski misterij«.

Ljubljanska Drama

V soboto, 15. maja ob 19.30 bo Slovensko stalno gledališče prikazalo »alko komedijo« Dusana Jovanovića »Klinika Kozarcky«.

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 5. maja ob 20.30 B. Brecht »Gospod Puntila in njegov hlapec Matti«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 5., jutri, 6. in 7. maja ob 19.30 - Gola polblaznelost - Farsa, Michael Frayn.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Zadnja postaja kozmopolitizma: Pomorska tradicija**
20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.50 Aktualna jutranja oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.55 TV film: Queen (dram., i. Danny Glover, Halle Berry, Martin Sheen, 1. del)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)
12.25 Vreme in dnevnik
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Il tocco di un angelo (i. Rosa Downey)
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Zgodbe gepardov
15.45 Mladinski variete: Solletico (vodita Mauro Serio in Irene Ferri), vmes nan. Lassie, 17.00 mladinski dnevnik GT, nato nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli), vmes (18.00) dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo!
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Nogomet: Fiorentina - Parma (pokal Italije)
23.00 Dnevnik
23.05 Dokumenti: Nekoc je bila Rusija (vodi Arrigo Levi)
0.05 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.35 Aktualno: Il grillo, 1.00 Media/Mente
1.05 Sottovoce - Potihoma
1.45 Nan.: Samotna golobica

RAI 2

7.00 Varjete za najmlajše
9.45 Nan.: L'arca del dr. Bayer
11.35 Aktualno: Un mondo a colori
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme, dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.00 Aktualna odd. v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Sentinel (i. Richard Burgi, G. Maggart)
20.00 Variete: Loto ob 8-ih
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Un prete tra noi (i. M. Dapporto, G. Ralli)
22.35 Aktualna odd.: Pinocchio
23.40 Izžrebanje lota
23.45 Dnevnik, Neon knjige, v parlamentu
0.30 Tenis
1.40 Aktualno: Periferie
2.20 Sanremo Compilation

RAI 3

6.00 -6.30-7.00-7.30-8.00 dnevnik
8.30 Media/Mente, 8.55 Mi smo zgodovina, 9.55 Lemma
10.10 Tenis
11.10 Nan.: Schwarzsvaldska klinika
12.00 Dnevnik, sport
13.00 Aktualno: Tisoc in ena Italija, 13.15 Telesogni
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Pravljice in risanke
15.50 Sportno popoldne: tenis, 16.45 T3 Neapolis
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole
Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Susan, 20.30 Friends
20.50 Aktualna odd.: Mi manda Raitre (vodi P. Marrazzo)
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualna odd.: Blu notte
0.00 Aktualno: Onda anomala
0.30 Dnevnik, kultura, vreme
Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto, due donne, 7.25 Sei forte papà
8.25 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Aroma de café, 9.45 Huracan, 10.45 Febbre d'amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Il monte di Venere (kom., ZDA '63, i. E. Presley, G. Farrell)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Un giustiziere a New York
20.35 Film: Verdetto finale - Ricochet (thriller, ZDA '93, i. D. Washington)
22.40 Film: Come mi vuoi (dram., It.-Fr. '96, i. E. Lo Verso, M. Bellucci)
0.40 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
10.00 Nan.: Jaz in mama, 10.30 Hiša v preriji
11.25 Nan.: Komisar Scali (i. M. Chiklis), 12.30 Hiša Vianello
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful, 14.20 Vivere (i. Fabio Mazzari, Fiorenza Marchegiani)
14.50 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
16.40 Nan.: Ciao dottore
17.45 Aktualna odd.: Verissimo (vodi C. Parodi)
18.35 Variete: Passaparola (vodi Claudio Lippi)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Gerry Scotti in Gene Gnocchi)
21.00 Aktualna odd.: Coppie - Pari (vodi Maria De Filippi)
23.15 Dnevnik
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Nan.: Hill Street

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl, nato otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Chips
10.15 Film: Stella di fuoco (vestern, ZDA '60, r. Don Siegel, i. Elvis Presley)
12.20 Sport, 12.25 Odprti studio
13.00 Nan.: V osmih pod eno streho
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Tamara Donà)
15.30 Nan.: Gli amici del cuore (i. Hélène Rolles)
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio
18.55 Sport
19.00 Nan.: Družina tretjega tipa, 19.30 Tata
20.00 Glasb. oddaja: Sarabanda
20.45 Film: Gli anni dei ricordi - How to Make an American Quilt (kom., ZDA '96, i. W. Ryder, D. Mulroney, A. Bancroft)
23.00 TV film: Il cuoco e la bionda (pust., ZDA '95, r.-i. Thomas C. Howell)
0.55 Odprti studio, sport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
8.30 Film: L'ultimo ricatto
11.00 Vendetta di una donna
13.35 Aktualna oddaja
17.30 Nan.: Get Smart
18.30 Osebnosti in mnjenja
20.30 Zoom Gorica
20.55 Il supplemento
23.35 Aktualna oddaja
0.30 Trzaske popevke
1.45 Film: Dritti all'inferno

MONTECARLO

12.15 19.45, 22.50, 0.45 Dnevnik, 12.30, 20.10 Sport
13.00 Nan.: Il Santo
14.00 Film: Furto su misura (kom., ZDA '62)
16.00 Variete: Tappeto volante
20.35 Aktualno: Giocamondo
20.40 Film: Due assi nella manica (kom., ZDA '66)
0.05 Film: Stepfather

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.55 TV prodaja
9.25 Tedenski izbor: Sprehodi v naravo: Iglavci, 9.40 nad. Najlepše pocitnice (4. del)
10.00 Porocila
10.10 Tedenski izbor: Dogodivscine iz živalskega vrta
11.00 Pro et contra
12.05 Nan.: Župnik za deset tednov
13.00 Porocila, vreme, sport
13.15 Vremenska panorama
13.45 Tedenski izbor: Obzorja duha, 14.15 Ljudje in zemlja, 15.05 dok. feljton Abesinija, 15.20 dok. Zija-lo, 15.35 Pomp
16.30 Mozaik
17.00 Kviz: Male sive celice
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Humoristična oddaja: Kdo je na vrsti?
18.35 Nad.: Sara (r. Robin Crichton, zadnji del)
19.00 Dobrodošli doma
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Film: Sedmi pečat - Secrets and Lies - Skrivnosti in lazi (VB 1996, r. Mike Leigh, i. Timothy Spall, Phyllis Logan)
22.30 Odmevi, vreme, kultura
23.15 Sport, marketing
23.30 Osmi dan
0.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije: requiem (Schnittke)
0.40 Porocila

TV PRIMORKA

8.00 16.00 Videostrani
16.00 Videospot dneva
16.05 Na valovih znanja
16.15 Delo policijskih psov
17.15 Pop rock svet
18.15 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Soco in Nadizo
19.10 Program za otroke
19.20 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme, iz tiska
20.30 Kuhajmo skupaj
20.45 Večer z bio-hironom
21.50 Resnica o vinu
22.15 Glasb. odd.: Video top
23.05 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
10.00 Napovedniki
10.05 Tedenski izbor: Video-ring - Oldies, 10.30 Nadaljevanka: Saint Tropez (Fr., 6. del)
11.20 Dokumentarna oddaja: Tehnološki vohuni
12.10 Sportni film: Naj, naj v sportu: Zivali in otroci
12.40 Euronews
14.55 TV prodaja
15.25 Po Sloveniji
15.55 SP v hokeju: Skupina Ceska - ZDA
18.20 Nanizanka: Dr. Schwartz in dr. Martinova (Nem., i. Senta Berger, Friedrich von Tuhn, 5. ep.)
19.00 TV igraica: Kolo sreče
19.30 Videoring s Tino
20.00 DP v kosarki: Uion Olimpija - Pivovarna Lasko (finale končnice, moski)
21.30 Kolesarska dirka po Sloveniji
22.00 Film: Batman - Prikazen z masko (r. Eric Radomski - Bruce W. Timm)

Koper

15.00 Euronews
15.15 Gugalnica
15.45 Dok.: Marco Polo
16.15 Slovenski magazin
16.45 Globus
17.30 Pogovorimo se o...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Potovanje v zeleno
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, sport
19.30 Otroška odd.: Gugalnica
20.00 Sredozemlje
20.30 Dok.: Formula 1
21.00 Aktualna odd.: Meridiani
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Kossarka (DP, 3. tekma finala končnice)
Vsedanes - TV dnevnik, vreme

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik: Jezik ob meji; 9.15 Odprta knjiga: Ana Karenina (r. M. Prepeluh, 2. del); 9.40 Potpuri; 10.00 Koncert operne glasbe; 11.00 Sredina kramljanja s S. Verčem; 12.40 Primorska poje 99: MPZ Bazovica; 13.20 Glasba za vse okuse; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z Goriskega; 15.00 Rock party; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trieste Prima; 18.00 Literarne podobe: V srce sezajoče besede (M. Nadlišek); 18.30 Soul music; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovensčini; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v italijansčini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.30 Porocila; 6.00-9.00 Jutranji pr.; 6.45 Prvih 50 let; 7.00 Jutranjik; 9.45 Na rešet, odgovori na vprašanja poslušalcev; 11.00 Aktualno; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Daj, povej..., Živalski blues;

srečanje z risom; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Ob robu igrišča, slov. mnogometno prvenstvo; 19.30-22.00 Športna sredo, izjave z nogometnih tekem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 9.33 Pred mikrofoni; 10.05 Sigla single; 10.33 Na prepihu; 11.00 Kulturna srečanja; 11.45 7 popevk; 13.00 L' una blu; 14.45 Taki smo bili; 16.00 Ob 4-ih; 18.00 Dance classics; 18.45 Igra; 19.25 Sigla single; 20.00 RK.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.05 Festival Evroradia; 21.25 Zbori; 22.00 Zrcalo neva; 22.30 Informativna odd.: 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno: Ma-vrični ščit (A. Rebula); 0.00 Porocila.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 12.00 Sredi sreče; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.45 Črna kronika; 19.30 Odprti termin; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Glasbena odd. J. Webra, vmes (23.00) Porocila.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Konec tisočletja; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Koncert; 18.30 Sodobna umetnost; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Svtozna reportaža; 22.25 Sredina serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Večerna odd.; **Radio Agora** dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; **Radio Korotan** 2.00-10.00/14.00-18.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.o. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Ciklon z vremensko fronto se pomika nad osrednji Balkan. Za njim bo nad naše kraje dotekal s severovzhodnimi vetrovi hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.47 in
zatonja ob 20.16.
Dolžina dneva 12.29.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 24.35 in
zatone ob 9.09.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 15,4
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev
bo postopno slabela z njimi
pa tudi vremensko po
gojene tažave. Le-te se
bodo pri občutljivih kazale
kot nerazpoloženost.

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.43 najnižje -44 cm, ob 13.30 najvišje 16 cm, ob 18.11 najnižje -3 cm, ob 24.00 najvišje 30 cm.

Jutri: ob 7.25 najnižje -38 cm, ob 14.46 najvišje 13 cm,
ob 19.02 najnižje 4 cm, ob 0.29 najvišje 21 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	10	2000 m.....	2
1000 m.....	6	2500 m.....	0
1500 m.....	3	2864 m.....	-1

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Sprva bo še oblačno s padavinami, ki bodo čez dan postopno ponehale.
SOSEDNJE POKRAJINE: Padavine bodo ponehale in čez dan se bo zjasnilo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja. Hladneje bo.

JUTRI

V četrtek in petek bo zmer-
no, občasno ponekod tudi
pretežno oblačno, vendar
povečini suho.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Tornado pustošil v ZDA

WASHINGTON - Včeraj ponoči je po severnoameriskih državah Oklahomi in Kansasu pustil tornado. Se najhuje je bilo v Oklahomi, kjer je vihar porušil veliko hiš, uničil prometne in telekomunikacijske zveze in opustošil velike kmetijske površine. Po prvih podatkih civilne zaščite je zaradi tornada izgubilo življenje najmanj 45 oseb, v krajevne bolnišnice pa se je moralo zaradi raznih telesnih poškodb zateči več stotin ljudi. Vihar se je vsekakor polegel, reševalci pa so se na delu. Materialna škoda je ogromna. (Telefoto AP)

Ukradli »gomazeže diamante«

TOKIO - Gomazeci "crni diamanti", tudi pravijo izredno cenjeni vrsti rogačev, so na Japonskem postali tudi plen roparjev. Iz neke prodajalne z žuželkami v Tokiju so tako vti odnesli 80 hroščev, katerih vrednost so ocenili na osem milijonov jenov. Vrednost rogačev sicer narašča z vsakim milimetrom njihove telesne dolžine - nekateri dosežejo tudi osem centimetrov in jih na Japonskem prodajajo za več milijonov jenov. (STA/dpa)

Več štokelj kot ljudi

VARSAVA - V majhni vasi na severu Poljske živi več storkelj kot ljudi. V Żywkowu prebiva v 47 gnezdih več kot 80 storkelj in le 36 prebivalcev. Dolgonogim pticam v čast in da bi privabili turiste, so se ob meji z Rusijo odločili, da vas preimenujejo v Storkljevo vas. (STA/dpa)

Policist ustrelil kravo

MÜNCHEN - Podivjana krava je v Ismaningu pri Muenchnu napadla policijski avto in ga močno poškodovala. Policistom "kljub velikim naporom" zivali ni uspelo pomiriti, zato jo je eden od njih ustrelil. Pred tem je kravo, ki je pobegnila nekemu kmetu med prevozom v klavnico, "po kavbojsko" ujel z vrvjo iz policijskega avtomobila.

**Poletna vročina
v Atenah:
34 stopinj v senci**

ATENE - V Grčiji je nastopilo obdobje prave poletne vročine: v Atenah so tako v ponedeljek v senci namerili 34 stopinj Celzija, na Kreti ter Larisi pa se je živo srebro povzpelo celo na 36 stopinj Celzija, je danes sporočil grški hidrometeorološki zavod. Letosnje za to obdobje izredno visoke temperature so izenacile rekord iz leta 1973. Po napovedih vremenslovcev naj bi se temperature znižale na za to obdobje običajnih 25 stopinj sele v petek. (STA/dpa)

Po letih iskanja našli Grissomovo vesoljsko kapsulo Mercury 3

WASHINGTON - Po skoraj dveh tednih iskanja s sonarjem in z daljinsko vodenim podvodnim plovilom Magellan so na dnu Atlantskega oceana približno pet kilometrov globoko našli in nato spet izgubili vesoljsko kapsulo Mercury 3 (na sliki spodaj), ki je potonila pred skoraj 38 leti po pristanku ob zaključku podorbitalnega balističnega poleta astronavta Virgila I. Grisso-ma (na sliki zgoraj).

Gre za edino vesoljsko plovilo s človeško posadko, ki je po pristanku na vodi potonilo. Astronavt se je rešil, vendar je le s težavo plaval, ker mu je v skafander vdrla voda, reševalni helikopter pa je dal raje prednost reševanju vesoljske ladje. Kapsulo Liberty Bell 7, kot jo je poimenoval Grissom, je zalilo toliko vode, da je moral helikopter odnehati in je vesoljcu, ki je bil ze pri zadnjih močeh, končno le priskočil na pomoč. Gus Grissom, kot so tudi klicali vesoljca, ker njegovo dodatno ime Ivan ameriški vesoljski agenciji ni bilo všeč, je nato leta 1965 poveljeval vesoljski ladji z dvočlansko posadko Gemini 3, ki je prvič v zgodovini vesoljskih poletov s človeško posadko spremenil tir poleta, 27. januarja 1967 pa je umrl v požaru v

vodne odprave pritožila, da je nihče ni vprašal za dovoljenje, potegniti na površje, a so v razburkanem morju izgubili Magellana, ki bi moral nanjo pritrčiti kable. Z iskanjem Magellana in nato dviganjem kapsule naj bi čez nekaj tednov nadaljevali. Preiskovanje več kot 60 kvadratnih kilometrov morskega dna je stalo več kot milijon dolarjev, ki jih je plačal TV kanal Discovery. (STA)

